

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, od 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu.
Kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani pa-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/773715

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLIV. št. 224 (13.162)

Trst, nedelja, 9. oktobra 1988

O odstopih se lahko odloča samo na politični ravni Črnogorsko vodstvo ni klonilo pred pritiskom demonstrantov

*Policijske enote so bile prisiljene poseči s solzilci, da bi razgnale razjarjeno množico
Zvezni CK izrazil podporo črnogorskemu vodstvu in obsodil nacionalistične sile*

Solidarnost Slovenije s Črno goro

LJUBLJANA — Na sinočnji seji je predsedstvo centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije sklenilo poslati centralnemu komiteju Zveze komunistov Črne gore pismo z naslednjo vsebino:

Smo na usodnem razpotju, na katerem se odloča o tem, ali bomo pogumno in dosledno uresničevali politiko reform in krepili SFRJ kot napredno, socialistično, samoupravno skupnost enakopravnih narodov in narodnosti. Na pohodu je stihija nezadovoljstva zaradi skrb vzbujajočega gospodarskega in političnega stanja v naši državi, ki jo poskušajo nazadnjaške, šovinistične in druge sile v vsakem narodu, izkoriščajoč socialne stiske ljudi, organizirano usmeriti proti legalnim institucijam sistema, za spreminjanje ustavnih odnosa, za preurejanje SFRJ, za sejanje nezaupanja in rušenje legitimnih, demokratično izvoljenih vodstev tudi v Zvezi komunistov na način, ki je bil uporabljen pred dnevi v Novem Sadu. Smo odločno za večjo kompetentnost in profesionalnost dela vseh institucij našega sistema, za njihovo spreminjanje v skladu z demokratičnimi težnjami ljudi, za njihovo kadrovsko usposabljanje, za njihovo odgovornost, nismo pa za njihovo rušenje. Ne pristajamo na prakso, po kateri se nazadovljestvo in negotovost ljudi zlorablja za napade na moralno integriteto človeka. V imenu upravičenih zahtev o odgovornosti nosilcem javnih funkcij se uveljavljajo metode, ki ne dopuščajo, da se ugotovi, kaj je resnica in kaj je laž.

Predsedstvo centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije pozna in razume ekonomske in socialne težave, s katerimi se soočajo delovni ljudje Črne gore, in izraža svojo trdno odločenost, da v okviru skupnega uresničevanja ustavne in ekonomske reforme vpliva na odločanje organizacij združenega dela v Socialistični republiki Sloveniji, za še neposrednejše sodelovanje v prestrukturiranju črnogorskega gospodarstva in s tem za krepitev materialnih osnov črnogorske socialistične družbe ter pogojev za osnovno socialno varnost in višjo kvaliteto življenja črnogorskih ljudi.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V pričakovanju razpletov

BOGO SAMSA

Milošević je zmagal v prvi rundi. S pritiskom sfanatiziranih srbskih množic mu je uspelo odstaviti vojvodinsko partijsko vodstvo, temu pa logično sledi zamenjava vodstvenih predstavnikov državnega aparata, sredstev množičnega obveščanja in podobno. Sedaj je na vrsti Črna gora, jutri bo Kosovo. Toda to je šele začetek, prva stopnja nevarnega procesa.

V Jugoslaviji se bijeta dva osnovna koncepta družbene usmeritve: Miloševićev in z njim model sedanjega srbskega partijskega vodstva, ki temelji na določeni stopnji tržnega gospodarstva (sprostitvev malega gospodarstva, tujih vlaganj, sistem zunanje trgovine in podobno) ob istočasno strogi centralizaciji države, ki mora biti enotna in ob krepitvi partije, kot odgovorne sile. Nobene demokracije torej ni. Kučanov pa temelji na dosledni demokraciji, socializmu po meri človeka, popolnem tržnem gospodarstvu in s tem tudi naporu, da se Jugoslavija gospodarsko in politično usmeri v bodočnost prihodnjega stoletja.

Na tej poti je Miloševiću najprej uspelo zbrati na nacionalni osnovi srbske množice in tako bistveno spremeniti odnose sil v Jugoslaviji. Sedaj lahko že računa na brezpogojno podporo ne samo ožje Srbije temveč tudi Vojvodine, jutri pa najbrž Kosova. Make-donci pa zaradi strahotnih gospodarskih težav itak ne vidijo druge rešitve kot energično centralizirano državo, ki bi jih potegnala iz blata nelikvidnosti.

Sedaj lahko pričakujemo naslednji korak, za katerega pa ne bo več propagandistična in mobilizacijska osnova srbski narod, temveč razredni moment. Jugoslovanske gospodarske težave naraščajo, inflacija skokovito siromaši delovne ljudi, na Jugu se v vrstah čaka na cenen črn kruh. Za demagoški pritisk in demagoško zbiranje ljudi okrog socialnih gesel je torej obilo prostora in možnosti. Zato se ne smemo čuditi - temveč je globoko logičen in načrtno premišljen - razpustu srbskega akcijskega odbora s Kosova, češ da je opravil svojo nalogo, in ustanovitvi povsem drugačnega odbora v Beogradu, ki že pošilja vsem jugoslovanskim podjetjem pozive za generalni štrajk, ki naj zagotovi višje plače, odstrani neustrezno Mikulićevo vlado in podobno. Zahtevo po odstopu Mikulićeve vlade je že izrekel srbski

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

DEJAN VERČIČ

TITOGRAĐ — »Posamezniki so zlorabili vaš shod in grobo prekršili zakon o javnem redu in miru, vzklikajoč gesla s sovražno vsebino.

Ukazujemo, da se v miru razidete. V nasprotnem primeru bomo prisiljeni uporabiti vse zakonske postopke. To je poslednji opomin, in v kolikor ne boste odšli, bomo takoj stopili v akcijo.«

S temi besedami je včeraj okoli šeste ure zjutraj načelnik uprave milice sekretariata za notranje zadeve Črne gore Božidar Radonjić, potem ko to ni pred njim uspelo samemu predsedniku predsedstva Socialistične republike Črne gore dr. Božidaru Ivanoviću, poskušal nenasilno zaustaviti demonstrante, ki so že osemnajst ur zapored oblegali zgradbo črnogorske skupščine. Množica je odgovorila z žvižganjem in kričanjem: »Skupščina je ljudska,«
»naker le sledil glasen ukaz: »Mila, postopaj v skladu z ukazom.«
Kordon miličnikov je s ščiti pred seboj potisnil demonstrante izpred zgradbe parlamenta v bližnji park, kjer je sle-

dil nov poziv množici, naj se razide. Ko tudi to ni zaleгло, so miličniki s palicami, solzilcem in ob pomoči posebnih enot razgnali demonstrante. Večino so porivali vse do predmestij Titograda. Štiriindvajset demonstrantov so pripili in večino teh po zaslišanju izpustili.

Tako so se končale demonstracije v Titogradu, ki so se začele predvčerajšnjim opoldan s pohodom delavcev pred zgradbo črnogorskega parlamenta. Prvi dan do večera je množica izražala socialne zahteve, proti večeru pa so prevladali politični toni. Demonstrantom so prišle na pomoč okrepitve iz Srbije in s Kosova. Začelo se je zahtevati odstopa najprej titograjskih in črnogorskih politikov, potem pa je množica začela kričati: »Hočemo zrušiti jugoslovansko ustavo.«
Sledile so ovacije za srbskega partijskega šefa Slobodana Miloševića, naker je množica začela kar kričati, da so Črnogorci Srbi in ne samosvoj narod. Demonstranti so vztrajali na ulici vso noč, ob štirih zjutraj pa je napetost še porasla, tako da je del množice zapustil zbira-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Za obnovitev so prispevali iz Jugoslavije in Italije Obnovljena Tartinijeva hiša v Piranu simbol sožitja

VOJMRIR TAVČAR

PIRAN — Praznik za italijansko skupnost v Piranu, praznik za ves Piran, praznik za vso Slovenijo. To je bila včerajšnja otvoritev obnovljene rojstne hiše "maestra narodov" Giuseppa Tartinija. Kulturnozgodovinski spomenik, ki so ga obnovili s sredstvi občinske skupščine, slovenske in italijanske vlade, ni samo pridobitev za kulturno zakladnico, pač pa je priča naporov dveh sosednjih držav za tkanje in dograjevanje dobrososedskih odnosov. Kot vsaka zgradba pa tudi ta - morda še več kot zidovi sami - potrebuje nege in vzdrževanja, da je ne bi načel zob časa in nerazumevanja.

To je bil osnovni poudarek vseh govornikov na slovesnosti, ki so jo priredili včeraj dopoldne v Piranu ob otvoritvi prenovljene Tartinijeve rojstne hiše, ki postaja po dolgi obnovitvenih delih spet sedež Skupnosti Italijanov piranske občine. Ob tej slovesnosti so se na piranskem trgu zbrali vidni predstavniki iz Slovenije in Furlanije-Juljske krajine, da bi s svojo prisotnostjo poudarili pomen skupnih naporov za ohranitev in obnovitev kulturnozgodovinskega spomenika, v katerem se je rodil in živel virtuoz Giuseppe Tartini. S predstavniki oblasti pa so se zbrali na Trgu zastopniki narodnosti in manjšinskih organizacij, predvsem pa navadni občani, saj je bila izročitev namenu Tartinijeve hiše predvsem njihov praznik.

»Posebej nas radosti dejstvo, da je današnja otvoritev zlahtni plod skupnega dela in prispevka, predvsem pa potr-

ditev prijateljstva in sožitja dveh sosednjih držav, Socialistične federativne republike Jugoslavije in Republike Italije,«
je že v uvodu poudaril slavnostni govornik Jože Smole. In to njegovo misel so potrili tudi ostali, ki so se zvrstili za govorniškimi odrom: od predsednice občinske skupščine Tatjane Kosovel, do italijanskega generalnega konzula v Kopru Feliceja Scausa (spregovoril je v imenu veleposlanika Massima Castalda, ki se zaradi zamude letala ni utegnil udeležiti slovesnosti), od predsednika Unije Italijanov Silvana Saua, do generalnega sekretarja Tržaške ljudske univerze Rossita, do predsednika izvršnega sveta piranske skupščine Danila Daneua.

Seveda pa je obnovljena Tartinijeva hiša tudi - in morda predvsem - sad prizadevanj manjšinskih skupnosti ob meji za razvoj dobrososedskih odnosov. Ravno to vlogo je v svojem slavnostnem govoru izpostavil Jože Smole, ki je dejal, da so manjšine mostovi med narodi. »Prepričani smo, da se močni državi ni bati posameznika! Tudi s tega vidika, z vidika varovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, smo zato dolžni sebi in vsem nam, da se zavzamemo za pravice in za razvoj italijanske narodnosti pri nas in slovenske v Italiji,«
je poudaril Jože Smole. Sklicujoč se na sklepeAvnoja je Smole naglasil, da se moderni socializem mora opreti na tiste koncepte o manjšinah, ki pomenijo spoštovanje slehernega njihovega predstavnika, stopnja demokracije in zaščite človekovih pravic pa se preizkuša tudi »na

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Bitka za odpravo tajnega glasovanja traja že desetletja

DUŠAN KALC

RIM — Dva tedna nista bila dovolj. In morda ne bo zadostoval še tretji za dokončno odpravo (ali ohranitev) tajnega glasovanja v parlamentu, ki je bilo v preteklosti vzrok padca raznih vlad. Začelo se je z desničarsko vlado Marca Minghettija, ki je bil leta 1876 prisiljen k odstopu, ker je opozicija s pomočjo prostih strelcev zavrnila njegov zakon o mlevskem davku, končalo pa se je z Giovannijem Gorio v začetku letošnjega leta, ko so "znani neznanci" iz njegovih vrst dolgo obstreljevali njegov finančni zakon, da je bil prisiljen zapustiti Palačo Chigi.

Kdor si je torej domišljal, da je mogoče odločiti bitko za spremembo pravilnika o tajnem glasovanju v par dneh, se je nekoliko zmotil. Dejansko traja ta bitka že 140 let, odkar je kralj Karel Albert leta 1848 izdal prvo liberalno ustavo. Kar ni doslej uspelo raznim vladam, skuša sedaj uresničiti De Mitova vlada. Naletela pa je, kot vse, na trd oreh.

Vsem je jasno, da gre za pomembno zgodovinsko odločitev in zgodovinske odločitve niso lahke. Tako smo priča enemu najbolj delikatnih in slikovitih parlamentarnih spopadov v zgodovini italijanske re-

publike, ki ga v marsičem lahko primerjamo znamenitim in silovitim spopadom, kot se jih spominjamo iz petdesetih let, ko je prodril tako imenovani "zakon-prevara" (legge truffa), ali ko je šlo za pristop Italije k Atlantskemu paktu. Razlika je morda samo v tem, da je KPI danes šibkejša kot v Togliattijevih časih, kar skušajo večinske stranke izkoristiti.

Problem je na videz zelo preprost. Craxi in De Mita hočeta ukiniti 91. člen pravilnika poslanske zbornice, ki določa, da se o zakonskih osnutkih glasuje s tajnim glasovanjem, ter ga zamenjati s členom, ki določa javno glasovanje, razen za primere, ki zadevajo osebe ali po ustavi predvidene pravice svobode. Očitno sta podcenjevala moč in vpliv opozicije, predvsem pa nista računala (ali pa spretno računala) na notranjo reakcijo. Rezultat je, da se je razprava tako zakomplicirala, da ni videti jasnega izhoda. Predlog za spremembo pravilnika so razdelili kot salamo na drobne režnje, da mu ni videti več ne konca ne kraja. Do izraza je prišla v polni luči stara praksa dlakocepstva, sofizmov in "bizantinizmov", kot pravijo tradicionalni italijanski spretnosti političnega rokohitstva in vrhovodstva.

Kakšno bo torkovo dokončno besedilo osnutka o odpravi tajnega glasovanja, o katerem naj bi se že

istega dne tudi dokončno izrekli? Bosta z njim zadovoljni tako večina kot opozicija? Se bo razprava začela jovo na novo z oblikovanjem novih sofizmov in "bizantinizmov"? Vse se lahko še zgodi. V skrajnem primeru lahko celo pade vlada in spet bomo morali na predčase volitve.

Pri vsej tej zadevi pa ne gre samo za pošteno in omikano razpravo o tem, ali je v demokratičnem sistemu bolj koristen javni ali tajni glas. Gre predvsem za nekaj drugega. Gre za golo merjenje moči, za prevlado ene stranke nad drugo. Kadar Benedetto Croce pravi v nekem pismu liberalcem iz leta 1948, da je "tajnost glasovanja posledica strankarske ureditve in proporcionalnega sistema in da v nobenem kodeksu ni rečeno, da mora človek vedno povedati na glas, kar misli", in kadar mu drugi v današnjem času oporeka, da "tajno glasovanje ni vredno civilne družbe", je to stvar poštene dialektike. Nihče namreč nima v zakupu absolutne resnice, pa naj pripada večini ali manjšini. Drugače pa je, kadar nekatr-ditev služi v popolnoma drugačne namene. Nihče nima pravice prodajati za resnico čisto navadno naštevanje z glasovi, z izključnim namenom, da bi pre-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Ciriaco De Mita se odpoveduje dvojni funkciji

MARINA DI UGENTO (LECCE) — Predsednik vlade De Mita je na včerajšnjem sklepnem dnevu tretjega festiva-la demokratske mladine odgovarjal na vprašanja o perečih vprašanjih italijanske politike in je napovedal, da ne bo ohranil dvojne funkcije.

»Če bom predsednik vlade, ne bom tajnik stranke,«
je kategorično izjavil De Mita, ki pa je takoj dodal, da mora imeti večina v KD take politične smernice, ki bodo »solidarne s tistimi, ki vodijo vlado.«
De Mita se torej odpoveduje funkciji tajništva, a zahteva, da stranki načeljuje njegov človek. Da dvojna funkcija ne sme biti vprašanje prihodnjega kongresa KD, je De Mita še podkrepil, v šali je navedel, da je »njegov«
kandidat bivši mladinski voditelj KD Renzo Lusetti.

Razne struje KD so namreč v zadnjih dneh jasno poudarile, da nasprotujejo De Mitovi dvojni funkciji. Na včerajšnjem zasedanju Forze nuove v Saint Vincentu je tudi generalni tajnik CISL Franco Marini jasno poudaril, da nasprotuje dvojni funkciji. Predsednik KD Forlani ni hotel spregovoriti o tem vprašanju, ker se stranka trenutno spopada s pomembnejšimi problemi.

Kateri so ti problemi, ni težko ugotoviti, saj De Mito skrbi, kako bo s torkovim glasovanjem. »Če bo večina preglasovana, mi morala narekuje, da to upoštevam,«
je navedel De Mita. Namig prostim strelcem iz vrst KD je zelo jassen. Predsednik vlade se odpoveduje tajništvu stranke, a obenem namiguje, da bi lahko sprožil vladno krizo, če bi bil v torek glede tajnega glasovanja poražen.

Danes v Tržaškem zalivu

20. jesenski pokal
z rekordno udeležbo

□ □ □

Nogomet: italijanska A liga

Danes start: Milan
v vlogi favorita

□ □ □

Košarka: danes v Trstu

Jadranovci proti
nevarni Faenzi

NA 5., 14. IN 15. STRANI

Preveliko navdušenje opozicije bi lahko imelo nepredvidljive posledice Pinochet sedaj zlorablja svojo ustavo in nadaljuje z represivnimi metodami

SANTIAGO DE CHILE — Pinochetovi carabine-rosi, ki so se prejšnje dni z običajnim nasiljem lotili prazničnih manifestacij, so se včeraj znesli predvsem na tuje novinarje. Že v dneh pred referendumom je v čilsko glavno mesto pripotovalo več kot tisoč novinarjev z vseh strani sveta. Zato, da so lahko sledili referendamski kampanji in poročali o izidu, so morali imeti poseben akreditiv.

Carabineiros so se nad novinarje znesli kmalu po zaključku »Praznika demokracije in sprave« v parku O'Higgins. Z glasbo in govori so želeli ljudje proslaviti poraz Pinocheta, resnici na ljubo pa je le malo-kateri govornik stopil pred mikrofonom. Po desetih letih izgnanstva pa je v domovini spet nastopil tudi ansambel Inti Illimani. Praznika se je udeležila milijonska množica. Ko so se ljudje začeli razhajati, so naleteli na prave zasede policije, ki ni prizanesla nikomur. Napadala je z gumijevkami in solzilci, večkrat pa se je poslužila tudi orožja. Aretirala je tudi nekaj 50 oseb, ki so pred vladno palačo vzklikale proti Pinochetu in ga izzivalno vabile, naj se vendar preseli v Paragvaj. (Tu ima general svoj drugi dom.) Kot rečeno so jo tokrat najbolj skupili novinarji. Streli so zadeli v noge nekega argentinskega televi-

zijskega snemalca, ki je hotel prizore veselja ujeti v kamero. Ranjenih pa je bilo tudi več ameriških novinarjev in fotograf čilskega desničarskega časopisa El Mercurio. Zdravniško pomoč je potrebovalo kakih dvajset tujih novinarjev.

Po teh izgrelih so se zbrali v nekem mestnem hotelu in sestavili protestno izjavo čilskim oblastem. V izjavi med drugim zahtevajo, da policija in carabineiros takoj prenehajo s to nesprejemljivo obliko represije in dovolijo novinarjem, da v miru opravljajo svoje delo in dosledno obveščajo javnost o dogodkih.

Z neredi in nasiljem pa narašča tudi prepričanje, da je Čile še zelo daleč od prave demokracije. Tamkajšnji socialisti so ocenili rezultat plebiscita z dokajšnjim pesimizmom, predvsem pa želijo prebivalstvo opozoriti, da je general sicer izgubil bitko, ne pa vojne. Socialisti menijo, da je Pinochet zahteval referendum zato, ker ima že pripravljeno strategijo za uradne volitve, ki bodo januarja 1990. leta. Na vladni ravni so namreč generalov poraz že istovetili z njegovo osebno zmago. Čeprav se je proti Pinochetu izrekla večina prebivalstva, je treba upoštevati,

da se je zanj opredelilo kar 43 odst. Čilcev. Pinochet oziroma tisti, ki bo kandidiral namesto njega, bo na prihodnjih volitvah gotovo zmagal, razen če se opozicija ne dogovori in določi enega samega kandidata. To pa je v bistvu nemogoče, saj je v opoziciji do sedaj že 16 strank, ki jih gotovo ne združuje ista politična misel. Obstajajo pa tudi razna ustavna določila, ki jih je uvedel sam Pinochet in ki mu v bistvu omogočajo, da ostane na vodstvu države, razen če prostovoljno ne odstopi. Ima pa tudi to možnost, da se odreče vojaškim činom in uniformi in na prihodnjih volitvah kandidira kot civilist, kar bi verjetno drugače vplivalo na množice, zlasti na manj obveščen in izobražen del volilcev. Čilska politična slika je torej skrajno nejasna: na eni strani nemoteno pa čeprav osramočeno vztraja diktatura, na drugi strani pa opozicija, prežeta z upravičenim in hkrati nevarnim triumfalizmom. Verjetno bo minil še kak dan, preden se bo navdušenje poleglo in bodo Pinochetovi nasprotniki začeli treznejše gledati na nastali položaj. Pinochet je v bistvu nastavljal spretno pripravljeno past, in čas je, da tudi demokracije sile začnejo sestavljati svojo politično strategijo.

Zaključni večer Dnevov nemega filma

PORDENON — »Postavni Sander-son ima tri konjičke: ženske, ženske in ženske«. Tako so opisovali negativnega heroja (bogatega gizdalina) Griffith-hovega filma *Pot na vzhod* v napisih, ki so v času nemega filma nadomeščali dialoge. Kaj pa Anno? Dobro, pošteno in očarljivo dekle, ki je moralo zaradi revščine iz rodne vasi v ameriško vlemesto? Nje ni bilo treba podrobneje opisovati, saj so jo gledalci dobro poznali. Ponašala se je lahko z vsemi vrtilinami zvezde, ki jo je poosebljala res nepozabna Lilian Gish.

Car Griffithove melodrame o ljubezni, grehu in kljubovanju naravi (nepozabni bodo ostali kadri Anne na begu po reki, na kateri se nevarno lomijo ledene plošče) je prevzel občinstvo, ki je sinoči polnilo pordenonski kino Verdi.

K uspehu zaključnega gala večera letošnjih Dnevov nemega filma pa je znatno pripomogla tudi magija glasbene kulise v izvedbi sinfoničnega orkestra RTV Ljubljana, ki je pod vodstvom izvedenke Gillian B. Andreson poskrbel za nepozaben pozdrav gostom.

E. F.

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

● Črnogorsko vodstvo

lišče. Ob šestih zjutraj je policija demonstrante razgnala, v Titogradu pa je bilo včeraj uvedeno dejansko izredno stanje.

Ob enih popoldan sta se na izredni skupni seji, ki sta jo neposredno prenašala radio in televizija, sešli predsedstvi Socialistične republike in centralnega komiteja Črne gore. Ugotovili sta, da je bil socialni revolt upravičen (demonstranti so najprej zahtevali ob odstopih politikov še hitro reševanje gospodarskih težav, nižje davke, za polovico višje plače - prvotnih zahtev je bilo dvanajst). Ostro pa sta obso-dili velikosrbski nacionalizem, ki vse bolj posega po Črni gori. Kar pa se zahtev po odstopih politikov tiče, je bilo rečeno, da bodo o njih razpravljali le legitimni organi političnega sistema.

Včeraj se je na izredni seji sestalo tudi predsedstvo centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije in kot med drugim pravi v sporočilu javnosti: "... odločno podprlo ocene in ukrepe predsedstva centralnega komiteja Zveze komunistov Črne gore in ustavnih institucij Črne gore." Predsedstvo jugoslovanskih komunistov je ugotovilo, da so nacionalistične sile "poskušale izkoristiti protestno zborovanje v Titogradu zato, da bi s pučem zamenjale vodstvo Zveze komunistov Črne gore in Socialistične republike Črne gore in ogrozile njen ustavni položaj enakopravne članice jugoslovanske federacije".

Črnogorska vlada pa se je na včerajšnji izredni dopoldanski seji odločila, da bo v parlamentu postavila vprašanje zaupnice. Sele po tem se bi bilo mogoče pogovarjati o odstopu.

Medtem ko so bile demonstracije v Titogradu že razbite, pa so začeli demonstrirati delavci v Nikšiću, ki protestirajo zaradi uporabe sile v Titogradu in zahtevajo odstop politikov. Tako je Nikšić za drugi dan v stavki.

● Solidarnost

Podpiramo predsedstvo centralnega komiteja Zveze komunistov Črne gore, ki je sprejelo upravičene zahteve delavcev, uprlo pa se je po-kusom, da se nezadovoljstvo delavcev z njihovim socialnim in človeškim položajem, izrazi za napade na legalne institucije te republike, s tem pa tudi na socialistično samoupravo in federativno ureditev Jugoslavije. Vztrajamo na načelih, na katerih temelji nacionalna politika Zveze komunistov Jugoslavije, in - kot je to rečeno v stališčih predsedstva centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije - odločno podpiramo komuniste Črne gore v njihovem boju zoper pritisk, ki s pozicij srbskega nacionalizma zanikajo nacionalno identiteto črnogorskega naroda in ogrožajo suverenost Socialistične republike Črne gore kot države črnogorskega naroda in pripadnikov drugih narodov in narodnosti Jugoslavije, ki v njej žive. To so temeljne pridobitve skupnega boja Črnogorcev z drugimi narodi in narodnostmi v narodnoosvobodilni borbi in v socialistični revoluciji, skupaj s pravico do svobodnega in vsestranskega razvoja v skupnosti enakopravnih narodov in narodnosti v SFRJ. Primerom ogrožanja teh vrednot in podcenjevanja črnogorskega in makedonskega naroda in drugih narodov in narodnosti Jugoslavije smo se uprli tudi takrat, kadar so se pojavljali v nekaterih člankih v Sloveniji. S podporo pridobitvam črnogorskega naroda hkrati branimo pravico vsakega dela Zveze komunistov Jugoslavije - tudi svojo - da z demokratičnimi sredstvi brani svojo legitimnost in uresničuje svojo odgovornost pred delavskim razredom in svojim narodom. S tem bra-

nimo tudi pravico vsakega naroda - tudi slovenskega - da izhajajoč iz svojih suverenih pravic, iz vitalnih interesov svojega delavskega razreda in delovnih ljudi, suvereno odloča o svoji usodi in skupaj z drugimi narodi in narodnostmi o usodi SFRJ v celoti.

Storiti moramo vse, da končno prevlada razum v naši državi, da usmerimo svoje moči na uspešno uresničevanje treh reform, v skladu z usmeritvami konference Zveze komunistov Jugoslavije, da se stabilizirajo razmere na Kosovu, vrne zaupanje med tamkajšnje ljudi, ne glede na to, kateremu narodu pripadajo, da se vrne mir v ta najmanj razviti del naše skupnosti. Prav tako podpiramo tudi komuniste Vojvodine, da čimprej presežejo sedanje kritično stanje in tako ne dovolijo uveljavljanja težej, ki želijo odpraviti, ne pa razvijati socialistične avtonomne pokrajine kot konstitutivne elemente federacije v sestavi Socialistične republike Srbije. Skupaj z vami in z vsemi komunisti Jugoslavije se bomo odločno postavili po robu rušilnim silam, silam brezumja, ki bi rade pahnile našo družbo v prepad in, s potiskanjem ljudi na ulice, z nasiljem pisale bodočo tragično zgodovino naše prihodnosti. Nečemo se sprijazniti z vsiljevanjem takšnega reševanja vprašanj našega skupnega življenja. Samo strpno lahko gradimo demokratičnejšo in bogatejšo skupno prihodnost, v kateri bo zagotovljen svoboden in enakopraven razvoj človeka in vseh narodov ter narodnosti. Iz krize lahko pridemo samo po samoupravi demokratični poti, po poti reform, s krepitvijo pravne države, s spoštovanjem človekovega dostojanstva, njegovih pravic in svoboščin, po poti enakopravnosti narodov in narodnosti. Ne vidimo druge poti, če se ne želimo izgubiti v brezupu in brezpotjih evropske periferije.

Ljubljana, 8. 10. 1988
Predsedstvo centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije

● V pričakovanju

CK in ta zahteva se vedno glasneje pojavlja na vseh zborovanjih, ki se v teh dneh mrzlično ponavljajo po raznih srbskih mestih.

To pa v konkretni jugoslovanski stvarnosti pomeni konec resnejšega poskusa uvajanja tržnega gospodar-skega sistema in reševanja krize na tej osnovi. Padec vlade bi pomenil konec produktivnih naporov in novo porazdelitev, ki lahko pomeni samo odvzemanje izredno skromne in nezadostne akumulacije Severu, ker je na Jugu tako že ni več. To je porazdelitev revščine za ustvarjanje še hujše bede.

Politično se bodo stvari reševale v prihodnjih dveh tednih na dveh izredno zanimivih zasedanjih.

V ponedeljek, 17. oktobra, bo v Beogradu zasedal sedemnajsti plenum jugoslovanskih komunistov, ki ima na dnevnem redu prav vsa osnovna sporna vprašanja. Seja bo potekala v razgretim ozračju, ki ga zaostrejuje še oster spor okrog ustavnih sprememb in stalne manifestacije, ki zajemajo tudi Beograd.

V petek, 21., in soboto, 22. oktobra, pa bo zasedala jugoslovanska zvezna skupščina, ki se mora dokončno dogovoriti za ustavne spremembe. Sedaj so menda usklajene gospodarske reforme in to načeloma v pozitivni tržni smeri. Povsem nerešena pa so tri vprašanja: finansiranje in s tem tudi status jugoslovanske ljudske armade in njen položaj v družbi. Pristojnosti Uprave državne varnosti (bivše Udbe) in njena možnost ukrepanja po celotnem ozemlju Jugoslavije ne oziirajo se na republiške meje. Končno pristojnost republiških in zveznih sodišč in seveda z njimi povezanih javnih tožilcev. Glede

vseh treh vprašanj SR Slovenija ostro in odločno vztraja na svojem načelnem stališču avnojevske avtonomije in suverenosti republik, žal pa kaže, da je osamljena.

Vse to pa bo v ozračju odkritega pritiska nove najbolj množične in hrupne manifestacije, ki jo že pripravljajo in ki bo v petek, 21. oktobra, ali v soboto, 22. oktobra, v Beogradu na velikem prostoru ob Savi poleg stolpnice CK ZK Jugoslavije. Zborovanje bo res nekaj dni po zasedanju centralnega komiteja toda istočasno z zasedanjem jugoslovanske skupščine, ki je od tega prostora oddaljena le nekaj kilometrov.

V takem ozračju in ob tako preciznih in prefinjenih pripravah se kaj lahko pojavijo zahteve po nekaterih bistvenih spremembah jugoslovanskega državnega ustroja, kot so: ukinitve načela konsenza republik in torej preglasovanje, ustanovitev posebnega zbora delavcev, v katerem bi seveda glasovali po številu in v katerem se ponovno z lahkoto preglasuje.

Zato je tudi razumljiva in upravičena včeraj izražena zaskrbljenost predsednika Jožeta Smoleta za obrambo slovenske državnosti in suverenosti in za zagotavljanje modernega razvoja socialistične Jugoslavije, kot skupnosti enakopravnih narodov in narodnosti.

● Tartinijeva hiša

segmentu našega odnosa do narodnosti in do manjšin. In pri tem želim poudariti, da mislim prav na vse narodnosti v Jugoslaviji. »Zato moram ponovno opozoriti,« je podčrtal Smole, »da se z vso pravico zavzemamo za Slovence in Italijo, saj sodimo, da je za sprejem zakona o globalni zaščiti že skrajni čas.«

Skorajda kontrapunkt svečanosti, ki je poudarjala pomen sodelovanja in sožitja, pa je bila po sili razmer poslаница, ki so jo naslovili najvišjim slovenskim organom in v kateri so opozorili, kako »boleče občutimo protislovja, ki se zaradi pojavov narodnos-

tne nestrpnosti, pomanjkanja občutka za demokratično razreševanje odnosov med pripadniki različnih narodov, kažejo v sedanjem trenutku v nekaterih delih Jugoslavije«. V poslanici je rečeno, da vsakdanje življenje v piranski skupnosti dokazuje, kako je mogoče družbene in ekonomske probleme reševati edinole po demokratični poti. Zato udeleženci slavnosti v celoti podpirajo politiko SR Slovenije za socializem po meri človeka. V dokumentu so poudarili prepričanje, da je ustavo mogoče spremeniti samo tako, da ne bodo odkrjene demokratične samoupravne pristojnosti narodov in narodnosti.

Otvoritveno slovesnost so s svojo pesmijo in glasbo obogatili mešani pevski zbor Skupnosti Italijanov iz Pirana, kvintet trobil ter pihalni orkester kulturnega društva Karol Pahor. Ob koncu pa so predsedniku Skupnosti Italijanov iz Pirana Riccardu Giacuzzu naložili prijetno dolžnost, da je prerezal trak in uradno odprl sedež Skupnosti, ki je bil nato ves dan na ogled obiskovalcem.

● Tajno glasovanje

vladal nad drugim, kar je na žalost velika značilnost današnjega političnega trenutka. Tako na vsedržavni ravni, kjer je merjenje moči okrog problema tajnega glasovanja prej samo sebi namen kot pa resničen cilj dejanskega izboljšanja institucij.

Toda vrnimo se k problemu tajnega glasovanja. Vsa sedanja bitka je v bistvu igra ravnovesja sil. Glavna skrb KPI je, da bi je večina ne pregazila. Da bi dokazala, da še vedno nekaj pomeni, da večina tako ali drugače ne more brez nje. Glavna skrb socialistov je, da bi preprečili možne dogovore in sporazume med KD in KPI, kar bi jih izrinilo iz igre. Demokristjani pa skrbijo, kako bodo najbolje krmarili med grožnjami PSI, da razbije koalicijo, če KD ne bo spoštovala dogovorov, in grožnjami opozicije ter med notranjimi zdrahami in razprtijami, ki se lah-

ko pogubno reflektirajo na bližnji kongres. Ob vseh teh skrbih, bojaznih in pomislekih sta šla mimo že dva tedna, a zaenkrat brez pravih zmagovalcev in poražencev. Morda je bil porazen le zdravi občutek za mero.

Ob tem je jasno, da je tajno glasovanje prej pretveza kot resničen problem in bi bilo treba o njem, kot bistvenem elementu demokracije, ne glede na njegovo tajnost ali javnost morda razmišljati nekoliko drugače.

V teh tednih smo videli, da velike in manjše osebnosti italijanske politike rade kličejo na pomoč velike mislece preteklosti, da bi jim posvetili s svojo nesmrtno modrostjo v mračne meandre pristranskih političnih tez. Mimogrede naj povemo, da se včasih tudi pošteno uštejejo, kot na primer tisti Ghino di Tacco, ki je poklical na pomoč Plinija Starejšega, da bi preko njega povedal, »da je bilo tajno glasovanje prispevek k propadu rimskega senata«. Tisti, ki bolje obvladajo starorimsko kulturo so takoj ugotovili, da je Ghino di Tacco zamenjal Plinija Starejšega za Plinija Mlajšega, pa še tega je napačno razumel, saj je Plinij Mlajši smatral »tajno glasovanje kot obrambo pred propadom senata«.

Sicer pa med raznimi citati, ki jih politiki tako radi navajajo, da bi dokazali nesmisel in škodljivost tajnega glasovanja ali obratno, nisem slišal nobenega, ki bi obravnaval problem glasovanja kot takega. O tem so pustili pisane sledove številni misleci, od Cicerona, ki pravi, da »v civilnih razpravah, kadar dobri veljajo več od številnih, se morajo državljani tehtati in se preštevati«, do Descartesa, ki je trdil, da je »številnost glasov dokaz brez vrednosti za resnice, ki jih ni lahko razkriti«, pa do Schillerja, ki je prav tako menil, da bi bilo treba »glasove tehtati in ne preštevati«.

O tem lahko vsakdo misli svoje. Težko, morda je nemogoče prevesti v prakso te teorije. Res pa je, da se demokracije ne da vedno meriti samo po številu poslancev, ki so se o nečem izrekli pod pritiskom tega ali onega mogotca, tega ali onega pristranskega interesa.

JUTRI BO NAJINA OBLETNICA POROKE. ~ NE MISLIŠ MENDA NA TO POZABITI, LJUBLI.

**Narodna ul. 28
Opčine - TRST
Tel. 211465**

Začeli so se tretji koroški dnevi v Italiji Za utrjevanje kulturnih vezi med Korošci in Slovenci iz Furlanije-Juljske krajine

TRST — Položaj slovenske narodnostne skupnosti s posebnim poudarkom na šolski problematiki, novi dialog z dunajskimi oblastmi in vladnimi strankami, nadaljnje perspektive in odnosi z drugo manjšinsko organizacijo na Koroškem — Zvezo slovenskih organizacij: to so bile glavne teme tiskovne konference, ki so se je včeraj, kot gostje deželne svetovalske skupine Slovenske skupnosti, udeležili predstavniki Narodnega sveta koroških Slovencev s predsednikom Matevžem Grilcem, Krščanske kulturne zveze (prisoten je bil tajnik Nužej Tolmajer) in državni poslanec v dunajskem parlamentu Karel Smolle.

Pred tiskovno konferenco so se koroški politični in kulturni delavci sestali z delegacijo Slovenske skupnosti, ki jo je vodil deželni tajnik Ivo Jevnikar in si izmenjali informacije in izkušnje o delu, ki jih tako NSKS kot SSK opravljata za uveljavljanje pravic slovenske narodnostne skupnosti na južni Koroški in v Furlaniji-Juljski krajini. Izmenjava mnenj in informacij med NSKS in SSK sodi v okvir 3. koroških dnevov v Italiji, ki so se začeli sinoči v Trstu za nastopom MePZ »Rož« z revijo »Ponižani in razžaljeni« (ponovili jo bodo danes v Gorici, ob 16. uri v Kulturnem domu) in se bodo po vrsti prireditev zaključili čez teden dni v Žabnicah z nastopom Plazniških deklet, družine Lipuš in tria Libuče, ki se bodo istega dne, v popoldanskih urah, predstavile tudi v slovenski Benečiji.

Gre za sklop prireditev, ki so si jih prireditelji zamislili, da bi se vezi med koroškimi Slovenci in Slovenci v F-JK še bolj okrepile in da bi se obe manjšini obojestransko, predvsem na kulturnem področju, bolj spoznali. Prvi koroški dnevi v Italiji so bili leta 1984, drugi leta 1986, v teh dneh pa je na sporedu že tretja prireditev.

Včerašnja tiskovna konferenca je bila uvod v to tretje srečanje, na kateri je v NSKS vključen del koroških Slovencev orisal položaj slovenske manjšine, ki se sedaj prebija skozi številne težave in si želi priboriti novo mesto v odnosih z dunajsko vlado in s strankami vladne koalicije. Državni poslanec Karel Smolle je predvsem podčrtal važnost, da je Slovincem, v sodelovanju z Zelenimi, uspelo poslati svojega predstavnika v dunajski parlament in zagovarjal važnost povezav na volitvah s silami, ki so Slovencem najbližji. Glavno pozornost je Smolle seveda posvetil koroški šolski problematiki. Dejal je, da »nam je uspelo bistveno ublažiti pripravljeno nakano proti slovenski skupnosti« in da »nismo klonili, čeprav nismo v celoti vsega

dosegli«. Obširno je govoril tudi o tako imenovanem novem dialogu, to je dialogu z vladnimi strankami, potem ko je dunajska vlada pokazala pripravljenost za uresničitev določenih nalog. Poslanec Smolle je s tem v zvezi opozoril, da je stvar manjšine, da doseže določene rezultate in da je le v njenih rokah odgovornost, da ne izgubi te priložnosti. Napovedal je da bo prihodnji teden ustanovljena medfrakcijska parlamentarna skupina (med socialisti, Ljudsko stranko, Zelenimi in »če nam bo uspelo tudi s Haiderjevimi svobodnjaki«).

Izrazil je veliko zaskrbljenost nad tem, kar se dogaja v Jugoslaviji, kjer po njegovih besedah vlada velika »nesposobnost in nepriljubljenost odgovornih za reševanje gospodarskih problemov«.

Predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Matevž Grilc pa je s svoje strani orisal prizadevanja koroških Slovencev, da bi postali subjekt v političnem, kulturnem in gospodarskem dogajanju v Avstriji. Dodal je, da je dunajska vlada prišla do zaključka, da se vprašanja slovenske manjšine dajo rešiti le v dogovoru z manjšino in da smo danes priča prvim pozitivnim korakom dunajskih oblasti in to po 31 letih. Zaradi tega je po njegovih besedah popolnoma pravilno, da se je del koroških Slovencev opredelil za novi dialog, kakor je tudi razumljivo, da del Korošcev na to ne pristaja.

Glede odnosov z drugo, levičarsko usmerjeno manjšinsko organizacijo — Zvezo slovenskih organizacij — je predsednik NSKS Grilc priznal, da v teh odnosih obstajajo težave. ZSO je očital, da želi prav s spori o šolski problematiki izboljšati svojo pozicijo v okviru narodnostne skupnosti. Po Gričevih besedah je ZSO, potem ko so socialisti izgubili vsak notranji vpliv, v rokah komunističnih skupin, ki vodijo njeno politiko. »Ker pa je KP v Avstriji zelo šibka,« je dodal, »zato taka stranka živi od nerešenih vprašanj in jih tudi nima namena rešiti.« Glede šolskega vprašanja je še dodal, da ZSO išče danes možnosti kako vstopiti v šolski svet, ne da bi izgubila obraz.

Na tiskovni konferenci je tekla beseda še o drugih aspektih spremenjene politike Narodnega sveta koroških Slovencev, katerega predstavniki so se poleg drugega tudi ostro obregnili ob dejstvo, da jugoslavanski premier Branko Mikulić ni sprejel delegacije slovenske manjšine v Avstriji med svojim nedavnim obiskom pri dunajskih oblasteh.

ALEKSANDER SIRK

Na Dunaju poimenovali ulico po Ivanu Cankarju

DUNAJ — Na pobudo Društva slovenskih pisateljev v Avstriji so pred kratkim v 23. dunajskem okraju poimenovali eno izmed ulic novega naselja po slovenskem pisatelju Ivanu Cankarju. S tem je avstrijsko glavno mesto počastilo največjega slovenskega pisatelja, ki je več let preživel v dunajskem Ottakringu.

Tudi Slovenci na prazniku poezije v Lužici (v NDR)

LUŽICA — Lužiški Srbi, ki živijo kot narodna manjšina v Nemški demokračni republiki, imajo poleg ljudske kulture, kot sta glasba in ples, tudi močno razvito literarno dejavnost. Njihovi pesniki in pistolji so združeni v posebnem društvu, ki deluje kot pododbor pisateljske zveze Vzhodne Nemčije.

Čeprav je oddaljenost med Lužico (okolica Budyšina in vzhodno od Berlina) in Koroško velika, koroški Slovenci gojijo stike tudi s to narodno skupnostjo. Tako je tudi na literarnem področju, saj pisatelje, kot so Jurij Koch, Jurij Brezan, Benedikt Dyrlich, Tmasz Nawka, poznajo tudi na Koroškem in pri nas.

Navedeni besedni ustvarjalci so bili že na Koroškem, večina na obirskih in drugih pisateljskih srečanjih. S tem je prišlo tudi do tesnejših stikov na tem področju. 10. festival srbske poezije (posvečen lužiškosrbskemu pesniku in rodoljubu Jožefu Nowaku) pa je bil priložnost za povraten obisk koroških književnikov v Lužici. V dneh od 28. septembra do 1. oktobra letos sta se v Budyšinu mudila Maja Haderlap in Andrej Kokot in kot gosta sodelovala na njihovem prazniku poezije ter kolokviju, na katerem so obravnavali problematiko področja gledališča. Če dogajanje v Budyšinu strnemo na kratko, potem je treba reči, da je bil to pravi narodni praznik na visoki ravni. Prireditelji so v spored vključili tudi svoje glasbenike, pevске zборе, glavni del pa je bil namenjen poeziji. Štirinajst pesnikov je bralo svoje, pesmi Jožefa Nowaka in pesmi, napisane njegovemu spominu. Med nastopajočimi sta bila tudi Maja Haderlap in Andrej Kokot; njun nastop je bil sprejet s posebno pozornostjo, saj je poezija koroških Slovencev tamkajšnjemu občinstvu razmeroma malo znana. Praznik poezije pa se ni odražal le v velikem številu nastopajočih pesnic in pesnikov, ampak tudi v množični odzivnosti publike, ki je napolnila dvorano tamkajšnjega gledališča (nad 400 sedežev; daleč preko 200 poslušalcev pa v dvorani ni našlo prostora).

Na večerji, ki jo je gostom priredil predsednik lužiškosrbskega pisateljskega združenja Jan Warnar, se je Maja Haderlap zahvalila za povabilo in gostoljubnost, medtem ko je Andrej Kokot spregovoril o položaju slovenske narodne skupnosti na Koroškem ter njenem boju za uresničitev 7. člena Avstrijske državne pogodbe. Maja Haderlap pa je z referatom o razvoju povojne slovenske gledališke dejavnosti na Koroškem sodelovala tudi na kolokviju gledališčnikov.

Obisk koroških književnikov v Lužici je brez dvoma poglobil tovrstne stike. Med bivanjem v Budyšinu je bila priložnost za navezavo prijateljskih stikov, ogled nekaterih predelov, kjer živi lužiškosrbska narodna skupnost, ter njihovih kulturnih spomenikov.

Poleg pesnikov iz vzhodnoevropskih so prvič sodelovali pesniki iz zahodnih dežel, kar je spodbuden korak k tesnejšemu sodelovanju med pisatelji v NDR in zahodnih deželah. Maja Haderlap in Andrej Kokot sta z obiskom v Budyšinu opravila pomembno poslanstvo za širjenje slovenske koroške literature v novem kulturnem prostoru.

A. K.

Sejem elektronike v Pordenonu

PORDENON — V Pordenonu se je začel včeraj in se nadaljuje danes 11. sejem EHS. Gre za sejem odvečne elektronike »Surplus« za radioamaterje. Prireja ga sejemska ustanova v Pordenonu s tamkajšnjo sekcijo radioamaterjev ARI.

Gre torej za zelo specializiran sejem, ki bo zanimal le ozko število ljudi. V okviru sejma, ki so ga odprli včeraj ob 10. uri, so govorili o radioamaterski službi v okviru civilne zaštite. Sodelovali so strokovnjaki iz raznih krajev Italije.

Odkrili ponarejene franke

SEŽANA — V sežanski poslovni enoti kopske splošne banke so pred dnevi znova odkrili ponarejeni tuji bankovec. Med preštrevanjem deviz so namreč odkrili ponarejeni bankovec za 200 francoskih frankov, ki so ga po kasnejših ugotovitvah zamenjali v sredo v motelu na suhozemnem terminalu v Sežani. Ponarejeni bankovec je bil skrit med tremi veljavnimi.

(I. U.)

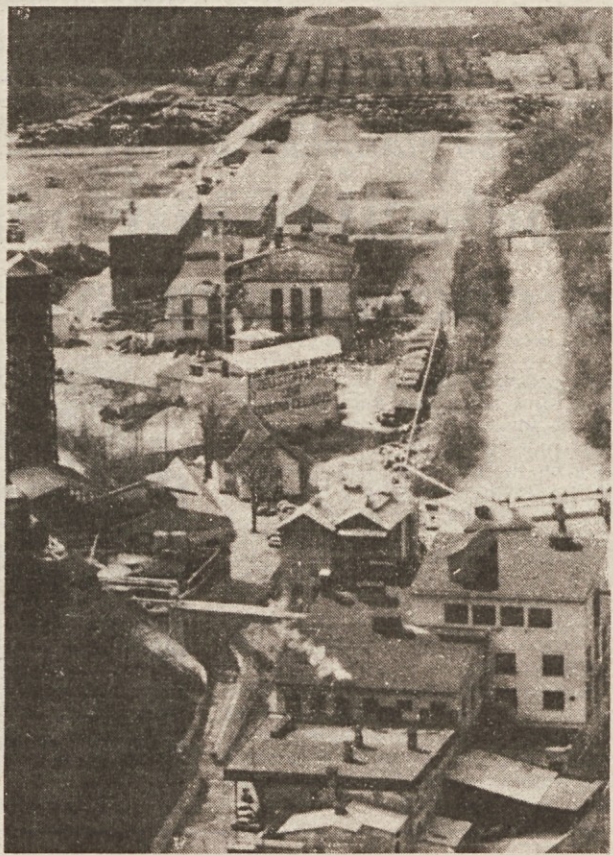
Železna Kapla: odločni nastopi za ohranitev tovarne Obir

Po nekaterih vesteh bi morali v njej v naslednjem letu ustaviti proizvodnjo - Tovarna na Rebrci v dolini Bele trenutno zaposluje okrog 250 delavk in delavcev - Glavno besedo ima sedaj koroška deželna vlada

CELOVEC — Koroška deželna vlada je iz nerazumljivih razlogov najavila, da bo zmanjšala obljubljeno finančno podporo za sanacijo Tovarne celuloze Obir na Rebrci. Prav tako so nekateri časopisi objavili, da bo morala tovarna z začetkom naslednjega leta ustaviti proizvodnjo, ker menda v preveliki meri onesnažuje okolje z žveplovim dioksidom.

Vodstvo tovarne Obir je k tem vestem ugotovilo, da so sedanji lastniki tovarne z namestitvijo elektrofiltra in regeneracijske naprave za žveplov dioksid onesnaževanje okolja znatno zmanjšali, čeprav pa se seveda zavedajo, da proizvodnja celuloze okolje še nadalje onesnažuje. Zato je vodstvo podjetja že pred dvema letoma predložilo deželni vladi celovit projekt. Očitno pa so dogodki v celulozni stroki (Magdalen) zavlekli odločitev. Zato vodstvo Obirja deželno vlado poziva, »naj v interesu tovarne, predvsem pa v interesu prebivalstva nemudoma sprejme sklep o deželni podpori za ekološko sanacijo. Le tako bi lahko deželna vlada omogočila takojšen začetek sanacijskih del na Rebrci«. Z napovedjo, da bo deželna vlada zmanjšala obljubljeno podporo, so sedanji lastniki in vodstvo Obirja seveda prisiljeni, da si poiščejo druge možnosti financiranja. Kljub temu pa vodstvo Obirja upa, da bo ob dobri volji deželne vlade in pristojnih forumov na Dunaju lahko izvedlo sanacijski projekt.

Tudi župan dr. Haller je v imenu občine Železna Kapla ostro protestiral proti vestem, da bi Obir naslednje leto zaprl. Napovedal je, da se bo občinsko zastopstvo tudi še naprej borilo za obstoj tovarne.

moški. Besede, ki naj bi ga potolažile, ji nekako niso šle z jezika; enostavno je ostala brez besed.

Otrpla in nasršena od jeze sta strmela drug v drugega, potem pa je Mary ugotovila, da se ji kolena tako tresejo, da se je komaj obdržala na nogah. Z rokama je otipala majhno vzpetino v tleh in sedla nanjo, ne da bi ga izpustila izpred oči.

»Tim,« je obotavljaje rekla in se trudila, da bi izbrala kar najbolj prave besede. »Tim, dobro veš, da ti nikoli nisem lagala. Nikoli! Preveč te imam rada, da bi ti lagala. To, kar ti bom zdaj povedala, je nekaj, česar ne bi mogla povedati otroku. To lahko povem le odraslemu moškemu. Zagotavljam ti mi, da si odrasel, tako boš moral zdaj prenašati vse težave in bolečine, stvari, ki sodijo zraven, če si odrasel moški. Ne morem ti prav razložiti, zakaj sem dovolila tvojemu očetu, da me objame, tebi pa ne, vendar ni vzrok v tem, da imam tebe za otroka, ampak gre za to, da je on zelo star. Kaj ne vidiš, da si vse napak razumel?

Tim, privrati se boš moral na to, da boš sprejel še en tak udarec, kot je bila mamina smrt, in zato moraš biti močan. Biti moraš dovolj odrasel, da boš lahko ohranil zase skrivnost, ki ti jo bom zaupala, posebno še pred očetom. Nikoli ne smeš zvedeti, da sem ti povedala.

Se spominjaš, kako sem ti pred davnim časom razložila, kaj se zgodi z ljudmi, ko umro, zakaj umro, da postanejo prestari in preveč utrujeni, in da bi nadaljevali z življenjem, da se iztečejo, kot pozabljene ure, dokler jim srce ne preneha biti? No, včasih se zgodi, da gre to usihanje hitreje, in to se je zgodilo tvojemu očetu. Ko je umrla tvoja mama, je začel hitro propadati. Vsak dan, ki ga mora preživeti brez nje postaja bolj utrujen.«

Še vedno je negibno stal nad njo in se ves tresel, ko jo je poslušal. Mary ni vedela, ali je to posledica njegovega besa ali pa reakcija na to, kar mu pripoveduje. Mukoma je nadaljevala.

»Vem, da strašno pogrešaš svojo mamo, Tim, vendar je ne pogrešaš tako, kot jo pogreša on, ker si mlad, on pa je star. Oče si želi umreti, želi si, da bi ležal pod zemljo, kjer počiva tvoja mama, da bi ležal poleg nje, kot sta ležala vsako noč, ko je bila še živa. Rad bi bil spet z njo. Skupaj sodita, veš, ne more živeti brez nje. Malo prej, ko si me našel na verandi, ko sem ga tolažila, mi je povedal, da ve, da bo umrl. Nič več se mu ne da hoditi in govoriti, ker je star in se ne more navaditi na življenje brez nje. Zato sem ga objela. Žalostna sem bila in jokala sem zaradi njega. V resnici je bil oče tisti, ki je tolažil mene, in ne narobe. Vse si razumel popolnoma napak.«

Zaradi njegovega nenadnega giba je dvignila pogled, potem pa je ukazujoče dvignila roko.

»Ne, ne joči, Tim! Daj no, zdaj moraš biti zelo pogumen in močan, ne smeš dovoliti, da bi oče videl, da si jokal. Vem, da sem zadnje čase tvojemu očetu posvečala veliko časa, za katerega po pravici misliš, da pripada tebi, vendar je njemu ostalo tako malo časa, ti pa imaš pred seboj še vse življenje! Je mar narobe, ker mu želim podariti čisto malo sreče, ki naj bi zjasnila tistih nekaj dni, kar mu jih je še ostalo? Podari mu te dni, Tim, ne bodi sebičen! Tako zelo sam je! Močno pogreša tvojo mamo, duša draga, tako je pogreša, kot bi jaz pogrešala tebe, če bi mi umrl. Hodi po svetu, ki je le napol osvetljen.«

Tim se ni nikoli naučil obvladati mišic na obrazu, da bi dajal ravnodušen videz. Ko je tako strmел vanjo, so se čez njegov obraz podila najrazličnejša čustva in bilo je več kot očitno, da razume dovolj.

TIM

COLLEEN McCULLOUGH

Prevedla Breda Konte

75.

»Lažeš, Mary! Čutim to! Vedno sem mislil, da me imaš za odraslega, toda zdaj vem, da me nimaš, zdaj, ko sem te videl z očetom! Nič več me ne maraš, zdaj imaš rada očeta! Nič nimaš proti, če te oče objame! Videl sem te, kako ga ves čas objemaš in tolažiš! Ne dovoliš pa da bi te jaz objel in ti ne tolažiš mene! Vse, kar narediš zame, je to, da me v postelji dobro pokriješ, jaz pa si želim, da bi me objela in me tolažila, toda ti tega ne storiš! To počenjaš z očetom!

Kaj je narobe z menoj, zakaj me nič več ne maraš? Zakaj si se spremenila, ko je oče začel prihajati z nama sem? Zakaj me vedno puščata ob strani? Povem ti, da me ne maraš in da je oče tisti, ki ga imaš rada!«

Mary je obstala popolnoma negibna in si na vso moč želela, da bi se lahko odzvala temu obupnemu, osamljenemu klicu po ljubezni, vendar je bila preplašena, ker je prišel tako iznenada. Ljubosumen je! Bil je besno, posesniško ljubosumen! Svojega očeta je imel za tekmečca, ki mu jemlje njeno naklonjenost, in to ni bila prava otroška ljubosumnost. V njej je bil moški: primitiven, posestniški, spolni

Predstavnik KD edini kandidat za tržaškega župana Richetti praktično brez tekmecev

Občinski upravi se obeta manjšinska politična koalicija

Tržaški občinski upravi se razen velikih presenečenj v zadnjem trenutku obeta manjšinski odbor z županom Richettijem (KD) in s koalicijo, sad sodelovanja demokristjanov, liberalcev, Slovenske skupnosti, socialdemokratov in republikancev. To je glavna in tudi edina politična smernica, ki je izšla s petkove več kot peturne razprave v občinskem svetu, po kateri ni nihče izmed kandidatov za župansko mesto prejel po zakonu obvezne absolutne večine glasov. Edini resni kandidat za tržaškega župana je pravzaprav le Franco Richetti, ki se je v petek v bistvu znašel brez tekmecev. Lista za Trst ni in tudi ne bo predložila svojih kandidatov, isto velja tudi za socialiste in za laične stranke. Prvi so le v prvem glasovanju simbolično podprli svojega pokrajinskega tajnika Agnellija, nato so oddali belo glasovnico. Liberalci, republikanci in socialdemokrati pa so jasno povedali, da ne nameravajo tvegati "političnih pustolovščin" in izpostaviti svoje kandidate "milosti in nemilosti" močnejših zaveznikov.

Do petkove občinske seje, ko bo za izvolitev župana in odbornikov zadostovala le relativna večina glasov, manjka sicer še pet dni. V tem času se lahko torej marsikaj zgodi, težko pa je verjeti, da se bodo stranke po več kot trimesečnih neplodnih pogajanjih sedaj sporazumele v nekaj urah, čeprav nas je tržaška politika že nekajkrat presenetila z nepričakovanimi zasuki. Na petkovi seji je bilo opaziti neke vrste resignacijo, da je manjšinski odbor v teh pogojih neizbežen. Taka uprava pa bi lahko samo vodila tekoče upravne zadeve, saj bi nad njo kot Damoklejev meč vedno visela preteča nevarnost komisarske uprave.

Demokristjani so s tajnikom Tripanijem že v samem začetku

podčrtali, da so za oblikovanje sedemstrankarske koalicije (vladne sile z LpT in SSK) z županom Richettijem. Pri tej kandidaturi ne nameravajo na noben način popustiti, zato so pripravljene tvegati izvolitev manjšinske koalicije. Tudi socialisti in listarji so ponovili že znana stališča. Podžupan Seghene in načelnik svetovalske skupine PSI Perelli sta obtožila KD, da je s svojo preudicijsko zahtevo vseskozi negativno pogojevala pogajanja in s tem kompromitirala oblikovanje večinske in stabilne koalicije. PSI je mnenja, da bi demokristjanski župan ne predstavljal "politične sinteze" morebitne nove koalicije. Socialisti so zato na pogajanjih predlagali svojega kandidata Segheneja, podprli pa bi lahko tudi predstavnika laičnih sil in celo melonarja.

Lista pa je v petek s Cecovinijem in Gambassinijem odklonila to "vabilo". Predsednik melonarskega gibanja, ki je stari "politični maček", je rekel, da se LpT "prostovoljno" odreka županski kandidaturi. Lista je brez vsakršne politične linije, če jo je sploh kdaj imela, kot jasno dokazuje dejstvo, da bo šele na skupščini 23. oktobra odločala o svojem zadržanju do nove uprave. Za presenečenje, če ga tako lahko imenujemo, so poskrbeli predstavniki laičnih sil PRI, PLI in PSDI, ki se na noben način ne ogrevajo, da bi bil župan iz njihovih vrst. Prav nasprotno. Socialdemokrat Bercé je celo izjavil, da laično-socialistična fronta sploh ne obstaja in da se socialdemokrati bojijo "smrtnega objekta" z večjimi koalicijskimi zavezniki.

Komunisti Costa in Pessato sta odločno obsodila zamude in zavlačevanja pri sestavi nove uprave ter opozorila na popolno paralizo, ki vlada na Občini in Pokrajini. Costa, ki je pokrajinski sekretar stranke, je podčrtal, da je tudi

na Tržaškem dozorel čas za korenite politične premike, pri čemer je pozval socialiste, »naj resnično pokažejo tolikokrat opevane težnje po oblikovanju naprednih in učinkovitih uprav«. Pessato pa je s svoje strani opozoril, da ni odprto samo vprašanje župana, ampak tudi koalicije, ki bi ga morala izvoliti. Predstavnik SSK Lokar, ki se je pri vseh glasovanjih vzdržal, pa je v svojem posegu dal precej jasno razumeti, da bi bila stranka lipove vejice pripravljena pristopiti v morebitno manjšinsko upravo z županom Richettijem. Bil je kritičen do PSI zaradi zadržanja te stranke v devinsko-nabrežinski Občini in obsodil dejstvo, da je skušala krajevna federacija Craxijeve stranke izključiti iz tržaških pogajanj SSK.

Petkova debata torej ni povedala nič novega, po že vnaprej napisanem scenariju so se odvijala tudi glasovanja za župana. KD je enotno volila za Richettija, komunisti za Pessato, listarji pa so se vseskozi vzdržali. Presenetilo je le dejstvo, da so socialisti le v prvem glasovanju podprli svojega sekretarja Agnellija, v ostalih dveh pa so se vzdržali. Vse je odloženo na

petek. Tudi scenarij za to sejo pa je morda že napisan. S. T.

Trenutno glavni kandidat za tržaškega župana, demokristjan Franco Richetti

Jutri seja pokrajinskega sveta

Jutri zvečer se sestane tržaški pokrajinski svet, ki ima na dnevnem redu izvolitev predsednika in novega odbora. Za izvolitev predsednika je, podobno kot na Občini, v prvem sklicanju potrebna absolutna večina glasov, v pomanjkanju političnega sporazuma je zato pričakovati, da bo vsaka stranka vsaj v prvih glasovanjih podprla svojega kandidata. Do izvolitve predsednika in odbornikov naj bi zato prišlo čez teden dni, ko bodo lahko predsednik in odborniki izvoljeni z relativno večino glasov.

Ce se na tržaški Občini prihodnji petek obeta izvolitev manjšinskega odbora z županom Richettijem (KD), je politični položaj na Pokrajini tudi spriču različnega razmerja sil med strankami skrajno negotov in nejasen. KD ima v pokrajinski skupščini šest svetovalcev, KPI pet, po tri Lista za Trst in PSI, MSI in zeleni dva ter po enega SSK, PLI in PRI. Morebitni manjšinski odbor KD-SSK-PRI-PLI bi lahko računal le na politično podporo devetih svetovalcev na skupnih 24, kar je očitno premalo. Možne pa so tudi druge politične rešitve. Komunisti so na prejšnji pokrajinski seji že predlagali oblikovanje koalicije KPI-PSI-PRI-PLI-SSK-zeleni, ki bi imela za sabo trinajst glasov, torej absolutno večino.

Na dnevnem redu bo glasovanje o proračunu V petek odločitev o usodi miljskega občinskega sveta

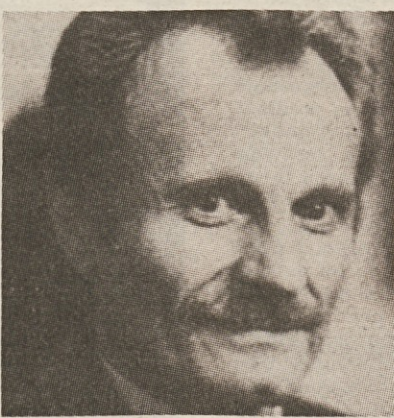
Kakšna bo usoda občinskega sveta v Miljah? Bo obračun za leto 1988 odobren ali ne? Odločitev je bila napovedana za jutri, toda, kot kaže, tudi v Miljah stranke čakajo, kaj se bo zgodilo na tržaški Občini in na Pokrajini, zato so sejo za glasovanje o proračunu odložili na petek, 14. oktobra.

Zadnja, petkova seja miljskega občinskega sveta je torej potekala nekako v senci istočasne seje na Občini Trst. Po sporočilih župana Muttona, ki je izrazil zadovoljstvo občinskega sveta zaradi zadovojnega referenduma v Čilu in zaradi dogovora za preusmeritev dejavnosti bivše rafinerije Aquila, se je razvila razprava o proračunu za leto 1988, za katerega pa so skoraj vsi govrniki ugotovili, da je v bistvu že obračun.

Prvi je posegel svetovalec Liste za Milje Serio, ki se je precej kritično izrazil o dokumentu in napovedal, da bo njegova skupina podala dokončno oceno v glasovalni izjavi. Nato so se zvrstili posegi svetovalcev Roberta Puntija (KD), Amelie Postogna (KD) in Franca Colomba (PRI), v katerih je bilo razbrati, da usoda občinskega sveta ni še zapečatena. To je poudaril tudi Fabio Vallon (Lista Frausin), ki je izrazil željo, da ne bi bilo treba sklicati predčasnih volitev. Popolnoma drugačnega mnenja pa je bil svetovalec PSI Ulcigrai, ki je menil, da bi le volitve lahko prinesle razčiščenje. To je izzvalo kritike svetovalca Giannija Marchia (Mestna Lista), ki je menil, da je čista utopija misliti, da bo po volitvah vse v redu - da ni tako, dokazuje situacija na Občini Trst. Sedanji odbor je že napovedal, da je pripravljen odstopiti takoj po odobritvi proračuna, zato je predlagal, naj si svet vzame še nekaj časa za razmislek in da se zato preloži glasovanje na petek, 14. oktobra. Tudi predstavnik PSDI Aldo Derin je bil mnenja, da je treba za volitve počakati, da sedanjemu svetu zapade mandat, to je čez dve leti; v tem času se da še marsikaj narediti. Misovec Morelli pa se je v svojem posegu izrazil proti preložitvi. Za njim je spregovoril načelnik svetovalske skupine KD Fabio Opara, ki je ugotovil, da je položaj skoraj isti kot leta 1987: kaj pa predčasne volitve - ali je to rešitev? Kot zadnji je posegel poslanec Willer

Bordon (Lista Frausin), ki je ugotovil, da je kljub težavam, v katerih je deloval občinski odbor, proračun dober. Napovedal je še, da je skupno s poslancem Bertolijem predlagal amandma k ustavnemu zakonu v smislu, da bi poleg Sicilije tudi druge dežele s posebnim statutom imele pravico sprejemati zakone na volilnem področju, kar zadeva občine in pokrajine. Svoj poseg pa je zaključil z ugotovitvijo, da kljub vsemu KD ni zaprla vrat, kar zadeva prihodnost miljskega občinskega sveta.

Seja se je zaključila z glasovanjem o preložitvi glasovanja o proračunu na 14. oktober, predlog je bil sprejet z večino glasov, proti je glasoval le misovec Morelli, svetovalec PSI Ulcigrai pa se je vzdržal. (bov)

Miljski župan Mutton

V podporo Odboru za varstvo človekovih pravic Tudi v Trstu solidarnostni odbor

Predlog mladinske sekcije Slovenske skupnosti, naj se ustanovi solidarnostni odbor v podporo odbora za varstvo človekovih pravic iz Slovenije, je naletel na pozitiven odmev. V petek zvečer je bil na sedežu SSK v Trstu solidarnostni odbor ustanovljen, k njemu pa so pristopili različno usmerjeni posamezniki in organizacije. Poleg mladinske sekcije SSK skupnosti so med organizacijami v odboru zastopani Slovenski kulturni klub, Slovenska prosveta, Slavistično društvo Trst, na večeru pa so bili prisotni tudi predstavniki mladinskega odbora SKGZ. Solidarnostni odbor je odprt vsem, ki bi še želeli

pristopiti. Prihodnjič se bo sestal v petek, 14. oktobra, na sedežu SSK v Trstu, Ulica Machiavelli 22.

Takoj po ustanovitvi je odbor potrdil podporo sodelavcem tednika Mladine Janši, Borštnerju, Tasiču in Zavrlu, ki jim sodi prizivno vojaško sodišče v Beogradu. Izrazil pa je tudi ogorčenje zaradi oskrumbe spomenika v Grmeku v Beneški Sloveniji, ki žali čustva slehernega demokrata. Kot znano, je mladinska sekcija SSK v podporo odbora za varstvo človekovih pravic iz Slovenije že konec avgusta začela zbirati podpise. Akcija se zdaj približuje koncu in pobudniki nameravajo podpise izročiti konec tega meseca na posebni slovesnosti.

Drevi v evangeličanski cerkvi Prvi koncert v organizaciji glasbenega združenja Bach

Junja letos se je v Trstu "rodilo" glasbeno združenje Bach. Ustanovila ga je peščica glasbenikov in kulturnikov z namenom, da bi v sodelovanju z umetniki in drugimi ustanovami prispevali k boljšemu poznavanju in proizvodnji glasbe v našem mestu, o katerem se je ob marsikateri priliki poudarilo, da je za vsako novost gluho oziroma otopelo. Kot priča njegovo ime, si bo Združenje prizadevalo za poznavanje, raziskovanje in poglobljanje Bachovega opusa.

Program združenja predvideva poleg koncertov, seminarjev in okroglih miz, na katere bodo povabili vidne osebnosti glasbenega sveta, tudi ustanovitev pevskega zbora ali ko-

morne skupine, ki bi ju sestavljali člani Združenja. V načrtu je tudi namestitev knjižnice, ki bi vsebovala notno gradivo, knjige, dokumente in plošče, nanašajoče se predvsem na Bachovo delo.

Sad truda in požrtvovalnosti vodilnega sveta so prve glasbene pobude v tem mesecu. Na programu so trije koncerti in seminar iz glasbene analize. Vse pobude so nastale v sodelovanju z evangeličansko-luteransko cerkvijo, švicarsko-valdejsko cerkvijo in Tržaško hranilnico in posojilnico.

Prvi koncert bo prav danes ob 20.30 v evangeličansko-luteranski cerkvi na Trgu Panfilij. Predstavil se nam bo organist Arno Hartmann z Dunaja. Mojster se je rodil leta 1964. Klavir je študiral v razredu A. Facchetti, orgle pa v razredu G. Eumanna. V Düsseldorfu je nadaljeval študije s profesorjem Vogelsängerjem. Ko je opravil maturo (1984), se je udeležil tečajev, ki jih je vodil prof. M. Haselböck (orgle in cerkvena glasba) in prof. P. Planavski (improvizacija) na Dunajski glasbeni akademiji. Svojo igro je pozneje izpopolnjeval pri M. Haselböcku v Harlemu (Nizozemska) in D. Rothu v Parizu. Koncertiral je v Nemčiji, Avstriji, Italiji in Jugoslaviji. Program, ki nam ga bo predstavil, obsega Bachove, Brahmsove, Franckove, Martinove in Alainove skladbe.

MARKO OZBIČ

WALL STREET ANGLEŠČINA

● BOLJ PRAKTIČNA

Inštitut je odprt celo leto, vpisovanje v tečaje in njihov začetek pa je možen vsak dan.

● PRILAGODLJIVEJŠA

Vsak si lahko iz dneva v dan glede na svoje obveznosti izbira učne ure.

● ZANESLJIVEJŠA

Stalen nadzor nad doseženimi rezultati in individualen ritem študija.

NEMŠČINA - FRANCOŠČINA - ŠPANŠČINA - SLOVENŠČINA - ITALIJANŠČINA (za tujce)

50 SEDEŽEV V EVROPI:

GORICA - Ul. De Gasperi 40 - Tel. 0481/33620
TRŽIČ - Ul. Mazzini 34 - Tel. 0481/791395
TRST 1 - Ul. Udine 15 - Tel. 040/414733
TRST 2 - Ul. Flavia 60/1 - Tel. 040/825203

Delavci zaskrbljeni zaradi usode škedenjske železarne

V torek bodo znana imena in ponudbe udeležencev dražbe za bivšo Terni

V torek ob 18. uri bo stečajna komisija družbe Finsider odprla ob prisotnosti notarja kuverte, ki skrivajo ponudbe zasebnih industrijcev za odkup petih železarn in družbe Sisma.

Med podjetji v stečaju je tudi bivša škedenjska železarna Terni. Udeleženci dražbe so morali oddati svoje zapečatene ponudbe do 24. ure prejšnjega petka. Stečajni upravitelji bodo imeli zdaj 45 dni časa, da ocenijo razne ponudbe in proglasijo zmagovalce dražbe.

Udeleženci dražbe se baje najbolj potegujejo za železarno v kraju San Giovanni, veliko zanimanje je tudi za objekta družbe Sisma. Za škedenjsko železarno se poteguje furlanski industrijec Pittini, pridružili pa so se mu tudi nekateri industrijci iz Brescie.

Delavci bivše železarne Terni in njihovi sindikalni predstavniki so upravičeno zaskrbljeni. Ni namreč jasno, kaj se bo zgodilo po dražbi. Delavce zanima predvsem to, kakšni bodo načrti novih lastnikov tovarne in koliko ljudi nameravajo zaposliti. Sindikalni predstavniki CGIL, CISL in UIL so se že sestali z deželnim odbornikom za industrijo Sarom in zahtevali, naj skliče pogajalni sestanek, na katerem bi

se srečali predstavniki Dežele FJK, ministrstva za javne udeležbe in stečajni upravitelji družbe Finsider. Za pogajalno mizo bi morali končno objaviti načrte v zvezi s škedenjsko železarno.

Vprašanje bivše železarne Terni pa je vse prej kot enostavno. Zahteve sindikatov niso nove, saj je povsem upravičena bojazen, da bodo novi lastniki skrčili število delovnih mest in ukrepali predvsem v svojo korist. Nejasen je tudi razvoj dogodkov v zvezi s Pittinijem. Industrijec je pred meseci skorajda podpisal pogodbo z dosedanjimi lastniki tovarne. V Rimu so že odprli steklenice šampanjca in nazdravili. Pozneje se je posel izjalovil in družba Finsider, ki deluje v sklopu IRI, se je odločila dati pet svojih železarn na dražbo.

Dražba bi morala zagotoviti večjo korektnost in prozornost kupčije, hkrati pa se zastavlja vprašanje o pogojih in načrtih, ki jih bodo tekmeči predstavili. Pittini se z odločitvijo za dražbo ni strinjal, zagrožil je celo, da se ne bo več zanimal za bivšo železarno Terni. Kljub temu se je dražbe udeležil, kakšne pa bodo njegove ponudbe? In kako se bodo vedli tekmeči iz

Brescie? Govori se tudi o prisotnosti tujih industrijcev. Najvažnejše pa je vprašanje, do kolikšne mere bodo lahko javne ustanove, sindikalne organizacije in politične sile vplivale na zmagovalca. Dejstvo je, da mora država prodati svoje železarne, v nasprotnem primeru bo sama EGS določila, da jih morajo v določenem roku zapreti.

Ob tem ne moremo prezreti dejstva, da se je zadeva v zvezi s škedenjsko železarno predolgo zavlekla. Ni čudno, če sindikati obtožujejo družbo Finsider, da si je zadala predolg rok za proučevanje ponudb, ki so jih predstavili zasebniki na dražbi. V dolgih mesecih neplodnih pogajanj je marsikateri stroj železarne "zarjavel". To pa pomeni, da bo vedno dražje ponovno preurediti obrat in ga usposobiti za delo. Ne bi bilo čudno, če bi industrijci upoštevali stanje obrata in skušali zanj plačati čim manj. Odlasjanje prav gotovo ni koristilo delavcem in tržškemu gospodarstvu, upali bi si izraziti mnenje, da ni koristilo niti državi. Moč kupcev je danes večja kot včeraj. Marsikatero resnico pa bomo izvedeli že v torek, ko bodo odprli zapečatene kuverte... (am)

Pokrajinska gospodarska konzulta o reformi trgovinskih zbornic

Vprašanja, ki jih zastavlja bodoča reforma italijanskih trgovinskih zbornic, so bila v središču pozornosti zadnjega zasedanja Pokrajinske gospodarske konzulte, ki je imela na dnevnem redu tudi organizacijska vprašanja in letno poročilo generalnega tajnika o delovanju zborničnih služb.

Predsednik Trgovinske zbornice Tombesi je v uvodnem poročilu podčrtal posluš in zavzetost deželne uprave in njenega predsednika Biasuttija za reformo zbornične ustanove, ki je v primarni pristojnosti dežel s posebnim statutom. Zato je povabil predstavnike gospodarskih kategorij, naj prispevajo svoje poglede in stališča do reforme, zlasti kar zadeva njene temeljne točke, kot so čim večja vključenost zbornic v institucionalni sistem, preustroj zborničnih organov in učinkovitost nadzornih služb. Če bodo ti prispevki znali poiskati enotne odgovore na odprta vprašanja delovanja zbornic in njihove dejanske vloge v prid gospodarskih kategorij in torej gospodarskega razvoja, bodo nedvomno lahko veliko prispevali k čim bolj ustreznim vsebini bodočega deželnega zakona o trgovinskih zbornicah.

Tombesi je v svojem poročilu govoril tudi o delovanju uradov Zbornice in posebej pohvalil osebe, ki dela v pogojih pomanjkljivega organika. Kljub temu je prišlo do tesnega sodelovanja z njegovimi sindikalnimi orga-

nizacijami, katerih zadržanje je bilo doslej vedno konstruktivno in odgovorno glede na naloge Zbornice.

Naslednje zasedanje Pokrajinske gospodarske konzulte bo 27. oktobra, ko bodo člani poslušali letno poročilo o gospodarskem položaju v pokrajini.

Na Dunaju predstavitev tržaškega pristanišča

V torek bo na Dunaju velika prireditel z naslovom »Trieste Hafentag«, posvečena tržškemu pristanišču in njegovim zmogljivostim.

Pobudniki predstavitve, katere namen je povečati uporabo našega pristanišča, so tržaška Trgovinska zbornica in Pristaniška ustanova ter avstrijska Zvezna trgovinska zbornica.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi oče

Franc Križmančič

Pogreb bo v torek, 11. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev v Bazovici.

Žalujoči žena Silvija, hčerka Dina, sin Edi z družino, vnuk Paolo z družino in drugo sorodstvo.

Bazovica, 9. oktobra 1988
(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

† Preminila je naša draga

Antonija Mislej vd. Canciani

Pogreb bo jutri, 10. t. m., ob 10.30 iz mrtvašnice glavne bolnice.

Žalostno vest sporočajo hčerki Gianna in Mirjam, brat Stanko z družino, nečaki in drugo sorodstvo.

Trst, Nabrežina, 9. oktobra 1988

Godbeno društvo Nabrežina izreka občuteno sožalje kapelniku Stanku Misleju in svojcem ob izgubi drage sestre.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami ob izgubi naše drage

Ane Špehar por. Ferluga

(Netka) SVOJCI

Ferlugi, 9. oktobra 1988

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

Vilka Metlikovca

se iskreno zahvaljujemo g. Kretiču, dr. Scarfogni, nabrežinski godbi, zboru "Fantje izpod Grmade", darovalcem cvetja in vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Žena, brata ter drugo sorodstvo

Devin, Sesljan, Slivno, 9. oktobra 1988

9. 10. 1987 9. 10. 1988

Minilo je eno leto, odkar nas je zapustila naša draga

Alojzija Ravbar

Z žalostjo se je spominjajo vsi njeni.

Repen, 9. oktobra 1988

Od jutri novi urniki občinskih izpostav za dvig bencinskih bonov

Tržaška trgovinska zbornica obvešča, da bodo s ponedeljkom spremenili urnike razdeljevanja bencinskih bonov v občinskih izpostavah. Kot je znano, so bile le-te doslej odprte od 14. do 20. ure, od jutri dalje pa bodo odprte samo od 18. do 20. ure. Večina Tržčanov je namreč bone dvignila že v prvih dneh razdeljevanja, tako da v zadnjem času ni bilo več videti vrst pred okenci občinskih izpostav. Bone bo mogoče dvigniti še do 22. oktobra, veljavni pa so do 30. aprila prihodnjega leta. Kot je znano, razdeljujejo zdaj samo prvi del bonov, drugega bodo razdeljevali od 21. novembra do 10. decembra. Trgovinska zbornica opozarja tudi, da kdor do roka 22. oktobra zaradi bolezni ne bo mogel osebno dvigniti bonov, lahko poveri to nalogo namestniku, ki bo moral z zdravniškim spričevalom ali potrdilom bolnice zaprositi Trgovinsko zbornico za posebno dovoljenje za dvig bencinskih bonov.

Tudi v Trstu srečanje ob dnevu boja proti sladkorni bolezni

Ob vsedravnem dnevu boja proti sladkorni bolezni so tudi v našem mestu s podporo Občine Trst, Pokrajine Trst in KZE priredili srečanje o diabetisu. Srečanja so se udeležili številni bolniki in zdravniki iz naše dežele, kjer živi približno 33.000 preverjenih, a 60.000 domnevnih diabetikov.

Udeleženci srečanja so se lotili najbolj perečih vprašanj v zvezi s sladkorno boleznijo. Med bolniki in zdravniki se je razvnela živahna in odprta diskusija o težavah, s katerimi se diabetiki vsakodnevno srečujejo. Najbolj boleča je družbena diskriminacija, v strahu pred katero diabetiki večkrat zatajijo svojo bolezen. Starši otrok s sladkorno boleznijo so pričali o težavah, ki jih bolni otroci srečujejo pri vključevanju v šolsko življenje. Prisotni so zato zahtevali spoštovanje zakona 115/87, ki štiti diabetike v njihovem družbenem življenju.

Predstavnika združenja diabetikov Corradi in Berti sta podčrtala vlogo njihovih organizacij pri ščititju interesov diabetikov, kajti »zakoni ne padejo z nebes«, ampak so največkrat sad ostrih političnih bitk.

Ob zaključku srečanja so se udeleženci zavzeli za ustanovitev tržaškega odseka Združenja diabetikov.

Naravovarstveniki proti nameravani lokaciji sinhrotrona

Zakaj prav v Bazovici?

Predstavniki zelenih in naravovarstvenih organizacij so včeraj izvedli novo pobudo proti nameravani gradnji sinhrotrona v bližini Bazovice. V različnih krajih mestnega središča (na Trgu Unità, na Borznem trgu, v Ul. Carducci itd.) so postavili mizice z letaki, na katerih so opozarjali mimoidoče na nepopravljivo škodo, ki bi jo predstavljala lokacija svetlobnega pospeševalnika na enem najlepših kotičkov Krasa, medtem ko bi ga bilo mogoče brez vsakršne ekološke škode mogoče postaviti na že skrajno iznakaženi gmajni med Trebčami in Padričami, v neposredni bližini Centra za znanstvene in tehnološke raziskave. Delili so tudi informativni material in vabila na projekcijo diapozitivov, ki bo v torek ob 18. uri v gledališču v Ul. dei Fabbri 1, in na kateri bodo nazorno prikazali razlike med conama, imenovanimi T8 in AR1.

(foto Križmančič)

Solidarnostno pismo Slovenske prosvete tržškemu škofu

Predsednik Slovenske prosvete Marj Maver je v imenu svoje organizacije poslal tržškemu škofu Bellomiju solidarnostno pismo v zvezi s poskusi, da bi škofa vpletli v zadevo Moncini. "Očitno je," pravi Maver v pismu, "da so na delu sile, ki hočejo spodnesti dostojanstvo in ugled Vas samih in zavreči Vaše plemenite napore v korist vseh trepeh in zavrnjenih ter tako zasejati dvom in sum v tržaško Cerkev. V tem trenutku," se zaključuje Maverjevo pismo, "hočemo biti z Vami, da zavrtnemo ta grobi napad, ki škodi vsej skupnosti."

■ Škof Vittoria Veneta msgr. Eugenio Ravignani, bivši rektor tržaškega škofijskega seminarja, bo 17. oktobra ob 18.30 predaval na sedežu seminarja o političnem angažiranju kristjanov v svetu. Z njegovim predavanjem se bo začel drugi usposobljenostni seminar za katoličane, ki se bo končal 5. decembra s predavanjem škofa Bellomija o "smernicah in izbirah tržaške Cerkve".

Po štartu ob 9.30 v Barkovljah

Ples neštetih napetih jader

Več kot 700 jader bo danes pričaralo izredno podobo na gladini Tržaškega zaliva, ki bo postal prizorišče ne le (po udeležbi) največje regate v Sredozemlju, ampak tudi velikega praznika, »fešte« tekmovalcev in vsega mesta. Pobočja kraške planote bodo spet služila kot ogromni priložnostni amfiteater za letošnjo 20. regato »Jesenski pokal« ali po domače »Barcolano«, za katero bo ob natančno 9.30 iz barkovljanskega portiča štartalo rekordno število malih in velikih jadrnic.

Včeraj se je tudi vreme sprijaznilo z nalogo soorganizatorja in spustilo v zaliv burjo, ki je zjutraj pihala s sunki do 70 kilometrov na uro. Vremenoslovci pravijo, da se tudi danes ni bati brezvetrja in da je zagotovljen vsaj »burin«, ki bo v pravšni meri polnil jadra. In teh bo nešteto, brezšumno hitečih po 14 milj dolgi trikotni prog med Barkovljami, Tankim rtičem in Križem. Jadrnice bodo razdeljene v 11 kategorij, za njihovo lažjo razpoznavnost pa je poskrbel italijanski odbor svetovne organizacije UNICEF, ki je udeležence oskrbel z raznobarnimi zastavicami za krmo.

Če je tržaška jesenska regata morda tehnično manj zahtevna od svojih slavnějšíh »kolegic«, pa se gotovo ponaša z najbolj veselimi in izredno družabnim značajem, ki ji ga priznavajo in s svojo redno udeležbo potrjujejo tudi najslavnější poklicni jadranci.

»Afera Moncini« po Retequattro

Nov televizijski dnevnik mreže Retequattro bo svojo jutrišnjo oddajo posvetil »aferi Moncini«. Oddajo bo vodil novinar Jaš Gawronski, v studiu pa bodo še izvedenec za spolna vprašanja Willy Pasini, sociolog Franco Ferrarotti in podpredsednik deželnega odbora FJK Gianfranco Carbone, ki je tudi avtor enega od pism za ameriškega sodnika v prid tržškemu obtožencu. Med oddajo bomo slišali pričevanja še dveh drugih avtorjev pism v korist Moncinija: predsednika Tržaške hranilnice Alda Terpina in namestnika državnega pravdnika Roberta Staffe. Oddaja se bo začela ob 23.15.

V jami Gorgazza pod Piancavallo

Tržaški jamar tvegat življenje

Tržaški jamar in potapljač Mauro Fabris (34 let) je včeraj tvegat življenje v vodah Gorgazza, globoke jame pod vznožjem Piancavalle v pordenonski pokrajini, v kateri je umrlo že mnogo navdušencev za jamarsko potapljanje.

Fabris se je v jamo odpravil v skupini šestih oseb, ki so se odločile za potop v več kot sto metrov globok tolmun. Kaže, da Tržčan ni spoštoval pravil o dekompresiji, zaradi česar je pri dvigu — 12 metrov pod površino — izgubil zavest. Člani odprave so poklicali na pomoč tržaške potapljaške gasilce, vendar so prijatelji ponesrečenca potegnili na suho že pred njihovim prihodom. Odpekljali so ga v pordenonsko bolnišnico, kjer so ga namestili na oddelek za oživljanje, vendar kaže, da kljub trenutno pridržani prognozi Fabrisovo življenje ni ogroženo.

Prve ugotovitve preiskovalcev

Mednarodna solidarnost pedofilov

Na tržaški kvesturi se nadaljuje preiskava o širokem trgovanju s pornografskim materialom, v katerem nastopajo mladoletniki in katerega obsežen del so agenti zasegli v stanovanju 74-letnega upokojenca Adelm Nedocha. Vse bolj prihaja na dan izredno trdna povezava in velika solidarnost med pedofili, ki po številnih zaplenjenih pismih v raznih jezikih soodeč, res ne pozna meja.

Po besedah načelnika tržaškega letčnega oddelka dr. Padulana — ki vodi preiskavo v sodelovanju z drugimi italijanskimi kvesturami in z Interpolom — zaseženi material nazorno dokazuje mednarodno solidarnostno verigo pedofilov z vsega sveta, ki si izmenjujejo informacije in material. Kar pa zadeva Nedocha, skušajo preiskovalci ugotoviti, ali je imel aktivno vlogo pri proizvodnji pornografskega materiala (fotografij in videokaset), ali pa se je omejil le na nakup zaplenjenega materiala, v katerem nastopajo tudi šestletni otroci.

Visok jubilej v Barkovljah

Mario Martelanc slavil 80-letnico

Ko kdo doseže 80 let, je to lep in pomemben dogodek. Če ga doseže naš človek, je to velik praznik za nas vse.

Že v avgustu je v Barkovljah slavil to visoko obletnico Mario Martelanc, trdna barkovljanska korenina, po poklicu električar.

Ker je bilo tedaj še počitniško obdobje, so ga učenci barkovljanske osnovne šole F. S. Finžgar obiskali šele pred kratkim. V spremstvu svojih učiteljic so mu podarili šop cvetja v beli, rdeči in plavi barvi; vsak od učencev mu je tudi nekaj narisal. Vse risbe so nato zbrali v album, v katerega so se vsi podpisali in mu ga ob obisku tudi podarili.

Pred hišo so slavlencu zapeli nekaj pesmi barkovljanskega skladatelja Milana Pertota, ki se je rodil prav v hiši blizu doma Maria Martelanca.

Učence sta slavljenec in njegova žena pogostila s slašticami in kokakolo, nakar je sledilo slovo z obljubo, da se bodo še srečali.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Otvoritvena predstava sezone 1988-89

Franco Brusati

Galantni pogovori

Režija: Boris Kobal

Igrajo: Mira Sardoč, Silvij Kobal, Maja Blagovič in Stojan Colja.

Danes, 9. t. m., ob 16. uri abonma red G - druga nedelja

Oscar Wilde

Važno je imenovati se Ernest

Režija: Marko Sosič

Igrajo: Vladimir Jurc, Tone Gogala, Anton Petje, Alojz Milič, Adrijan Rustja, Lidija Kozlovič, Stanislava Bonisegna, Lučka Počkar in Bogdana Bratuž.

Premiera v petek, 14. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu.
ABONMA RED A

PONOVITVI:

v soboto, 15. oktobra, ob 20.30 — ABONMA RED B — prva sobota
v nedeljo, 16. oktobra, ob 16.00 — ABONMA RED C — prva nedelja

Prodaja abonmajev in vstopnic od 10. do 12. ure vsak delavnik ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4 (tel. 734265).

1. RAZSTAVA-SEJEM

ZNAČILNIH KMETIJSKIH PRIDELKOV KRASA

Gročana - nedelja, 16. oktobra 1988

od 9. do 18. ure

razna obvestila

Odbor za organizacijo proslave ob 100-letnici Ciril-Metodove šole je odprl pri TKB in pri Hranilnici in posojilnici na Opčinah tekoča računa in sicer pri TKB št. 5197/49, pri denarnem zavodu na Opčinah pa št. 7227. Vsi, ki bi želeli denarno prispevati za izpeljavo proslave, lahko to storijo preko navedenih računov.

Taborniki Rodu Modrega vala, družine Šumečih borov Prosek-Kontovel obveščajo, da se sestanejo vsako soboto ob 16. uri v Soščevi hiši na Proseku. Vabljeni vsi, ki se nam hočejo pridružiti.

Društvo naravoslovcev in tehnikov TONE PENKO prireja v torek, 11. t. m. ob 20.30 v Peterlinovi dvorani - Ul. Donizetti 3, RAZGOVOR O MOŽNOSTIH NARAVOSLOVNIH RAZISKAV NA SREDNJIH IN VIŠJIH ŠOLAH, s posebnim poudarkom na preučevanju onesnaževanja zraka. Vabljeni vsi, ki jih tema kakorkoli zanima!

Komisija za bivše politične zapornike, internirance in izgnance obvešča, da pripravlja v Portorožu v hotelu Bernardin 13. in 14. oktobra t. l. SREČANJE BIVŠIH INTERNIRANK AUSCHWITZA. Vabljeni so tudi interniranke s Tržaškega in Goriškega. Prijave in informacije v hotelu Bernardin, Obala št. 2, tel. 003866/75771.

Smučarski klub Brdina - Opčine obvešča, da je predsmučarska telovadba za otroke vsak torek od 18.00 do 19.30 v Sezani (v šolski telovadnici pri marketu Emona). Zainteresirani naj se javijo na sedežu kluba - Proseška 131 na Opčinah.

Smučarski klub Brdina - Opčine organizira začetni in nadaljevalni smučarski tečaj na plastični stezi v Nabrežini od 13. novembra dalje. Vse informacije na sedežu kluba, Proseška 131 - Opčine.

mali oglasi

CENTRO DEL COLLEZIONISMO - Trst, Ul. Piccolomini 3, tel. 040/762488 - komisijska prodaja zbirateljskih predmetov na dražbah ali neposredno. Na razpolago smo Vam za najugodnejši plasman posameznih predmetov ali celih zbirk: razglednic, kovancev, stare korespondence, najrazličnejših starinskih predmetov itd.

OSMICO je odprl Zahar v Borštu. Toči staro belo in črno vino.

PRODAM prostorno hišo z dvoriščem in vrtom v Dolini. Tel. 228390.

PRODAM prešo za stiskanje grozdja. Tel. 229332.

PRODAM vespo 125 v dobrem stanju. Tel. 824381.

PRODAM autobianchi A 112 E rdeče barve, letnik 1981, v dobrem stanju. Tel. 363531 od 13. do 14. ure.

HIŠO s površino dvakrat 40 kv. m prodam v Praprotu št. 4. Tel. 200842.

NUJNO iščemo tehnik za montažo TV anten in popravilo televizorjev. Pismene ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 TRST pod šifro "Tehnik".

ŽELIMO STOPITI V STIK z mladimi, starost 25—35 let, ki so dinamični, ambiciozni, zmogni odprti in dobrih medčloveških odnosov, s primernim splošnim znanjem, željni vidnega osebnega uspeha s tem, da se vključijo v visoko profesionalno in napredno organizacijo. Smo generalna agencija zavarovalnega zavoda INA-Assitalia v Gorici, vodilnega podjetja na trzišču, z odprtim in sodobnim managementom. Če Vaše lastnosti odgovarjajo našim potrebam, telefonirajte na št. 0481/530049 (avtomatska selekcija) v ponedeljek, torek in sredo od 9. do 11. ure in vprašajte po komercialnem koordinatorju ali pošljite kurikulum na: INA - Corso Verdi 75 - 34170 Gorica. Selekcijo in izpopolnjevanje bomo izvedli na našem sedežu. Namestitev in plača bosta odvisni od dejanskih sposobnosti kandidatov.

UČITELJICA s priporočili išče v najem mini stanovanje, največ 200.000 lir mesečno. Tel. 820143 - telefonska tajnica.

16-LETNO DEKLE s prakso išče zaposlitev kot prodajalka. Tel. 229523 ob večernih urah.

22-LETNA TAJNICA išče katerokoli zaposlitev. Telefonirati ob jutranjih urah na št. 229402.

57-LETNA VDOVA želi spoznati iskrenega prijatelja iz Primorske. Pismene odgovore na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro "Želim si Primorčana".

PROFESORICA nudi lekcije na domu za literarne predmete. Tel. 226323.

KOZMETIČNI SALON ESTETIKA Vam nudi najsodobnejšo kozmetično nego obraza in telesa. Naročila po telefonu na št. 003865/26739 vsak dan od 10.00 do 18.00. Nova Gorica, Sončna 23 Pristava - Rafut.

IVAN GRBEC SKEDENJ

priredi

v torek, 11. t. m., ob 20.30

SREČANJE Z DIATONIČNO HARMONIKO ZORANA LUPINCA

Vabljeni!

Danes stopata na skupno življenjsko pot

FEDERICO in ELENA

Vso srečo jima želi

ŠZ Gaja

Danes se vzameta

ELENA in FEDERICO

Svoji bivši odbojkarici in njenemu izvoljencu želi obilo sreče na novi življenjski poti

ŠD Sokol

šolske vesti

Sindikata Slovenske šole obvešča vzgojiteljce, da je razpisan izredni rok za habilitacijo po zakonu 276/88 za poučevanje v otroških vrtcih. Prošnjo lahko vložijo vzgojiteljice, ki izpolnjujejo naslednje pogoje: a) so poučevale kot suplente v državnih otroških vrtcih v šolskem letu 1981/82 z letnim imenovanjem šolskega skrbništva, b) so opravile, tudi kotčasne suplente z imenovanjem didaktičnega ravnatelja, v šolskem letu 1978/79/80/81/82 eno leto (180 dni) suplence v državnih otroških vrtcih in drugo leto suplence v sedemletju 1975/82. Rok za vložitev prošnje zapade 2. novembra t. l. Informacije na sedežu SŠŠ, Ul. Carducci 8, v sredo in petek od 11. do 12. ure, v torek in četrtek, od 16. do 17. ure.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20 je odprta razstava z naslovom UMETNOST IN POHIŠTVO. Svoja dela razstavljajo: Nado Canuti, Pasquale Di Fabio, Federico Gismondi, Ali Al Jabiri, Paolo Pratali, Daniela Rancati in Tina San.

V Studiu PHI - Ul. S. Michele 8/1 - je na ogled od 23. t. m. fotografska razstava Alfreda DAVOLIJA in Alda PALINA.

V Palači Costanzi razstavlja od 23. t. m. slikar Ulisse SARTINI. Urnik: od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00.

čestitke

MARIJA in MARJO SKERL sta praznovala v torek, 4. oktobra, 35-letnico poroke. Iskreno jima čestitajo in želijo še obilo srečnih skupnih let družine Meula, Pellegrini, Piras in vsi nečaki. Danes slavi svoj 50. rojstni dan **OLGA VODOPIVEC**. Vse najboljše ji želijo Vinko, Valter s Katjo ter Danijela s Sergijem in Maruško.

OLGI KRANŠČEVI iz Repna za pol poti: "Sedaj ko nismo več prav mladi, imamo se še vsi prav radi in tudi pojemo in pijemo še radi." S to mislijo ti srečo vsi želimo, ker vemo, da pomlad še ni šla mimo. Prijatelji!

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA

optika
Vikj
kontaktne leče

Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti)
TRST Telefon 77-29-96

včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 9. oktobra 1988
DINO

Sonce vzide ob 6.14 in zatone ob 17.30 - Dolžina dneva 11.16 - Luna vzide ob 4.39 in zatone ob 16.47.

Jutri, PONEDELJEK, 10. oktobra 1988
DANIEL

PLIMOVANJE DANES: ob 2.14 najnižja -40 cm, ob 8.33 najvišja 50 cm, ob 14.54 najnižja -43 cm, ob 20.50 najvišja 31 cm.

PLIMOVANJE JUTRI: ob 2.35 najnižja -38 cm, ob 8.50 najvišja 52 cm, ob 15.17 najnižja -49 cm, ob 21.17 najvišja 32 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 13,8 stopinje, zračni tlak 1008,3 mb raste, veter 26 km na uro vzhodnik-severovzhodnik, burja s sunki do 76 km na uro,

vлага 47-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 19,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Natasha Cipolat, Michele Sogro, Francesco Clun, Benedetta Porcelli, Arianna Palcich, Marino Zennaro-Brina, Carlotta Bianchi, Davide Alessandrini, Paolo Donat, Marko Rossmann, Clio Marsi.

UMRLI SO: 2-letna Dora Gonan, 58-letna Maria Fermo, 91-letna Amalia Grbic, 84-letni Giovanni Marzi, 67-letni Giuseppe Bertolini, 94-letna Paolina Celi-goj, 83-letni Mario Mersini, 87-letna Erminia Vrabec, 74-letni Patrizio Gracogna.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Nedelja, 9. oktobra 1988

Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30

Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Ul. dei Soncini 179 (Skedenj), Ul. Revoltella 41, Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6.

Dnevna služba - od 13.00 do 16.00

Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Ul. dei Soncini 179 (Skedenj), Ul. Revoltella 41.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6. OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - Od 8.30 do 13.00. Po 13. uri samo po telefonu za najnujnejše primere.

Od ponedeljka, 10. do sobote, 15. oktobra 1988

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA

BARI	78	23	72	13	30
CAGLIARI	44	66	13	62	49
FIRENCE	14	88	17	31	85
GENOVA	43	59	9	23	22
MILAN	48	73	4	27	87
NEAPELJ	33	64	25	68	30
PALERMO	19	7	32	40	81
RIM	67	61	83	11	76
TURIN	36	78	18	74	44
BENETKE	35	74	11	52	72

ENALOTTO

2 X 1 X X X 1 2 X X 2 2

KVOTE:

12	64.117.000.—	lir
11	1.315.000.—	lir
10	132.000.—	lir

Zveza vojnih invalidov NOV

Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje in KRUT

obveščajo udeležence izleta v Belo krajino dne 12. t. m., da bo avtobus št. 1 odpotoval TOČNO ob 6.30 s Trga Oberdan (deželna palača).

Udeleženci iz Lakotišča, Doline, Boljunca, Boršta in z Opčin bodo stopili na avtobus št. 2, in sicer: Lakotiče ob 6.15, Boljunc ob 6.20, Boršt ob 6.25 in Opčine ob 6.45.

PRIPOROČAMO TOČNOST!

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 Bird, ZDA 1988; r. Clint Eastwood; i. Forest Whitaker, Diane Venora.

EXCELSIOR I - 16.00, 22.15 Good morning Vietnam, r. Barry Levinson; i. Robin Williams.

EXCELSIOR II - 16.30, 21.45 D.O.A. - Dead on arrival, krim.; r. Rocky Norton.

NAZIONALE I - 15.45, 22.15 Il ristorante all'angolo, kom.

NAZIONALE II - 16.30, 20.15 Mondo cane 2000 l'incredibile. □□

NAZIONALE III - 16.00, 22.00 Party Animal, kom., ZDA; r. D. Behird; i. M. Causey, R. Harlan.

NAZIONALE IV - 16.30, 22.00 L'impero dei sensi, dram., r. N. Oshima, i. M. Eiko, N. Aoi, □□.

FENICE - 16.00, 22.15 Coming to America - Il principe cerca moglie, kom.; i. Eddie Murphy.

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 Mister Crocodile Dundee II, r. John Cornell, i. Paul Hogan, Linda Kozlovsky.

MIGNON - 15.00, 22.00 Asterix contro Cesare, ris., prod. Walt Disney.

EDEN - 15.30, 22.00 Marilyn l'amour, porn., □□.

VITTORIO VENETO - 15.30, 22.00 Il serpente e l'arcobaleno, shr.

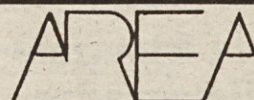
CAPITOL - 16.00, 22.00 Madama Sousatzka, r. John Schlesinger; i. Shirley McLaine.

LUMIERE FICE - 17.00, 22.00 Arancia meccanica, fant., ZDA 1971, r. Stanley Kubrick; i. Malcolm McDowell, Patrick Magee, □□.

ALCIONE - Zaprto.

RADIO - 15.30, 21.30 Karin e Barbara le supersexy star, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

OBVEZNI KONZORCIJ ZA GRADNJO, UPRAVLJANJE IN RAZVOJ CENTRA ZA ZNANSTVENO IN TEHNOLOŠKO RAZISKOVANJE TRŽAŠKE POKRAJINE

IŠČE ZA PETLETNO POGODBENO OBDOBJE

4 UPRAVITELJE

ZA PODROČJA: A. UPRAVNO IN RAČUNOVODSKO; B. SPLOŠNO; C. PROPAGANDNO; D. TEHNIČNO.

ZAHTEVANI POGOJI: UNIVERZITETNA DIPLOMA Z VSAJ PETLETNIMI IZKUŠNjami NA VODILNIH DELOVNIH MESTIH V JAVNEM ALI PRIVATNEM SEKTORJU OZIROMA V SVOBODNEM POKLICU.

DODATNE ZAHTEVE ZA MESTI POD: C. ODLIČNO ZNANJE ANGLEŠKEGA IN DOBRO ZNANJE DRUGEGA TUJEGA JEZIKA D. DIPLOMA INŽENIRSKA FAKULTETE S POSEBNIMI IZKUŠNjami PRI IZVAJANJU IN VZDRŽEVANJU JAVNIH IN INDUSTRIJSKIH DEL TER NAPRAV.

PROŠNJE JE TREBA VLOŽITI NAJKAŠNEJE DO 10. 11. 1988 NA NASLOV: CONSORZIO DELL'AREA PER LA RICERCA - PADRIČE 99, TRST

ZA INFORMACIJE SE OBRNITE NA SPLOŠNO DIREKCIJO - TEL. 040/2260104

IMAM JIH ZA VSE OKUSE!

Segulin foto kino optika
TRST Ul. Mazzini 51 tel. 733-361

Odobrili 2.230 milijonov lir finansiranj Posegi iz Goriškega sklada

Razširjeni odbor za upravljanje Goriškega sklada pri Trgovinski zbornici je te dni sprejel vrsto prošelj za finansiranja raznih gospodarskih pobud. Na seji so tako izrekli povoljno mnenje za dodelitev 2 milijard 230 milijonov lir petim industrijskim in enemu kmetijskemu podjetju, ki bodo skupno investirala skoraj deset milijard lir v obnovo obstoječih oz. ustanavljanje novih gospodarskih dejavnosti. Industrijska podjetja predvidevajo, da bodo s tem ustvarila 54 novih delovnih mest.

Poleg tega so ugodili tudi prošnjam za štiri posege na raziskovalnem področju in za turistične dejavnosti. Prispevke iz Goriškega sklada bodo prejeli mednarodni inštitut za sociologijo ISIG v Gorici, Mednarodni center za uporabne znanosti v Gradišču, Gostinsko združenje v Gradežu in Letoviščarska ustanova za Gradež in Oglej.

Nadalje je razširjeni odbor odobril izplačilo prispevkov v skupnem znesku 560 milijonov lir štirim podjetjem, katerih prošnje so odobrili v avgustu. Gre za šesto tovrstno izplačilo, s čimer so podjetjem na Goriškem letos skupno že izplačali 3,5 milijarde lir. Poseg pomeni začetek izvajanja celovitejšega na-

črta, ki so ga prav tako odobrili avgusta, za podpore skupno 12 podjetjem, ki danes zaposlujejo 460 delavcev v kovinarskih, tekstilnih, lesnih in plastičnih predelovalnih dejavnostih. Celotni program investicij iz Goriškega sklada naj bi omogočil pridobitev 2 tisoč delovnih mest. Finansirajo ga iz Goriškega sklada s sredstvi zakona 26 (paket za Trst in Gorico) ter sredstvi iz prelevmana na bencinu proste cone.

Na istem zasedanju so sprejeli še nekaj sklepov, vedno v zvezi s finančnimi posegi. Posebni ustanovi za tržiško pristanjšče so dodelili 76 milijonov lir za nakup štirih premičnih žerjavov, ki jih bodo namestili na pomolih. Žerjavi bodo imeli največjo zmogljivost po 120 stotov in bodo omogočili hitrejšo raztovarjanje celuloze.

Z nadaljnjim prispevkom 100 milijonov lir so podprli Konzorcij za univerzitetne študije v Gorici. Denar bo namenjen za popravila in prilagoditev prostorov, ki jih bo še določila občinska uprava, v katerih naj bi že s prihodnjim akademskim letom začel delovati diplomski tečaj fakultete za politične vede z diplomatsko usmeritvijo.

Plodni posvet o Attemsju je izpolnil pričakovanja

Z intezivnima zasedanjema včeraj dopoldne in popoldne se je zaključil posvet o prvem goriškem nadškofu Attemsju. Dopoldne je bil govor o politiki, kulturi in umetnosti na Goriškem v drugi polovici 18. stoletja. Govorili so predsednik znanstvenega odbora Gabriele De Rosa, Sergio Tavano in Marino De Grassi. Popoldne so se zvrstila še predavanja o družbenem in verskem stanju na obširnem ozemlju goriške nadškofije v Attemsovem času. Bogo Grafenauer je predstavil takratno stanje in dogajanje v slovenskih deželah, Lisa Nardini Guarda pa stanje na Celjskem ob nadškofovem obisku. Koroška je bila predmet predavanj Petra Tropperja in Anne Venturini Csa'sza'r, Ferruccio Tassin je obravnaval versko življenje v Furlaniji, Angelo De Nicola pa Veliki ruski katekizem.

Središčnega pomena je gotovo bilo predavanje prof. De Rose o (še neobjavljenem) gradivu goriške sinode leta 1768. Gre za dragoceno zgodovinsko dokumentacijo, ki je potrebna še globlje obravnave iz raznih raziskovalnih zornih kotov, od teološkega do sociološkega, in bo lahko marsikaj pojasnila ne samo o osebnosti in delu nadškofa Attemsja, pač pa o izjemno zanimivem zgodovinskem obdobju na večetničnem ozemlju, ki je bilo hkrati stičišče verskih tokov, kultur, tradicionalističnih in prosvetljenih teženj. Aktov sinode tako Rim kot Dunaj nista hotela objaviti. Sedaj so, dobrih 200 let kasneje, to nalogo prevzeli zgodovinarji.

Posvet o Attemsju se je tako zaključil kar se da plodno. Osvetlil je še del preteklosti naših krajev, hkrati pa nastavljal vrsto vprašanj, ki bodo še predmet dodatnega zgodovinskega raziskovanja.

Preverjanje na Občini v ospredju pozornosti

Politično preverjanje na Goriški občini, ki ga zahtevajo socialisti in - po izstopu iz večine na Pokrajini tudi republikanci - je še v središču pozornosti strank. Včeraj smo poročali o negativnem stališču KD, ki je kvečjemu pripravljena preverjati izvajanje programa, nikakor pa ne sestave odbora. S podobnim stališčem se javljajo tudi socialdemokrati, ki sicer sprejemajo preverjanje, pri tem pa opozarjajo, da je treba preveriti predvsem stanje glede izvajanja programa, okrog katerega so se svojčas sporazumele večinske stranke. PSDI noče, da bi "preverjanje okuževalo oblastniške logike ali partikularni interesi". Z drugimi besedami: nobenih sprememb v odboru, ki bi utegnile biti prav v škodo te stranke.

Zaprti cesti

Most čez Sočo pri Zagraju je bil doslej zaradi vzdrževalnih del zaprt prometu vsako noč med 21. in 6. uro. Družba Anas sedaj sporoča, da bo most zaprt od 7. ure jutri, 10. t. m., do 18. ure v petek, 14. t. m. Potem pa bo ponovno stopil v veljavo predpis o nočnem zaprtju.

Od srede, 12. t. m., do petka, 21. t. m., bo vsak dan od 8. do 17. ure zaprta cesta pri železniškem prehodu med Selcami in državno cesto 305. Promet bodo preusmerili na občinsko cesto Selce-Romjan-Ronke.

Letos skupno razdelili 37,5 milijona lir

Prispevki Kmečke banke društvom

V Kmečki banki je bila v četrtek slovesnost ob podeljevanju prispevkov, ki jih je bančni zavod namenil letos slovenskim organizacijam in društvom. Vse prisotne je v imenu Kmečke banke pozdravil predsednik upravnega odbora Ksaverij Leban. Poudaril je, da gleda banka z velikim razumevanjem na delovanje naših kulturnih in športnih organizacij in da skuša vsakomur priskočiti na pomoč. V letu 1988 je Kmečka banka namenila kar 37.500.000 lir raznim ustanovam in organizacijam, med katerimi so tudi slovenske šole.

Dobrišen del te vsote pa so prejela društva in organizacije, ki jih je banka tudi uradno povabila na slovesno podeljevanje. Prispevke, v različnih zneskih, so prejela naslednja društva in ustanove: SZ Olympia iz Gorice, SZ Soča iz Sovodenj, SZ Mladost iz Doberdoba, OK Val iz Štandreža, ŠD Juventina iz Štandreža, ŠD Sovodnje, KSD Naš prapor iz Pevme, Oslavja in Štmavra, KD Andrej Paglavac iz Podgore, KD Jezero iz Doberdoba, MPZ Lojze Bratuž iz Gorice, SKPD Hrast iz Doberdoba, SKPD Jadro iz Ronk, Katoliški dom v Gorici, Kulturni dom v Gorici, Godba na pihala Kras iz Doberdoba, Glasbena matica v Gorici,

Predsednik Ksaverij Leban podeljuje prispevke

(Foto Lutman)

PD Štandrež, KSD Vipava Peč-Rupa, otroški pevski zbor Kekec iz Gorice, KD Oton Župančič iz Štandreža, KD Skala iz Gabrij, SKPD Mirko Filej iz Gorice, KD Danica iz Vrha, ZSKD v Gorici, MPZ Mirko Filej iz Gorice, MPZ Štmaver, SKPD F. B. Sedej iz Števerjana, Združenje krvodajalcev iz Doberdoba, taborniki Rodu modrega

vala Trst-Gorica, Unifax iz Gorice, Združenje krvodajalcev iz Sovodenj, Slovensko planinsko društvo iz Gorice, VZPI iz Jamelj in Dola, Župnija sv. Mavra in Silvestra v Pevmi, skavti SGS iz Gorice, Mohorjeva družba iz Gorice, Narodna in študijska knjižnica iz Trsta, SZ Dom iz Gorice in Društvo slovenskih upokojencev za Goriško.

Voznik zbežal po nesreči

Pred gostilno Alle Viole v Gradišču se je včeraj popoldne težko ponesrečil 74-letni Giovanni Candussi iz Foljana. Mož se je z motornim kolesom, pomaknil proti sredini cestišča, da bi zavil v levo. Vanj je treščil avtomobil, ki je v isti smeri vozil za njim. Upravljal ga je 24 letni Fulvio Buccu, podčastnik vojske v Gradišču. Candussija so sprejeli na 4-mesečno zdravljenje v ortopedski oddelek v Gorici, saj so mu ugotovili razbrobitev kosti v levi nogi. Poškodbe na hrbtnici je sinoči v padcu po stopnicah doma dobila 49-letna Alberta Bottaz Continini iz Ločnika.

Dve osebi sta se ranili včeraj ponoči. Okrog 24. ure se je v Ul. IV. novembra v Podgori ponesrečil 24-letni Luca Falchi iz Brescie, tri ure kasneje na Majnici pa 25-letna Patrizia Pilisi

iz Vidma. Oba so sprejeli na zdravljenje v nevrološki oddelek splošne bolnišnice s prognozama okrevanja v 5 dneh.

Predavanje o 1. vojni

Ob 70-letnici konca 1. svetovne vojne prireja Pokrajina skupaj s Pokrajinskimi muzeji ciklus petih predavanj v Attemsovi palači. Prvo bo jutri ob 17.30. Prof. Mario Isnenghi z Univerze v Turinu bo govoril o krizi zgodovinarskega pristopa do celovite obravnave prve svetovne vojne.

Pregledi avtomobilov

ACI nudi v prihodnjih dneh vsem šoferjem možnost brezplačnih pregledov vozil s posebnimi diagnostičnimi aparaturami. Preglede bodo izvajali pred sedežem ACI na Tržaški cesti od jutri do srede, 12. oktobra, od 8.30 do 12.00 in od 14.00 do 17.30.

razna obvestila

SPD Gorica obvešča, da bo tradicionalno martinovanje 13. 11. v Ajdovščini. Sekcija VZPI-ANPI Dol-Jamle priredi v nedeljo, 23. oktobra, s pričetkom ob 15. uri tradicionalni piknik pri Jordanu Semoliču v Jamljah. Za piknik vpisujeta do zasedbe razpoložljivih mest Ettore Moro in Marjo Semolič.

Občni zbor ZSKD

Občni zbor Zveze slovenskih kulturnih društev bo kot napovedano v soboto, 15. oktobra 1988, v Špetru, s pričetkom ob 15. uri. Ob tej priložnosti bo za goriške člane poskrbljeno za avtobusni prevoz. Interesente vabiljo, da se čimprej prijavijo v uradu Zveze, tel. 531495 (med 8.00 in 18.30).

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Otvoritvena predstava sezone 1988-89

Franco Brusati

Galantni pogovori

Režija: Boris Kobal

Igrajo: Mira Sardoč, Silvij Kobal, Maja Blagovič in Stojan Colja

Jutri, 10. oktobra, ob 20.30 — ABONMA RED A

v torek, 11. oktobra, ob 20.30 — ABONMA RED B

Odhod avtobusa za ponedeljkovo predstavo:

19.45 Poljane (gostilna Peric)

19.50 Doberdob (na trgu)

19.55 Jamlje (gostilna Pahor)

20.00 Dol

20.05 Gabrje

20.10 Sovodnje I. postaja

20.12 Sovodnje II. postaja

20.15 Štandrež (na trgu)

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE GORICA

prireja v okviru Koroških dnevoj stilni koncert mešanega zbora "Rož" iz Št. Jakoba na Koroškem

PONIŽANI IN RAZŽALJENI

Pesmi zatiranih narodov

Zborovodja Lajko Milisavljevič

Režija Marjan Stiker

Danes, 9. oktobra, ob 16. uri v Kulturnem domu v Gorici.

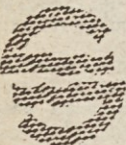
SKLAD MITJA ČUK

Črtomir Šiškovič
violina

Igor Lasko
klavir

KONCERT ZA SKLAD MITJA ČUK

Kulturni dom - Gorica
Nedelja, 16. oktobra,
ob 18. uri

KMEČKO-DELAVSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA

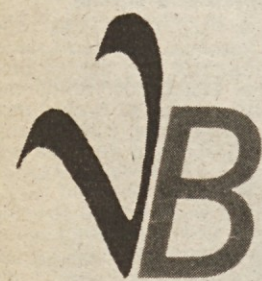
v Sovodnjah ob Soči

vabi člane na izredni občni zbor v soboto, 15. oktobra, v Kulturnem domu v Sovodnjah ob 18. uri.

Ob 20. uri bo v občinski telovadnici

proslava 80-letnice sovođenjske Kmečko-delavske hranilnice in posojilnice

Vabljeni so vsi člani in prijatelji

Valentino Bratina

draguljar

nova trgovina

Ul. IX. junij 74

TRŽIČ

Tel. 0481/790051

Studi Goriziani

Te dni je izšla 67. številka zbornika Goriške državne knjižnice "Studi Goriziani". Tudi v tej številki zasledimo vrsto zanimivih študij in prispevkov. Med temi naj omenimo študijo Marca Doga o podobah balkanskega sveta, ki jih je imelo javno mnenje pred prvo svetovno vojno, prispevek Srečko Kosovel med tradicijo in avantgardo izpod peresa Marije Pirjevec, pogled Fulvia Monaia na delo slikarja Luisa Spazzapana ob tridesetletnici njegove smrti, zanimivo sociološko raziskavo Raimonda Strassolda na aktualno temo Ljudskih mobilizacij za zaščito okolja v Furlaniji. Zbornik dopolnjujejo še obsežen prispevek o germanistu Ervinu Pocarju (Nicoletta Dacrema), spis o doživljanju vojne 1866. v naših krajih (Stefano Perini) ter prispevka Fulvia Salimbenija in Alessandre Martina o nadškofu Attemsju.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada v tednu od 2. oktobra do 10. oktobra 1988.

RODILI SO SE: Magda Fanin, Sara Vogrig, Fabio Mazzolin, Enrico Rossi, Nikolas Mitroulias, Gabriele Vosca.

UMRLI SO: 79-letna gospodinja Frančiška Jeronci, 93-letna upokojenka Elena Marcegla vd. Sussi, 78-letni upokojenec Isidoro Medeot, 90-letna upokojenka Armanda Camilli, 85-letna upokojenka Francesca Stemberger vd. Malfatti, 77-letna upokojenka Nives Maria Scremin, 77-letni trgovec Francesco Orzan, 83-letni upokojenec Franc Kete, 73-letni upokojenec Lionello Cumin, 76-letna gospodinja Emilia Turel, 84-letni upokojenec Francesco Tinella, 51-letni upokojenec Giovanni Deiuri, 51-letni upokojenec Joško Vogrič, 87-letna nuna Ema Legisa, 86-letni upokojenec Giacomo Medeot, 76-letna upokojenka Giannina Zanon, 86-letna gospodinja Rozalija Srednik por. Brandolin, 52-letni invalid Carmelo Gaetani, 78-letna gospodinja Marija Kofol vd. Bastiani, 75-letna gospodinja Lojzka Kristancic vd. Bizaj, 67-letni upokojenec Levin Velco Legovini, 83-letni upokojenec Riccardo Culot, 77-letna upokojenka Ersilia Cechet, 82-letna gospodinja Irma Corsi vd. Martini, 62-letna upokojenka Nicoletta Cipriano, 87-letna upokojenka Olga Hvala, 66-letni upokojenec Pietro Lanza, 76-letni upokojenec Alessandro Di Luca, 81-letna gospodinja Maria Puia, 62-letna pekovka Maria Favento.

OKLIC: delavec Andrea Mian in univerzitetna študentka Patrizia Comelli, uslužbenec Andrej Fajt in gospodinja Ana Turus.

POROČILI SO SE: disc jokey Paolo Fantin in uslužbenka Eleonora Antonich.

kino

Gorica

CORSO 15.30-22.00 »Mr. Crocodile dun-dee II«.

VERDI 15.30-22.00 »Sulle tracce dell'assassino«.

VITTORIA 16.00-22.00 »Una scatenata moglie insaziabile«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 14.30-22.00 »Scuola di polizia n. 5«.

Nova Gorica

SOČA 16.00-20.00 »Zvezdne poti IV.«.

DESKLE 17.00-19.30 »Strela na kolesih«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Pontoni e Bassi - Raštel 52 - tel. 83349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Comunale 1 - Ul. Terenziana 26 - tel. 44387.

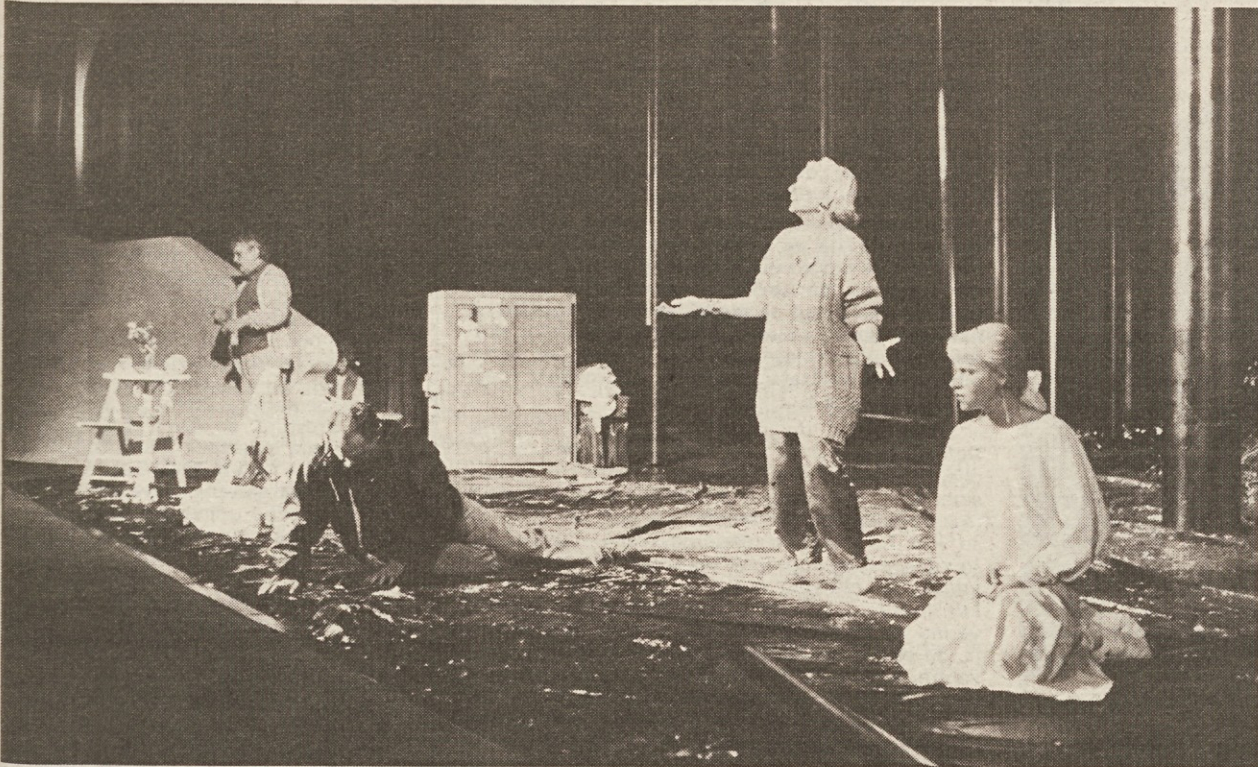
DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU Pri jezeru - Vrtna ulica 2 - tel. 78300.

pogrebi

Jutri v Gorici: ob 9.30 Riccardo Culot na glavnem pokopališču, ob 11. uri Benedetto Tuzzi iz splošne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na pokopališče v Ločniku.

Brusatijevi Galantni pogovori v Kulturnem domu

Gledališče ponovno med nami

Prizor iz Brusatijevih Galantnih pogovorov v izvedbi SSG

(foto Montenero)

Slovensko stalno gledališče iz Trsta stopa, po uspešnih poletnih nastopih v naših krajih, v novo sezono z velikim elanom. Pred dobrim tednom je bila v Trstu slovesna premiera Galantnih pogovorov, ki je vzbudila med gledalci veliko zanimanje in odobravanje, jutri in pojutrišnjem pa se bodo tržaški gledališniki predstavili tudi goriskemu občinstvu. Ob 20.30 se bo torej odprl zastor tudi v goriskem Kulturnem domu.

Letošnja sezona je stekla nekoliko poprej kot običajno. Vsako leto so namreč krstno uprizoritev podali nekaj tednov kasneje, letos pa so se odločili za nekoliko zgodnejši pričetek, ker so imeli Galantne pogovore že prav dobro doštudirane in uigrane. Brusatijevo igrso so namreč vključili že v lansko abonmajske sezono, toda zaradi bolezni v ansamblu je žal odpadla.

Brusatijevo delo Galantni pogovori, ki ga je v slovenščino prevedla Ivanka Hergold, je režiral Boris Kobal. Igra prikazuje travmatična stanja, ki jih doživljata dva para, eden starejši, drugi pa mlajši. Hkrati je pripoved o ljubezni in o toplini medčloveških odnosov. Delo skuša gledalcem posredovati nekaj globokih premislekov o naši družbi, istočasno pa želi biti nekaka kritika sedanjemu preveč mrzlemu in egoističnemu življenju.

Gledališka scenografija je že sama zelo zgovorna. Kostumografka in scenaristka Meta Hočvarjeva je vso okolico odela s črmino, le v ozadju je opaziti pravo barvo neba.

Anna in Rommy sta brat in sestra, ki skušata dobiti v življenju v naravi tiste občutke, tisto ljubezen, tiste vrednote, ki jih je današnji svet popolnoma zatrl. Brata in sestro prepričljivo igrata Mira Sardoč in Silvij Kobal. Stojan Colja in Maja Blagovič pa sta Michele in Marina, na katera se Anna in Rommy močno navežeta, v spomin na staro ljubezen, oziroma prerano izgubo sina.

V letošnji abonmajske sezoni bodo tržaški gledališniki uprizorili še šest del. Najprej bo prišla na vrsto Wildova komedija Važno je imenovati se Ernest, ki jo bo režiral Marko Sosič. Tej bo sledila uprizoritev Čehovove drame Striček Vanja, nato pa bodo postavili na oder slovensko delo, Cankarjevo Lepo Vido. Ti dve deli bosta režirala Dušan Jovanovič, oziroma Meta Hočvar. Slehernik Huga von Hofmannsthalja v režiji Maria Uršiča in gostovanje Ljubljanske Drame SNG s komedijo Trg v Benetkah - predelavo ene najuspešnejših Goldonijevih komedij izpod peresa avstrijskega dramatika Petra Turrinija - bosta še dodatno popestrila letošnjo gledališko abonmajske sezono, ki se bo zaključila z gostovanjem Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice. PDG bo uprizorilo Ortonovo komedijo Kaj je videl Butler. Namesto gostujočih predstav bo tržaško gledališče nudilo nekaterim mladinskim abonmajem dve svoji alternativni uprizoritvi, in sicer Molierovega Georgeja Dandina ali Kaznovani soprog in Brochovo Povest služkinje Zerline.

Oktober v goriskem Kulturnem domu

Tudi letos bo Kulturni dom v Gorici sedež raznih kulturnih prireditev in abonmajske sezone, istočasno pa bo tudi prizorišče številnih športnih tekmovalij in manifestacij. Nekak uvod v novo sezono so predstavljale nekatere pobude, ki so se odvijale v zadnjih dneh meseca septembra. Tu mislimo na dve odmevnejši športni prireditvi (turnir Alpe-Jadran v košarki in odbojarski Pokal prijateljstva), na predstavitev knjige Max Fabiani o kulturi mest, gledališko predstavo Zlahtni mešanec ter srečanje med zamejskimi mladinskimi organizacijami in Zvezno konferenco Zveze socialistične mladine Jugoslavije.

Upravni odbor Kulturnega doma se z ostalimi kulturnimi in telesnokulturnimi organizacijami vneta pripravlja, da bi bila letošnja sezona, sedma po vrsti, še bolj pestra od prejšnjih. Želja je, da bi obiskovalcem nudili čimbolj raznoliko in kvalitetno paleto dejavnosti skozi celotno sezono.

Prav te dni so objavili spored prireditev, ki se bodo v raznih domskih prostorih zvrstili do konca meseca oktobra. Prva je na vrsti že danes popoldne. Ob 16. uri bo na pobudo Zveze slovenske katoliške prosvete koncert mešanega pevskega zbora Rož iz Št. Jakoba na Koroškem. Izvajali bodo pesmi zatiranih narodov pod naslovom Ponižani in razžaljeni.

Jutri, v ponedeljek, in v torek ob 20.30 bo predstava Franca Brusatija Galantni pogovori v abonmajske izvedbi SSG iz Trsta.

Prihodnjo nedeljo, 16., ob 18. uri bo koncert za Sklad M. Čuka, ki ga prireja slovenske osnovne šole z Goriskega. Nastopila bosta violinist Črtomir Šiško-ovič in pianist Igor Lasko.

V četrtek, 20., ob 20.30 bo kabaretni večer Oprosti, ne juriš? z Borisom Kobalom in Sergijem Verčem, ki ga prireja Mladinski odbor SKGZ in ZSKD. Kabaretni večer Skovace v izvedbi Karst brothersov pripravljajo še za petek, 28. Vmes bo, v petek, 21., ob 19.30 občni zbor športnega združenja Dom.

V četrtek, 27., ob 18. uri bo predstavitev zbirke PESMI ŠTIRIH, pri kateri bodo sodelovali pesniki Tone Pavček, Ciril Zlobec, Janez Menart in Kajetan Kovič. Večer prireja Kulturni dom.

Kinoatelj se svojo jesensko filmsko sezono pričel v četrtek, 27. oktobra, ob 20.30 uri. Naslove filmov, kot tudi ostali spored četrtkovih filmskih večerov, ki se bodo zvrstili v naslednjih tednih, bodo sporočili naknadno. Oktobrski program se zaključuje v ponedeljek, 31., ko bo ob 18. uri prireditev Kmečke banke ob dnevu varčevanja. Razpored dogodkov v Kulturnem domu bo že drugo leto zaporedoma spremljal Informativni bilten, ki bo posredoval program dejavnosti v Kulturnem domu tako slovenski kot italijanski javnosti. Bilten bo mesečno obveščal o najrazličnejših prireditvah v domu. S tem nameravajo ponoviti lanske leto uspešno pobudo, ki je pripomogla k boljši informaciji o dejavnostih v osrednjem goriskem kulturnem domu.

Naj povemo še to, da lahko zainteresirani (organizacije in posamezniki) javijo svoj naslov v Kulturni dom, Ulica Brass 20 (tel. 33288), uprava doma pa jim bo redno pošiljala Bilten domov.

Začetek koroških dnevov

Nastop mešanega pevskega zbora Rož iz Št. Jakoba bo danes ob 16. uri v Kulturnem domu v Gorici pričel gorški del letošnjih koroških dnevov, ki jih prireja ZSKP v sodelovanju z drugimi katoliškimi kulturnimi združenji. Koroški pevci se bodo predstavili s stilnim koncertom pesmi zatiranih narodov Ponižani in razžaljeni, pod vodstvom dirigenta Lajka Milisavljeviča. Na koncertu bodo izvajali motive zatiranih narodnosti Evrope in drugih celin, s spremljavo tipičnih glasil in z razgibano scensko postavitvijo.

Od Ajdovščine do Nove Gorice, od Idrije do Tolmina

Odpirajo se vrata glasbenih hramov

"Glasba je prava posrednica med duševnim in čutnim življenjem... je edini breztelesni vhod v višji svet vedenja. Ob njej zaslužiš in dobiš navdih nebeških večnosti - in kar duh čutno ob njej občuti, je utelešenje duševnega spoznavanja. Temelj tega spoznavanja pa je visok moralni čut - brez njega ni tega razodetja".

Te drzne misli je pred 180 leti zapisal genialni Beethoven in z njimi nas letos novogoriški Kulturni dom vabi k vpisu glasbenih abonmajev za koncertno sezono 1988/89. Osmo leto ta novogoriška ustanova praktično edina na Primorskem lahko ljubiteljem glasbe ponudi kar dva glasbena abonmaja in to v solidnem koncertnem prostoru in je s svojim poslanstvom ponoven izziv vsem, ki iščemo poti do sebe in do človeka. "Se posebej zato, ker smo se znašli v politični, gospodarski in narodnostni stiski, ko je ogrožena kvaliteta življenja posameznikov, družin, vasi in mest, ko peša ustvarjalni zagon in zamira življenjski optimizem, ko naši medsebojni odnosi zgubljajo na človečnosti, ko čustva izpodrivajo razum in se nasilje bohota nad strpnostjo... Naj omogoči glasbena govorica najmlajšemu slovenskemu mestu in vseh Primorski tisto zlahčnost in vitalnost, ki jo je Slovencem ob zahodni meji od nekdanjega dajala prav glasbena ustvarjalnost," je zapisal Vili Ščuka v uvodni misli k predstavitvi letošnjega programa koncertov Kulturnega doma Nova Gorica. Najbrž pa bi lahko iste ali podobne besede zapisali tudi ob

predstavitvi ostale glasbene (in gledališke) ponudbe na severnem Primorskem.

Zveza kulturnih organizacij Tolmin nas v letošnjem letu vabi na štiri glasbene večere, ki jih bodo oblikovali sopranistka Majda Luznik, pianistka Breda Ukmar in violinist Branko Brezavšček na večeru Händlovih arij, Komorni orkester RTV Ljubljana s pianistko Dubrovko Tomšič-Srebotnjakovo, večer ljudskih plesov s folkloro bodo pripravili člani skupine France Marolt, za zadnji koncert napovedujejo organizatorji obisk operne predstave v Ljubljani. Na glasbenih večerih se bodo v Tolminu praviloma srečevali ob torkih.

V Idriji bodo nadaljevali z večeri z glasbo v Osnovni šoli "Jožeta Miheva" ob četrtkih. V letošnji, tretji sezoni koncertov, ki jih organizira Zveza kulturnih organizacij Idrije, se bodo predstavili violinist Volodja Balzarosky in pianist Kristof Theiler iz Avstrije, Trio Lorenz, sovjetski pianist Boris Petrov, akademski pevski zbor France Prešeren iz Kranja, violinist Grigorij Feigin iz Sovjetske zveze in programom vokalne skupine ali instrumenta, ki še ni bila predstavljena v Idriji.

Ciklus glasbenih prireditev so razpisali tudi v Ajdovščini. Tamkajšnja Zveza kulturnih organizacij pripravlja sedem glasbenih večerov na dvorcu Zemono pri Vipavi. Že 16. oktobra bo v tem enkratnem ambientu koncertiral Tržaški komorni orkester

z dirigentom Valterjem Atanassijem, sledili bodo koncerti Tria Lorenz, pianista Borisa Petrova iz Sovjetske zveze, prvi koncert v letu 1989 bo zaupan Slovenskemu trobilnemu kvintetu, v februarju bo pred ajdovskim občinstvom nastopila goriska pianistka Ingrid Silič, ki sicer zadnja leta živi in koncertira v Italiji, sledil bo nastop Mešanega zbora "Obala" iz Kopra z dirigentom Mirkom Slosarjem, 22. aprila bo abonmajske ciklus na Zemonu zaokrožil slavni ruski violinist Grigorij Feigin.

Glasbeni programi bodo torej izveneni kljub časom, ki nas zaradi marsičesa begajo in mogoče nam zatorej prav svet zvokov lahko osmisli vse prevečkrat zbanalizirano življenje. Temu vabilu v svet umetnosti se seveda pridružuje tudi Kulturni dom Nova Gorica z dvema glasbenima abonmajema. Rdeči nam ponuja šest koncertov orkestralne glasbe, srečanje s Sofijsko Filharmonijo (Bolgarija), Komornim orkestrom Trst, Komornim orkestrom Litvanske Filharmonije in tremi domačimi ansambli (Simfonični orkester Slovenske Filharmonije, Simfonični RTV Ljubljana in APZ "Tone Tomšič Ljubljana").

Program zelenega abonmaja bo že 17. oktobra otvoril izjemni mladi grški violinist Leonids Kavakos ob spremljavi italijanske pianistke Stefanie Marmone (koncert sklepa letošnje Kogojevs dneve), sledili bodo nastopi Gruzinskega godalnega kvarteta, Pihalnega tria iz Trsta (Giorgio Marcossi, flavta, Lino Urdan, klarinet, Vojko Cesar, fagot), italijanskega kitarista Pier Luigi Corone, kot redni gostje novogoriškega koncertnega odra bodo tudi v novi sezoni nastopili Olga Gracej, Stanko Arnold, Maks Štrmcnik in Godalni kvartet Slovenske Filharmonije, program komornega glasbenega abonmaja bo izzvenel v pesmi Tržaškega okteta, ansambla, ki bo skoraj obhajal drugo desetletje svoje uspešne dejavnosti.

K vpisu glasbenih abonmajev vabi Kulturni dom v Novi Gorici do 12. oktobra.

Tatjana Gregorič

ENGLISH LANGUAGE CENTRE

DEUTSCH INSTITUT GÖRZ

□ TEČAJI VSEH STOPENJ ZA OTROKE IN ODRASLE

□ STROKOVNO-USPOSOBLJENI IN DIPLOMIRANI PREDAVATELJI

□ AVDIOVIZUALNI UČNI PRIPOMOČKI VSEH STOPENJ

□ PREVAJALNE USLUGE IN KOMERCIALNO DOPISOVANJE

V GORICI - Ul. Cascino 5 - Tel. 0481/34784

Urad posluje v popoldanskih urah

FIERE GORIZIA

World Championship Team

OUTLINE A.S. ORGANIZZAZIONE

Motor Expó Racing '88

MOTORISTIČNA PRIREDITEV TREH BENEČIJ

SEJMIŠČE V GORICI

sobota, 15. OKTOBRA

SUPERBIKER TROPHY

MEMORIAL MAURO MICHELAZZI

ob 14. uri

PROGRAM

SOBOTA, 15. — ob 11. uri otvoritvena svečanost, ob 14. uri kvalifikacije in dodelitev trofeje Pole Position za **SUPERBIKER TROPHY - MEMORIAL MAURO MICHELAZZI - EKSHIBICIJE TRIAL ACROBATICQUE.**

NEDELJA, 16. — ob 14. uri **SUPERBIKER TROPHY - MEMORIAL MAURO MICHELAZZI - VSAK DAN EKSHIBICIJE TRIAL ACROBATICQUE.**

SOBOTA, 22. — ob 10.30 tehnično-sportna kontrola za »2. RALLYSTAR TREH BENEČIJ« - nagrada **CASINO' NOVA GORICA** — ob 14.30 obvezne preizkušnje za »2. RALLYSTAR TREH BENEČIJ« - nagrada **CASINO' NOVA GORICA** — ob 16. uri **EXHIBICIJA BODY BUILDING** v organizaciji **ZANELLA SPORT.**

NEDELJA, 23. — ob 14. uri »2. RALLYSTAR TREH BENEČIJ« - nagrada **CASINO' NOVA GORICA** ob 16. uri **PREDSTAVITEV SPORTNIH OBLAČIL ZANELLA SPORT**

URNIK: ob delavnih 18.00—22.00
praznik in predpraznik 10.00—22.00

VSTOPNINA: predpraznik - praznik 8.000 lir
ob delavnih 5.000 lir

PRIJDI NA SEJEM IN ZADENES
AVTOMOBIL PEUGEOT 205 GTI
V SODELOVANJU Z IGERALNO NOVA GORICA

PRIZNANO MEDNARODNO AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

La Goriziana S.R.L.

GORICA - Ulica D. D'Aosta 180 - Telefon (0481) 520660
Tlx: 460107 LAGORI I - Telefax: (0481) 520117

PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA

Pogovor s predsednikom Zveze slovenskih kulturnih društev Mermoljo V naši družbi mora imeti kultura aktivnejšo vlogo

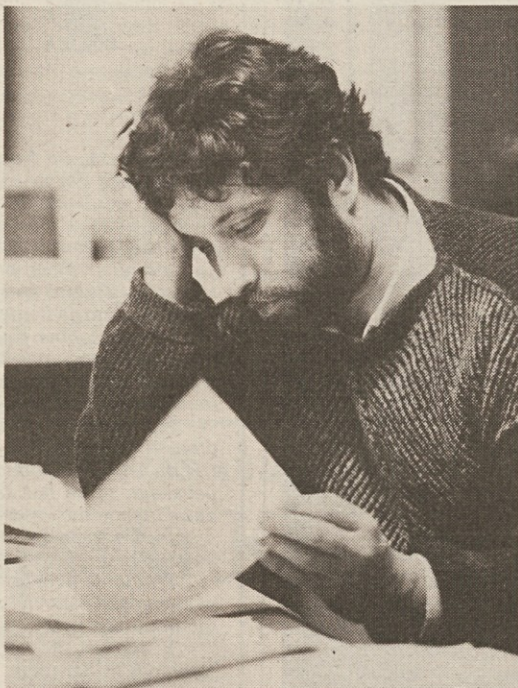
V soboto, 15. oktobra, bo v Špetru (pričetek ob 15. uri) občni zbor Zveze slovenskih kulturnih društev. Že na glavnem odboru, ki je bil pred kratkim v Križu, je bilo slišati, da bo prišlo v samem ustroju Zveze do nekaterih sprememb, predvsem pa se nakazuje vsebinske spremembe, ki naj bi dajale ton novemu pojmovanju kulture in bi spet vrnile kulturi tisto nepogrešljivo mesto, ki ga mora imeti v naši skupnosti. O tem smo se pogovarjali s predsednikom ZSKD Acetom Mermoljo.

Občni zbor društva ali organizacije navadno potegne črto, ki razmejuje dva vidika: na eni strani ocenjuje opravljeno delo, na drugi pa daje perspektive in vizije za prihodnost. Kaj bi lahko povedal o prvem?

Opravljeno delo bi lahko ocenjeval z dveh zornih kotov. Enega predstavljajo prireditve, konkretne kulturne akcije, drugega pa to, kar smo, recimo, naredili na področju misli. Gre torej za razmišljanje o stanju in o možnostih za bodočnost. Sicer pa ne bi dajal seznama vsega, kar so Zveza slovenskih kulturnih društev in društva naredili, kajti seznam je izredno dolg. Mislim pa, da moramo nekatere stvari le poudariti. Najprej bi podčrtal, da smo končno postavili svoj sedež v Benečiji, da se tam zbira skupina ljudi in da obstajajo realne možnosti, da bo to kulturno ljubitelstvo v Benečiji raslo. In to še bolj kot doslej, kajti tudi to je treba povedati, da Benečija ni več samo neka siva lisa, ampak da je že del naše skupne stvarnosti in se kot taka vključuje v delo celotne Zveze. Z veseljem lahko povem tudi naslednje: zborovstvo smo začeli obravnavati z novih izhodišč, ki vodijo v večjo kvaliteto. Ta novi pristop načrtujemo tudi za druga področja, za druge panoge, s katerimi se naši ljudje ukvarjajo in v okviru katerih delajo, dati skušamo neke stimulacije, da bi se izognili prehojenim in stokrat prevoženim poti. Delno smo uspeli, delno ne, saj gre za dolgotrajne stvari. Ob vsem tem bi še rad opozoril, da je marsikatera skupina, članica ZSKD, bodisi na Goriškem, bodisi na Tržaškem in tudi v Benečiji dosegla s svojim delom vidne uspehe, ki so pomembni tako za slovenski kulturni prostor kot tudi za italijanskega. Zdi se mi torej, da vse to dokazuje, kako sta naša Zveza in ljubiteljska kultura nasploh živi; in ne samo to, opravljeno delo je bilo tudi kvalitetno.

In drugo, to se pravi perspektiva Zveze in vizija prihodnosti?

Na podlagi dvehletnih izkušenj danes že lahko začrtamo nekatere osnovne smernice, ki naj bodo vodilo naši Zvezi. Popolnoma jasno je, da bomo morali utrditi nekatere organizacijske zadeve, ob njih pa postaviti na trdnje temelje odnose med članicami, med društvi in krovnimi organizacijami. To bo en del našega vsebinskega pristopa. Po drugi strani pa bomo morali nadaljevati po poti, ki smo jo začrtali in to je pot modernizacije naše ljubiteljske kulture. Modernizacija zahteva tudi večjo kvaliteto, sama kakovost pa je seveda sinonim večjega zadoščenja. Pospešiti bo treba izobraževalni trenutek, se pravi, nuditi našim ljudem čim

Predsednik ZSKD Ace Mermoljo

več informacij, kajti vsi smo lačni informacij in tudi na kulturnem področju je to izredno važno, predvsem za ljubitelje, ki se s kulturo ne ukvarjajo poklicno in zato nimajo dovolj vpogleda v celotno kulturno problematiko. In tu je še vprašanje racionalizacije znotraj posameznih panog v smislu programiranja in načrtovanja. To se zdi sicer normalno, vendar vemo, da je prav načrtovanje na našem področju zelo težko, da tega še ne znamo delati, in mislim, da gre za izziv, ki ga bomo morali sprejeti.

S kakšnimi težavami se predsedstvo Zveze slovenskih kulturnih društev srečuje? Tu mislim na odnose z društvi, javnostjo, slovensko družbo nasploh in seveda na nezanemarljiv element finančnih sredstev.

Brez dvoma lahko govorim o finančni stiski, ki prav gotovo omejuje nekatere naše zamisli, nam striže peruti in ne dovoljuje razmaha. Drugi problem govori o vlogi, ki jo imajo naša Zveza in društva in sploh kultura v naši širši stvarnosti. Ta vloga se je zelo spremenila. Danes se soočamo pač z dejstvom, da kultura ni tista os, okoli katere se vrtila naša skupnost, ampak imamo dosti več osi. In morda je to tudi prav. Kljub vsemu pa si mora kultura najti v tem prostoru neko aktivnejše mesto. In sedaj še o vprašanju odnosov z društvi. Mislim, da je to še vedno problem. Da ni vse v najlepšem redu, je na eni strani deloma krivo

predsedstvo ZSKD, deloma pa tudi društva, saj si v stališčih nismo bili vedno edini. Nismo točno vedeli, o čem se moramo pogovarjati, ali samo o konkretnih težavah ali pa tudi o čem globljem. In tu je bistvo odnosov. Odnosi bi morali biti toliko globoki, da bi se v osnovi mi z društvi in društva z nami pogovarjali o kulturi, o kulturni problematiki, o kulturni politiki. In do tega še ni prišlo.

Po vsem sodeč in glede na usodo, ki je Slovence postavila na to področje, je naša kultura vseskozi na nevarnem križpotju. Po eni strani se mora opirati na narodno izročilo, na izkušnje tradicije, na drugi pa mora delovati v specifični, narodno skoraj abnormalni situaciji. Kako skušate to dvoje usklajevati? In še — kako se, če se, odražajo demokratična vrenja v Sloveniji v našem kulturnem življenju?

Strinjam se, da je naša kultura na križpotju. Deloma je to zaradi neke splošne družbene situacije, v kateri živimo, deloma pa smo za to tudi sami krivi. Morda sploh nismo znali biti v sozvočju z dogajanjem v svetu, ki nas obkroža, tako da so vsa ta križpotja verjetno težko odpravljaliva. Vendar pa se moramo zavedati, da ljubiteljski kulturi ne moremo nalagati bremen, katerim ni kos. Našim društvom, našim ljudem ni treba biti vedno na razpolago vsem in vsemu. Bistvo torej je, da se začnemo pogovarjati o kulturnih vprašanjih, a ne zato, ker bi se izogibali drugih, temveč zato, da se začnemo utemeljevati in prepoznati za to, kar smo. Danes je pojem ljubiteljsva zelo jasno opredeljen, in to je razvidno že iz samega gesla občnega zbora: Več kulture v prostem času, več prostega časa za kulturo. To geslo najbrž odraža hoteenje mnogih ljudi, ki ne vejo, kako bi zapolnili svoj prosti čas. Verjetno se moramo tudi odvaditi tega, da nam je kultura ideološki voz, ideološki prenosnik nečesa drugega. Tu so seveda težave, se pravi s situacijo, ko ni kultura nekaj, kar velja že samo po sebi, ampak mora biti vedno prenosnik nečesa drugega. V tem ozračju smo bili dolga leta. Danes pa moramo iskati novo vsebino.

Kako se odražajo na nas dogodki v Sloveniji? Mislim, da premalo. Premalo zato, ker je v njih toliko duha in nelahkega iskanja svobode, in to iskanje bi nam lahko ogromno pomenilo in seveda bi bilo izredno pomembno, da bi bile tudi v ljubiteljski kulturi te kali svobodoljubnosti. Želja in možnost izraziti na sproščen način to, kar v sebi čutimo in mislimo, to so osnovne in bistvene poteze vsega našega bivanja, in bi morale biti osnova našemu kulturnemu življenju, nam dajati pravi smisel.

Navedli smo že nekaj bistvenih elementov, ki sestavljajo kulturno mavrico. Ali bi še nekaj povedal o binomu kultura - svoboda?

Mislim, da je binom kultura - svoboda nerazdružljiv. Kultura živi samo v svobodi, je pač taka plemenita žival, ki je ne moremo spraviti v kletko, saj bi v kletki umrla. Ravno tako ne prenesejo kletke ljudje, ki v kulturi delajo.

V Gorici odprli novo galerijo

Na Goriškem so ustvarili nov »zaslišni izhod« sodobni umetnosti. V središču Gorice, v Ul. Favetti, so namreč odprli novo umetnostno galerijo, ki nosi pomenljivo ime EXIT. Majhen prostor, kjer je bila včasih trgovina z jestvinami, so vzeli v najem štirje umetniški navdušenci, priznani slikarji De Gironcoli, Giorgio Vallvassori in Roberto Kusterle ter mlada študentka umetnostne zgodovine Emanuela Uccello, ki so želeli ustvariti nov umetniški prostor, kjer bi se lahko »srečevale« različne umetniške govornice in kjer bi predvsem prišlo do izraza težnje sodobne umetnosti.

Novopečeni vodje galerije obljublajo, da bodo imeli posluh za umetniške energije, ki so bile v Gorici doslej zanemarjene, ker niso našle pravega prostora, po drugi strani pa, da bodo vrata galerije odpirali tudi v širše sodobno umetniško obzorje. Hkrati želijo vodje galerije ustvariti tudi primerno izložbo umetnosti, ki se rojeva ob meji in ki ima torej precej značilne razpoznavne znake. Skupni imenovalec njihovih naporov je vsekakor želja, da bi nekoliko razmislili goriško kulturno sceno, ki je doslej posvečala le malo pozornosti sodobni likovni umetnosti. Za njihove načrte so že pokazale zanimanje nekatere revije za umetnost in design.

Umetniški spored za naslednje mesece je nadvse zanimiv, saj predvideva glasbene in literarne prireditve, a tudi video projekcije in veliko drugega. Naslednja razstava je namenjena goriškemu ustvarjalcu Mauru Mauriju, ki se ob slikarstvu in risanju ukvarja tudi s kompiutersko grafiko.

Že otvoritvena razstava, ki so jo posvetili goriškemu fotografu Micheleju Fenzlu, pa obeta zelo dobro, saj priča o iskanju novih izraznih možnosti. Fenzl je dal na ogled serijo črno-belih fotografij z naslovom »Insidie«, ki so nastale v ateljeju in ki mojsrsko izkriščajo prednosti črno-bele fotografije: sence in kontraste. Predmet Fenzlovega zanimanja je moško telo, ki interagira z okoljem in zlasti z nekaterimi predmeti, ki so nabiti s simboličnimi pomeni.

Grafični kontrasti se učinkovito usklajujejo z vsebinskimi kontrasti. Erotika telesa se namreč prepleta s hladom prostora in hladom predmetov — v glavnem gre za rezila, usnjene pasove in druge »nevarne« predmete, ki so nam znani iz sadomasohističnih repertoarjev. Čeprav je telo ranljivo, pa vseeno vzpostavi s predmeti varen odnos, v katerem ne bo ničesar izgubilo, pač pa si bo obratno pridobilo nove moči in nove življenjske energije.

B. G.

Sodobno branje preteklosti

Nedeljski koncert (2. oktobra) je zelo dostojno zapečatil bogato trgatve 7. ciklusa Glasbenih popoldnevov stare in sodobne glasbe na Repentabru. Številnim obiskovalcem se je nudila izredno redka priložnost zazreti se v zvočni svet daljne preteklosti. Holandec Wieland Koijken je solistično prebral svojo violo da gamba stran za stranjo najprej 6. Sonate rojaka J. Schemcka, zatem strani spevne D-dur Sonate G. Ph. Tellemanna in nazadnje še pet odlomkov (Stücke) Bachovega violista da gamba Christiana Ferdinanda Abela.

Kar samo od sebe se vriva vprašanje smisla in upravičenosti moderne - sedanega - branja stare glasbene literature. Da je takšno delo silno težko in tvegano, nam je vsem takoj zelo razvidno. Že banalna vsakdanja izkušnja nezadovoljstva ob ponovnem branju svojega pravkar napisanega prijateljskega pisma nam zgovorno nakaže področje in težo problema. Začuden namreč opazimo spreminjanje lastnega teksta ob vsakičnem ponovnem prebiranju. Pojavljajo se novi pomeni, ki jih v začetku nismo imeli niti v mislih. Kadar pa gre za staro literaturo - glasbeno tudi - se pojavi še problem razdalje, katerega različni bralci skušajo različno premostiti. Eni prebirajo, kakor da bi šlo za sodoben tekst ne oziraje se na razdaljo. Drugi pa se pred branjem oborožijo s podatki o zgodovini, jeziku, stilu, oblikovnem izražanju dobe in posameznika. Tako oboroženi se približajo delu. Pri glasbeni literaturi, vključno sodobni, ne gre torej za instrumentalno telovadbo, pač pa veliko bolj za stilno poglabljanje samo, zraven tega pa še širši vpogled tudi v filozofijo, politiko in celo ekonomijo dobe. Glasbeni poustvarjalec brez takšne izobrazbe je bolj podoben ječarju kakor pa razgledanemu potovalnemu vodiču.

Ravno v tej točki je bila izjemnost nedeljskega koncerta. Wieland Koijken je vse to delo že sam davno z muko opravil. V nedeljo pa ni počel drugega, kakor ponovno prebiral, se čutil novim pomenom, ki so se njemu samemu odkrivali. Zato je poslušalce zagrabilo in povleklo v vrtnec zvočnega dogajanja in podoba je bila, da gre za nekaj novega in ne starega. Ravno v tem je veličina in čar poustvarjalca: njegov bogat simbolični potencial je zmogel hip za hipom držati žive, prosojne, istočasno pa bežne glasbene podobe, niti ena mu ne uide, vsaki se posveti z ljubeznijo matere starega kova, ko je negovala tudi po trinajst otrok. Ta vtis se je vsiljeval od prvega do zadnjega zvoka. Schenckova zadnja sonata iz zbirke »L'Echo du Danube« je resnobno drsela pred nami. Sonata da camera? Po obliki, toda po izžarevanju bolj sonata da chiesa, kakor pa venček plesnih odlomkov. Asketičen, skoraj nekajčoti zvok viole da gamba je božal odlomek za odlomkom »enajstčlanskega potomstva« baročne - ne klasične - sonate, vsi ubogljivo kalvinistično vzgojeni z izjemo zadnje »porednice« Gige. Wielandova izredna stilna rahlostnost je zažarela v obeh nadaljnjih delih. Občudovali smo spremenjen odnos do igranja Telemannove D-dur sonate (že skoraj klasične) še posebej v rondojevskem plesnem Vivace na trenutke slovansko pobarvanem. Podobno svojski - skoraj violončelistični - način igranja v petih Abelovih odlomkih: prvi veselo preludičen arpeggio, ariozno pojčoti drugi, dialoško klepetavi tretji s svojima fiksnima idejama, in notranje sorodna si zaključna odlomka - četrti slovesno plemeniti lirichen spev od začetka do konca, ter peti pretežno veselo epsko prepevajoči brat četrtga.

V dodatku koncerta smo lahko zopet občudovali ponovljeno drugo branje četrtega Abelovega odlomka. Dokaz za omenjeno trditev spreminjeno razširjene pomenskosti vsakega naslednjega branja. Wieland Koijken si je to lahko privoščil, in branje starih tekstov je odkrivalo sodobne resnice. Smisel in namen organizatorjev Gallus Consorta, deželnega sedeža RAI v Trstu, tržaške Pokrajine, je bil s tem koncertom, kakor z vsemi tremi predhodnimi, v polnosti dosežen.

IVAN FLORJANC

Gledališka posvetovalnica

Obe bi radi Ernesta za moža...

V petek, 14. oktobra, bo Slovensko stalno gledališče uprizorilo Wildovo komedijo. Važno je imenovati se Ernest. Tako se vam predstavijo glavni interpreti:

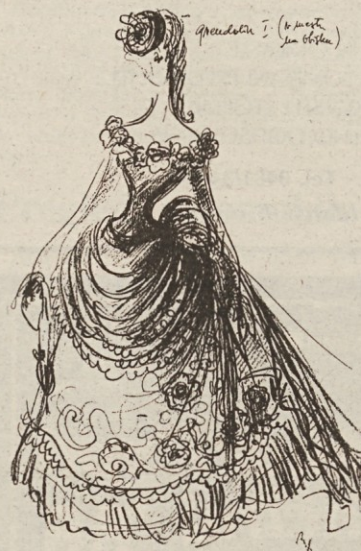
Resnično sem čedna, mila in odlično vzgojena gospodična. Imenujem se Gwendolen Fairfax. Moj oče je lord Bracknell (predvidevam, da niste nikoli slišali o njem, zunaj družinskega kroga je oči na srečo popolnoma neznan), moja mama pa je lady Bracknell. Ne sprašujte me, zakaj sem jaz Fairfax, ker mi tega še nihče ni znal razložiti. Moja mami, katere vzgojni nazorji so občutno strogi, mi je pri-vzgojila hudo kratkovidnost - zato nosim očala.

Živimo, kot veste, v dobi idealov. Moj mladostni ideal je ljubiti nekoga z imenom Ernest. To ime vliva popolno zaupanje. V trenutku, ko mi je moj bratranec Algernon prvokrat omenil, da ima prijatelja Ernesta, sem vedela, da mi je usojeno postati njegova žena. Ernest, to je božansko ime. Svojo lastno glasbo ima. Povzroča vibracije. Tako varno je! Če me bo zasnu-bil, že vnaprej vem, da ga bom uslišala.

...

Pišem se Cecily Cardew. Sem čedno osemnajstletno dekle. Na plesih jih imam že dvajset. Sem neobičajno visoka za svoja leta. Starša sta mi umrla, ko sem bila še otrok. Sem vnučinja gospoda Thomasa Cardewa. Od njegove smrti so moji pravni zastopniki gospodje Markby, moj varuh pa gospod Jack Worthing. Moje premoženje znaša 130.000 funtov v obveznicah. Nisem pretirano romantična. Ho-dim na dolge sprehode po tej naši Wooltonski graščini v Hertfordshiru in se malo brigam za učenje. To povzroča velike skrbi guvernantu gospodični Prism.

Odkar mi je stric Jack prvič priznal, da ima zelo brezbožnega in pokvarjenega mlajšega brata Ernesta, sem se takoj zaljubila vanj. Piševa si dolga ljubavna pisma, pravzaprav sama pišem ter si odgovarjam. Brez njegove vednosti sem se celo zaročila z njim. Pravzaprav sem dvaindvajsetega

Gwendolen Fairfax

Cecily Cardew

marca letos celo razdrla zaroko, to pa zato, ker je zaroka komajda resna, če ni vsaj enkrat prekinjena. No, sedaj je že vse urejeno in moja zaroka z gospodom Ernestom Worthingom je že zrela za poroko. Na njega me poleg zgoče ljubezni priklenja tudi ime.

A. R.

CENTER ZA NEMŠKI JEZIK

TRST - Ul. Valdirivo 30 - Tel.: 68431

VPISOVANJE V TEČAJE NEMŠKEGA JEZIKA ZA LETO 1988/89

za odrasle do višje stopnje □ za otroke osnovnih šol □ za dijakke srednjih šol
Posebni tečaji za konverzacijo, komercialno poslovanje in prevajanje.
Urnik vpisovanja vsak dan od 17. do 19. ure (razen sobote)

Zadnji dnevi

Amerikanec v Ljubljani

Jože Petelin

Moj stric Lojze je pa tič: petdeset let je živel v Ameriki, potem pa se je na vrat na nos odločil, da pride v domovino preživet svojo življenjsko jesen. Tako je povedal sam, čeprav sem prepričan, da je o selitvi premišljeval vsaj kakšen dan več.

»Dolarje imam, majdir, in ti so na sončni strani Alp še nekaj vredni. Za začetek si bom kupil karo, da se bom lepo vozil okoli,« je povedal, ko si je opomogel po vseh številnih praznovanjih v zvezi z njegovo vrnitvijo.

Mednarodno priznana gorenjska varčnost se mu je v ZDA celo okrepila, zato se je kljub čednemu kupčku zelenih bankovcev odločil za nakup čisto navadne stoenke. Ljudstvo temu vozilu Rvene zastave še vedno reče stoenka, čeprav je v dobrem desetletju od začetka proizvodnje že večkrat spremenila ime, kljub kvaliteti, ki je ostala ista.

»Stric, lahko bi si kupili res kakšen pravi avto, ki ne zarjavi že v prvem letu,« sem ga opozoril. »Veste, nekatere naše kare so malo boljše karjole, čeprav imajo uradno označbo, da so limuzine!«

Ni se dal prepričati, priznana gorenjska trma se ni zmajala niti za hip. Takoj po nakupu si je garo, oprostite, karo dodobra ogledal in si zamrmrljal v brk:

»No, chevrolet ravno ni, ampak zame bo dobra.«
Potem, oh, potem pa je prišel prvi servis.

V sprejemni pisarni servisa si je stric Lojze prižgal dolgo viržinko, kajti tudi vrsta čakajočih je bila silno dolga. Najprej je sicer pomislil, da kaj dajejo zastoj, potem pa je kaj hitro opazil, da uslužbenci delajo s hitrostjo ne najbolj hitre pasme polžev. Telefon v pisarni je neusmiljeno zvonil, tovarišica, ki ima dviganje slušalke v opisu svojih del in nalog, pa je mirno puhal oblačke cigaretnega dima v zrak in dražestno sanja-

nila. Pa je stric, nervozen zaradi čakanja, usekal kar naravnost:

»Poslušite, madam, a imate pri vas telefon namesto radia?«

»Kakooooo,« je zategnila tovarišica.

»Jeah, kar naprej tuli tale vaš foun, pa sem mislil, da ga imate namest muske...«

Tovarišica je seveda bila najgloblje užaljena in je zahtevala, da tovariš Lojze pri priči ugasne viržinko, ker je kanjenje strogo, da, strogo prepovedano!

»A ne znate brati, kaj piše tule,« je vprašala s profsorsko resnostjo.

»Oprostite, madam, ampak vi tudi kadite!« je povišal glas stric.

»Jaz pa lahko, ker sem tu v službi,« je pribila tovarišica.

»Baba trapasta,« si je stric zamrmrljal v brk, »ne bom se prerekal!«

Pa je lepo čakal, čakal in dočakal, da je lahko oddal lično izpisan seznam sedeimdvajsetih napak na novem avtomobilu.

»Okrog petih popoldne bom prišel, prosim, da do tedaj popravite vse,« je rekel in puhnil skozi viržinko.

Tovarišica je izbuljila bogato makeupirane oči, kot da se ji je prikazal E.T., in skoraj zahropla:

»Ja, kaj si pa mislite!!! Avto bo nared šele čez štirinajst dni. Če bomo seveda imeli vse rezervne dele, pa če bosta Miha in Gašper prišla v službo. Sicer pa je najbolje, da pridete čez kakšen teden, vam bomo povedali, če smo rezervne dele že dobili!«

Potem je zahropel stric, na pol pregriznil viržinko in rekel vrsti za seboj, ki se je daljšala iz minute v minuto:

»Majgad, marsikaj imate bolj kot pri nas u Ameriki, ampak servise, servise imate pa res od hudiča!«

Horoskop od nedelje, 9. oktobra, do sobote, 15. oktobra 1988

Pripravlja SREČKO MOŽINA

OVEN (21.3.-19.4.) — VI IN DELO: Zvezde vam niso prav naklonjene. Precejšnja je verjetnost kakšnih prehodnih težav ali sitnosti. Obstaja možnost nepričakovanih stroškov. Bodite povsod precej previdni in strpni, da ne bo kaj hujšega narobe. Ob koncu tedna vam bodo zvezde prijaznejše. Neugodna dneva bosta ponedeljek in torek. VI IN DRUGI: Ne zavrnite povabila konec tedna. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

BIK (20.4.-20.5.) — VI IN DELO: Obeta se vam zanimiv in uspešen teden. Z lahkoto boste kos ciljem, ki ste si jih zastavili. Ponudile se vam bodo nove možnosti za uresničitev vaših zamisli. Uspeli boste v zadevi, ki vam je pri srcu. Prijazna Venera bo v vas prebudila poslovnega duha. Za spoznanje neugodnejša dneva bosta sredi in četrtek. VI IN DRUGI: Ljubljani boste in pri ljudeh priljubljeni. Ugodna dneva bosta nedelja in ponedeljek.

DVOJČKA (21.5.-20.6.) — VI IN DELO: Pričakujete lahko izredno ugoden in uspešen teden. Ker vam je večina zvezd naklonjena, je to najprimernejši čas za uresničitev zastavljenih ciljev. Ugoden položaj Merkurja in Jupitra bo spodbudil vaše delovne sposobnosti. Stopite odločno v akcijo in uspešni boste. Neugodna bosta petek in sobota. VI IN DRUGI: Nekomu boste pomagali iz težav. Ugodna dneva bosta ponedeljek in torek.

RAK (21.6.-21.7.) — VI IN DELO: Teden bo razgiban in nekajkrat nekoliko nagajiv. Kakšnih večjih težav prav gotovo ne boste imeli. Glede na neugoden položaj Merkurja pa prav lahko pride do kakšne nejasnosti ali manjše neprijetnosti. Če bo kaj narobe, se nikar ne razburjajte, ker se bodo stvari same po sebi uredile. VI IN DRUGI: Ne verjemite preveč obljubam, ki vam jih bodo dali. Ugodna dneva bosta sredi in četrtek.

LEV (22.7.-22.8.) — VI IN DELO: Pred vami je pozitiven in prijeten delovni teden. Ugoden položaj večine zvezd bo prispeval k dobremu počutju in večji delovni zmogljivosti. Obetajo se vam srečne okoliščine, ki bodo botrovale k uresnitvi vaših načrtov. Marsikaj se bo premaknilo v zaželeno smer. Sreda in četrtek ne bosta ugodna. VI IN DRUGI: Čaka vas zanimivo srečanje, seznanili se boste z nekom. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

DEVICA (23.8.-22.9.) — VI IN DELO: V prvi polovici tedna vam bo nebo naklonjeno in vse bo šlo tako, kot boste želeli. Proti koncu tedna pa obstaja možnost kakšnih prehodnih težav ali sitnosti, ki vas lahko spravijo ob dobro voljo. Venera bo naklonjena rojenim od 28.8. do 5.9. Možnost prijetnih presenečenj. Neugodna bosta petek in sobota. VI IN DRUGI: Harmonični odnosi z ljubljeno osebo vas bodo pomirili. Ugodna bosta sredi in četrtek.

ŠKORPIJON (23.10.-21.11.) — VI IN DELO: Pred vami je izjemno zanimiv in ploden delovni teden. Ponudilo se vam bo nekaj prav lepih priložnosti, ki jih lahko s pridom dobro izkoristite. To je primeren čas za nove načrte. Uspešno lahko uresničite marsikaj, kar ste si že dolgo želeli. Venera bo precej naklonjena rojenim od 28.10. do 4.11. VI IN DRUGI: Poskusite biti preudarni v srčnih zadevah. Ugodna bosta sredi in četrtek.

STRELEC (22.11.-21.12.) — VI IN DELO: Napoved je še kar ugodna. Teden vam bo z nekatereimi novostmi olepšal življenje. Odprle se vam bodo nove možnosti za uresničitev vaših načrtov. Glede na to, da vam je Venera nenaklonjena, se prav lahko zgodi, da bo prišlo do kakšnih nepričakovanih stroškov. Sreda bo bolj muhasta. VI IN DRUGI: Razočaral vas bo nekdo, od katerega ste več pričakovali. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

KOZOROG (22.12.-19.1.) — VI IN DELO: Precejšnja je možnost kakšnih prehodnih težav v prvih dneh tedna zaradi neugodnega položaja Merkurja, Lune in Marsa. Preostali del tedna vam bo še kar naklonjen. Nasmehne se vam lahko sreča v denarnih zadevah. Precej neugodna dneva bosta ponedeljek in torek z neprijetno Luno v Tehtnici. VI IN DRUGI: Razveselili se boste nepričakovane darila. Ugodna bosta sredi in četrtek.

RIBI (19.2.-20.3.) — VI IN DELO: Zvezde vam tokrat niso prav naklonjene, zato se boste morali na poti do zaželenih ciljev bolj potruditi. Zaradi neugodnega položaja Venere in Jupitra obstaja verjetnost nepričakovanih ovir in komplikacij. Kolikor je mogoče, se raje izognite zahtevnejšemu delu. Neugodna dneva bosta petek in sobota. VI IN DRUGI: Ne zanemarjajte svojih dolžnosti do najdražjih. Ugodna dneva bosta sredi in četrtek.

Pisava odkriva našo notranjost

Ureja: SIMON BORUT POGAČNIK

GRAFOLOGIJA NA SODIŠČU

Pravzaprav v tem primeru ne gre za grafologijo kot tako, ampak za grafoskopijo in grafometrijo. Toda, ker je oboje povezano s pisavo, je namen tega članka, da vas nekoliko seznanim tudi s tem vprašanjem. Sam delam tudi kot sodni izvedenec za taka vprašanja. In prav tam sem se v zadnjih petih letih srečal z vrsto zanimivosti, ki jih bom deloma opisal tudi v teh člankih.

Grafoskopija in grafometrija sta predvsem metodi, ki morata dati odgovore na včasih zelo zamotana vprašanja, kot so na primer, ali je oporoko podpisal pokojnik, ali je podpis na čeku res potvorjen ali pa ga je lastnik žiro računa sam podpisal tako, kot bi šlo za falzifikat, ali je anonimno pismo, ki ga je nekdo dobil, res delo njegovega podrejenega, ali je nekdo podpisal kupoprodajno pogodbo v vinjenem stanju ali pa je nekdo njegov podpis neveselje potvoril, ali je poslovilno pismo samomorilca pristno ali pa ga je nekdo umoril ali prisilil k samomoru in njegovo pisavo potvoril, ali lahko ugotovimo, kdo izmed tridesetih članov ansambla piše že pol leta žaljiva pismeca, itd.

Veliko je vprašanj, na katera je treba odgovoriti. Pravici naj bi bilo vedno zadoščeno. Največ težav je seveda v primeru že mrtvih ljudi, ki bi jim radi še živeči prikrojili njihovo zadnjo voljo po svojih potrebah in željah. Človek kar ne more verjeti, da se je prej složnih pet bratov in sestra pripravljeno krvavo spreti za njivico velikosti 5 x 10 metrov, ali pa za že zdavnaj odsluženi fiat 600. Težava pri preverjanju podpisov ali, pove pokojnih je predvsem v tem, da jih ni mogoče poklicati in vzeti njihove t. i. ad hoc podpise, ampak se moramo zadovoljiti s tem, kar najdemo v korespondenci, v bančnih in drugih potrdilih,

v matični kartoteki, potnih listih ali pa preprosto na razglednicah ali božičnih čestitkah. Vsaka takšna na videz nepomembna in za življenje neznahtna človekova sled na papirju postane po smrti zelo važna.

Če gre za še žive ljudi, so stvari nekoliko lažje. Kdor ne bi rad zaradi preokrajitve limita vrnil banki denar, bo pač »potvoril« lastni podpis, češ izgubil sem čekovno knjižico, izkaznico in vsa potrdila, neznanec pa je to izkoristil in ponaredil moj podpis ter dvigoval zneske, za katere na mojem računu ni bilo kritja. V takih primerih je treba temeljito analizirati ponarejene podpise in ugotoviti, če ni ponaredba ponarejena.

Anonimna pisma so največkrat resnična, pravijo kriminalisti. To morda drži, ko gre za prijave raznih kaznivih dejanj in se oseba, ki to prijavlja, boji maščevanja. Toda veliko anonimnih pismem je takšne narave, da želijo škodovati bližnjemu. Še posebej se to dogaja v primerih zakonskega trikotnika, neuslišane ljubezni, zavidevanja zaradi položaja, imetja ali česar koli. Veliko anonimnih pismem je krivih, da so ljudje napravili samomor, se izselili itd. Skratka pisanje takšnih stvari je kaznivo. Storitci pa so običajno pretkani. Redkokdaj uporabljajo svojo pravo pisavo, ampak jo želijo čimbolje predrugačiti. To delajo tako, da pišejo z levico, če so desničarji, da nagonejo nagibni kot pisave v drugo smer, kot pa sicer pišejo, da pišejo samo z velikimi tiskanimi črkami, da pišejo na poenostavljen (infantilen) način, kot so pisali v otroštvu, da uporabljajo nižje strukturiran jezik oziroma ga poprimativizirajo, da bi se krivda naprtla preprostejšemu človeku.

(se nadaljuje)

KUPON

za grafološko analizo ali pojasnila Simona Boruta Pogačnika

sigla:

Primorski dnevnik, 9. oktobra 1988

KRIŽANKA

(lako)

VODORAVNO: 1. mesto v F-JK, 5. odličan Milanov nogometaš (Ruud), 11. italijanska pevka Pavone, 12. italijanski pisatelj (Alfredo), 13. ime treh pergamskih kraljev, 15. Prešernova je bila lepa..., 16. planinska ujeta, 17. belgijsko zdravilišče, 19. skala, 20. Ace Mermolja, 21. je lahko rževa ali ječmenova, 23. avt. oznaka Karlovca, 24. okroglo število, 25. grški bog vojne, 27. Jadranov predsednik Kraus, 28. upoštevanje, 29. sto kvadratnih metrov, 30. junak, 32. avt. oznaka Kranja, 34. darilo, poklon, 36. italijanski popevkar, 37.

mladinska pistoljica Peroci, 38. hunski vladar, 40. središče zahodnega Krasa, 42. odlični italijanski kolesar (Francesco), 43. samospev, napev.

NAVPIČNO: 1. na risbi začrtana smer projek-tirane proge, 2. enakomerno gibanje kakih elementov, 3. ameriška filmska zvezda, 4. japonska in kitajska utežna enota, 5. starejša... gospodična, 6. Urugvaj, Romunija, 7. lij, lijak, 8. nestrokov-njak, 9. spisek, seznam, 10. tridelna krona rim-skih papežev, 14. norveško glavno mesto, 18. reka v južni Ameriki, 21. verz, 22. aleksandrijski verski reformator, 24. Švedska, ZRN, 26. znak za kem. prvo. erbij, 27. muza ljubzenskega pesništva, 28. makedonsko kolo, 29. prvi človek, 31. držav-na blagajna, 32. lepilo iz neka-terih živalskih snovi, 33. odprta telesna poškodba, 35. divja mačka, 37. ljubkovalno žensko ime, 39. avt. oznaka Leskovca, 41. oranje.

REŠITEV

43. arja.
Atila, 40. Komen, 42. Moser, 34. dar, 36. Rom, 37. Eia, 38. ozir, 29. ar, 30. heroj, 32. KR, 31. st. 25. Ares, 27. Edi, 28. A.M., 21. slama, 23. KA, 24. 16. ser, 17. SPA, 19. ker, 20. Orlan, 13. Atalos, 15. Vida, Trst, 5. Gullit, 11. Rita, 12. SAMO VODORAVNO, 1.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11				12					
13			14			15			
16			17		18		19		
20			21			22		23	
			24			25		26	
		27				28			
29			30	31				32	33
34		35		36			37		
38				39		40	41		
42						43			

Nafta: doklej še nazadovanje cen?

Konec tedna so se cene nafte malce popravile, pesimizem pa je ostal. V New Yorku se je petkov tečaj West Texas intermediate proti dobavi v novembru vzpel do 12,94 dolarja za sod proti 12,66 dan prej, kar pa je še daleč od kotacije 13,37 iz prejšnjega tedna, čeprav več od torkovega minimuma, ki sta ga izžvali prevelika ponudba in zaskrbljenost nad proizvodno anarhijo znotraj kartela OPEC. Na londonski borzi je Brent s Severnega morja predvčerajšnjim kotiral 11,51 dolarja proti 11,45 v četrtek in 12,20 prejšnji petek. Uradno glasilo organizacije arabskih držav izvoznice OPEC je pod očitnim saudskoarabskim vplivom zatrdilo, da so zdajšnjih izredno nizkih cen krivi »začasni« in ne »strukturni« dejavniki, a opozorilo, da morajo države proizvajalke v lastnem interesu spet najti soglasje glede proizvodne in censke ravni, kajti nadaljnje padanje nafte vrednosti jim bo močno okrnilo dohodke in zaprlo pot do večjih tržnih uspehov. Izvedenci menijo, da nazadovanje cen ne more trajati še dolgo. Tudi zato ne, ker so se delnice največjih petrolejskih družb nenadno spet ovrednotile, in to kljub poskoku svetovne nafte proizvodnje na 50,8 milijarde sodov dnevno (največ po letu 1980) in grožnji Saudske Arabije, da bo v dveh dneh povečala proizvodnjo na 6 milijonov sodov dnevno, če se najbolj trmaste članice OPEC ne bodo brž sprijaznile s tem, da je treba črpanje pošteno zmanjšati. O vsem tem bo govor 16. oktobra na zasedanju Zaviskega sveta za kooperacijo (GCC).

RO-RO '90 v Trstu

Prihodnja, deseta razstavno-kongresna prireditel RO-RO bo 15., 16. in 17. maja 1990 v kongresnem centru Tržaške pomorske postaje. To je najpomembnejša mednarodna manifestacija na področju specialnih, mešanih prevozov blaga po sistemu roll on/roll off, ki jo prirejajo vsako drugo leto drugje, a izjemoma po dvakrat zapored v enem in istem mestu. Dosedanje so bile po vrsti v Londonu, Hamburgu, Nici, Montecarlu in Göteborgu. Novico o sprejetju tržaške kandidature sta prinesla Ronald Simm in John Gwynn Jones, glasnika britanske ustanove Business Meeting Ltd. iz Hertforshira, ki je zadolžena za organizacijo razstave. Podrobnosti sta Simm in Jones obravnavala neposredno z direktorjema Tržaške pristaniške ustanove Rovellijem in Tržaške trgovinske zbornice Tamarom. Na letošnji deveti razstavi RO-RO junija v Göteborgu na Švedskem je sodelovalo okrog 100 razstavljalcev iz 48 držav, a simpoziju, na katerem je bilo podanih kar 50 referatov, je prisostvovalo približno 1.000 kongresistov. Naslednji sestanek o podrobnostih organizacije tržaške razstave bo novembra v Londonu.

S konvertibilnostjo rublja ne gre odlašati

Sovjetska zveza pospešuje postopek za to, da bi rubelj postal čimprej konvertibilen, saj bo edinole tako lahko uspešno raztegnila trgovinsko izmenjavo z zahodnim svetom. Moskovski ekonomisti, ki podpirajo perestrojko, že najmanj tri leta poudarjajo nujnost, da se enkrat za vselej naredi konec zdajšnjim razmeram, v katerih se mora rubelj ravnati kar po kakšnih 100 menjalnih tečajih, odvisno pač od vrste blaga (da ne govorimo o veliki razliki med njegovim turističnim in trgovskim tečajem). V petkovi resoluciji politbiroja jasno piše, da gre mehanizem za poživitev gospodarskih odnosov s tujino nasloniti na nov odnos med državo in podjetji: v skladu z državnimi interesi je treba dati zunanjetrogovinskim organizacijam večjo finančno avtonomijo, da se jih spodbudi k širjenju trgovanja z Zahodom, ob tem pa tudi pospešiti uresničitev rubljeve konvertibilnosti, se pravi rešiti problem, ki zadeva tudi Poljsko, NDR, ČSSR, Madžarsko, Romunijo in Bolgarijo ter zunajevropske članice SEV Mongolijo, Kubo in Vietnam. Ne samo, agencija TASS meni, da je treba poleg deviznih odstranitvi tudi finančne in carinske pregrade ter uskladiti standarde industrijskih in kmetijskih proizvodov.

Politbiro je torej osvojil vladne predloge za to, da se na stečaj odpro vrata svetovnemu tržišču, sicer pa se proces v tej smeri, kot znano, že začel z radikalnim preustrojem uradnih zunanjetrogovinskih organizmov, ki je zajel tudi bančni sistem. Trgovina med SZ in Zahodom se je po letu 1985 zmanjšala za 40%, ker je Sovjetska zveza zredčila uvoz z Zahoda. Da se spet spodbudi, so zagovorniki perestrojke po eni strani začeli spodbujati ustanavljanje mešanih družb, po drugi strani pa so sprožili decentralizacijo s tem, da so podjetjem omogočili precejšnjo avtonomijo tudi na področju programiranja in jim dali na razpolago precej več deviznih sredstev. Vse to seveda še ne zadostuje, mnogo več pa tudi ne bo mogoče ukreniti, dokler rubelj ne bo postal konvertibilen. (dg)

Nova kontejnerka za Tržaški Lloyd

V Tržiču bodo novembra splavili kontejnersko ladjo Tržaškega Lloydja »Nuova Lloydiana« zmogljivosti 2.500 TEU, ki bo na progah za Avstralijo in Novo Zelandijo zamenjala »Lloydiano«. Začeli so jo graditi februarja, izročili pa jo bodo predvidoma januarja 1989. Med njene značilnosti sodi ta, da bo prevajala tudi do 800 zamrzovalnih zabojnikov, v katerih se bo temperatura sukala med +12 in -25 stop. Celzija. Izgradnja nove kontejnerke, ki bo stala s kontejnerji in drugo opremo vred okrog 100 milijard lir, se uokvirja v načrt za popolno obnovo ladjevja tržaške družbe. Ta je namreč naročila že drugi dve kontejnerski ladji (1.500 TEU); gradijo ju v Castellamare di Stabia, končani bosta med marec in julijem 1989, zamenjali po bosta zastareli »Rosandro« in »Piave«. Pozneje si bo Tržaški Lloyd privoščil še štiri kontejnerke (2.200 TEU), ki bodo plule na progah za Južno Afriko in Daljni Vzhod.

gospodarski dopis iz slovenije

Račun za kockanje

Najpomembnejši cilj ekonomske politike bi moral biti: čim hitreje povečanje industrijske proizvodnje. Takšna zahteva številnih politikov je povezana še z zahtevo, da je treba obdržati standard ljude vsaj na zdajšnji ravni, če ga že ne moremo povečati. Hkrati pa seveda zahtevajo tudi znižanje inflacije. Od vlade terjajo, da naj takoj izpolni te naloge. Če jih ne bo — tako robantistično predvsem na množičnih stavnih shodih — potem naj ta vlada odstopi.

Takšne zahteve delavci ponavljajo zaradi svoje socialne stiske, vendar pa jih ponavljajo tudi zato (ali: zlasti zato), ker jih kar naprej ponavljajo njihovi politični liderji. Kapital, ki si ga hočejo na ta način skovati posamezni politiki, pa ne bo imel nikakršnih obresti in jugoslovanskemu gospodarstvu ne bo pomagal. Takšne zahteve so namreč skregane s temeljno ekonomsko logiko. So izraz cenenege manipuliranja z ljudskimi množicami, ki jih je treba »dobiti na svojo stran« za drugačne cilje.

Zaradi takih napadov na zvezno vlado se je zdaj vladi v bran postavilo veliko ekonomistov, ki imajo tudi nekaj svetovne slave in katerih stališča druge celo bolj upoštevajo, kot doma. Med take ekonomiste bi lahko prišle vsaj dva: Dragomira Vojniča, direktorja zagrebškega ekonomskega inštituta, in Aleksandra Bajta oziroma njegovo skupino ekonomistov, ki delujejo pod okriljem inštituta ljubljanske pravne fakultete. Povsem razvidno je, da so ti ekonomisti začutili, kako odločno so dvignili glave tisti ideologi, ki jim je tržno gospodarstvo trn v peti.

Na množičnih zborih in političnih sestankih čedalje glasneje kričijo, da je majska gospodarski paket povzročil strahovito nazadovanje. Kot glavni argument navajajo zmanjševanje obsega proizvodnje. Toda zmanjševanje sploh ni tragičen element zdajšnjega gospodarjenja, opozarjajo ekonomisti. Je realen izraz možnosti jugoslovanskega gospodarstva in je izjemno dobrodošlo vzpostavljanje notranjega ravnesja. Padec je bil predvidljiv in predviden. Je v bistvu izraz manjšega povpraševanja na notranjem trgu. Povpraševanje pa se je moralo zmanjšati, ker smo vendarle delno uspeli zmanjšati inflacij-

ske vzpodbujanje porabe, ker zdaj torej porabimo približno toliko kot ustvarimo, ne pa več in ne na račun inflacije.

Pri takšni politiki moramo vztrajati. Zdrava rast proizvodnje bo namreč samo tista, ki bo temeljila na podlagi večjega izvoza in na podlagi večje, z realnim denarjem pokrite domače naložbene dejavnosti. Takšne zdrave rasti torej ni mogoče zagotoviti z nekakšnimi dodatnimi, radikalnimi ukrepi, ampak le z boljšim gospodarjenjem. Lahko pa seveda povzročimo višjo rast proizvodnje z inflacijskimi injekcijami, vendar se moramo v tem primeru sprijazniti z izjemno škodljivo posledico: z občutno višjo inflacijo, kar pa pelje v še veliko večjo gospodarsko krizo, kot pa je zdajšnja.

Ne da se hkrati povečati obsega proizvodnje in zmanjšati inflacije. Ne da se tega storiti zaradi tega, ker za povečanje proizvodnje Jugoslavija nima prav nobene rezerv. Pravzaprav je rezerva ena sama: denar zasebnikov, ki bi ga morali čimprej zvabiti v gospodarske naložbe. Tega denarja je v tujini pri zasebnikih, ki so jugoslovanski državljani, celo več, kot pa znašajo vsi jugoslovanski dolgovi v tujini. Nerazumljivo je, zakaj teh rezerv nikakor nečemo zvabiti v jugoslovansko gospodarstvo. Ali bolje rečeno: ekonomsko je popolnoma nerazumljivo, politično ideološko nasprotovanje pa je še vedno precejšnje in svojo moč dobiva prav iz istih vrelcev kot zahteva o spremembi tržne usmeritve zdajšnje gospodarske politike.

Radikalnih ukrepov, ki jih pričakujejo množice, zbrane na raznih mitingih, država ne more ponuditi. Ni je takšne pameti na svetu, ki bi lahko kot s čarobno paličico odpravila jugoslovansko gospodarsko krizo. Preveč stvari smo v minulih letih napravili in celo zakaokali, pravi na primer Dragomir Vojnič. Vse napravljeno je treba vrniti, drago plačati. Veliko politikov, zbirajoč podporo enostranskega populizma, teh računov noče videti in noče priznati, da je zdajšnje upadanje obsega proizvodnje račun, ki ga je ekonomska politika napisala zlasti z odklikom v etatizmu leta 1985, 1986 in 1987.

JOŽE PETROVIČ

VALUTE IN DEVIZE NA MILANSKI BORZI

Valute	Efektivne valute		Devize	
	30.9.88	7.10.88	30.9.88	7.10.88
Nemška marka	744,90	745,20	744,90	745,20
Nizozemski gulden	660,75	661,25	660,75	661,25
Belgijski frank	35,54	35,568	35,54	35,568
Danska krona	194,18	193,90	194,18	193,90
Norveška krona	202,46	201,55	202,46	201,55
Švedska krona	217,63	217,66	217,63	217,66
Ameriški dolar	1400,30	1392,80	1400,30	1392,80
Kanadski dolar	1151,60	1148,70	1151,60	1148,70
Španska pezeta	11,277	11,269	11,277	11,269
Portugalski eskudo	9,028	9,049	9,028	9,049
Grška drahma	9,197	9,181	9,00	8,50
Avstrijski šiling	105,874	106,042	105,874	106,042
Francoski frank	218,85	218,60	218,85	218,60
Švicarski frank	880,26	877,78	880,26	877,78
Japonski jen	10,405	10,412	10,405	10,412
Funt šterling	2358,50	2359,—	2358,50	2359,—

ZLATI KOVANI IN ŽLAHTNE KOVINE

	30.9.88	7.10.88		30.9.88	7.10.88
F. šterling zlat	138.000	138.000	Zlato (gram)	18.050	18.100
Napoleon	107.000	107.000	Srebro (gram)	288,40	293,50

TEDENSKI PREGLED TEČAJEV TEMELJNIH DRUŽ NA MILANSKI BORZI

Družbe	Datum		+ — %	Družbe	Datum		+ — %
	30.9.	7.10.			30.9.	7.10.	
Alleanza	47.300	47.900	+1,3	Italmobiliare	127.975	130.500	+2,0
Assitalia	15.700	15.430	-1,7	Mediocredito	20.570	20.900	+1,6
Bca Comm. It.	2.735	2.720	-0,5	Montedison or.	1.911	2.014	+5,4
Bco Roma	7.270	6.810	-6,3	Montedison ris.	865	962	+11,2
Bastogi	319,75	315	-1,5	Olivetti ord.	9.930	9.669	-2,4
Benetton	10.505	10.640	+1,3	Olivetti priv.	5.750	5.885	+2,3
Nuovo Bco A.	3.000	2.923	-2,6	Pirelli S.p.A.	2.735	2.795	+2,2
Cigahotelis	4.650	4.689	+0,8	RAS	41.500	42.570	+2,6
Cir. It.	1.367	1.314	-3,9	Rinascente	4.620	4.731	+2,4
CIR	5.980	5.870	-1,8	SAI	19.010	20.700	+8,9
Eridania	4.750	4.860	+2,3	SIP	2.795	2.781	-0,5
Fiat ord.	9.650	9.772	+1,3	SME	4.749	4.699	-1,0
Fiat risp.	5.770	5.794	+0,4	SNIA Viscosa	2.561	2.580	+0,7
Generali	41.810	42.100	+0,7	Standa	16.620	17.700	+6,5
IFI risp.	16.850	18.450	+9,5	STET	3.920	3.921	—
Iniz. Meta	—	—	—	Toro ord.	19.299	20.450	+6,0
Italcable	12.900	13.100	+1,5	Toro priv.	12.800	13.100	+2,3
Italia Assic.	10.800	10.795	—	Unipol	15.000	14.900	-0,7

Borzna mrzlica je zajela milansko tržišče. Nakupi si sledijo brez presledkov in so zajeli vse družbe. V teku so tudi zelo zahtevne akvizicije. Finančno šibkost glavnega delničarja BNA so izkoristili tzv. »raiders« za nasok večine v družbi INTERBANCA. Močno povpraševanje po delnicah omenjene banke je povzročilo, da je morala borzna komisija celo začasno ukiniti izklic tečajev. Tudi okoli finančne družbe PIRELLI je veliko prometa. Bajle gre tu za okrepitev položajev že znanih delničarjev. Vsih premij imajo kot posledico okrepitve dejavnosti. Trenja na političnem polju so za sedaj pozabljena. GARDINI pripravlja plasiranje delnic svoje družbe FERRUZZI FINANZIARIA. Pri tem bodo imeli prednost delničarji družbe MONTEDISON. Močan vzpon tečaja kemijske družbe je značilen znak za uspešnost operacije. J. Bradassi

(V sodelovanju s Tržaško kreditno banko)

BLAGOVNE BORZE

KOVINE

New York (stotinke dolarja za funt)

Baker wirebars	126,62-131,75
Baker elektrolitičen	129,20-129,70
Bakrovi odpadki št. 2	90,25
Cink high grade	59,50 - 70
Cink elektrolitičen	69 - 70,50
Paladij 99,9	120
Platina (v dolarjih za unčo troy)	509
Železni odpadki (v dolarjih za tono)	117 - 118
Srebro 999 (stotinke dolarja za unčo troy)	630

London

Svinec bel dry fob UK	756
Aluminij 99,5%	—
Nikelj high purity	—
Jeklo v palicah	—
Cinkova pločevina	—
Živo srebro v jeklenkah po 76 funtov	300 - 310

SEMENSKO OLJE

Rotterdam (v dolarjih za tono cif)

Zemeljski lesniki oktober, november	620
Soja iz Nizozemske oktober	95
Palmove olje Sumatra september, oktober	425
Sončnica oktober	487,50
Kokosovo olje Filipini (v dol. za long ton)	—
oktober, november	570
Laneno olje september, december	720
Ricinovo olje (ex tank) september, oktober	1030

ŽITA

Winnipeg (kanadski dolarji za tono)

Rž oktober	146,50
Rž december	151,20
Rž marec	157,50
Oves oktober	158
Oves november	160
Oves december	161,50
Ječmen oktober	125
Ječmen november	126,90
Ječmen december	129
Pšenica oktober	162,70
Pšenica november	163,50
Pšenica december	161

BOMBAŽ

New York (stotinke dolarja za funt)

Oktober	56,50
December	52,85
Marec	52,70

Aleksandrija (stotinke dolarja za funt fob)

Giza 45 fg extra	225,72
Giza 45 g	216,79

SVILA

Jokohama (jenov za kilogram)

Takojšnja dobava	12,140
Oktober	12,043
November	12,199
December	12,299

SKUPNI INVESTICIJSKI SKLADI

ITALIJANSKI (v lirah)		30.9.88 7.10.88		30.9.88 7.10.88		30.9.88 7.10.88	
Ala	11.919	11.964	Fondimpiego	11.379	11.422	Phenixfund	9.949 10.032
America	11.606	11.702	Fondinvest 1	12.156	12.178	Primecapital	23.693 23.865
Arca BB	19.350	19.449	Fondinvest 2	14.134	14.244	Primecash	12.422 12.467
Arca RR	11.732	11.754	Fondo Centrale	14.278	14.423	Primeclub Azion	9.600 9.655
Arca 27	9.561	9.617	Fondo Profess.	27.917	28.250	Primeclub Obbl.	10.812 10.858
Aureo	15.849	15.938	Genercomit	16.793	16.964	Primerend	18.038 18.144
Aureo Previdenza	10.994	11.096	Genercomit Rend	10.439	10.523	Promofondo 1	10.306 10.287
BN-Multifondo	10.996	11.084	Geporeinvest	10.208	10.302	Redditosette	15.124 15.170
BN-Rendifondo	11.047	11.076	Geporend	10.255	10.293	Rendicredit	11.043 11.088
Capitalcredit	10.231	10.329	Gestielle B	10.050	10.158	Rendifit	11.545 11.582
Capitalfit	12.434	12.505	Gestielle M	10.615	10.647	Risp. Italia Bil.	16.270 16.385
Capitalgest	14.328	14.400	Gestiras	17.956	17.991	Risp. Italia Redd.	13.889 13.923
Cashbond	10.431	10.477	Imi 2000	11.662	11.663	Rologest	10.908 10.938
Cash Management F.	12.709	12.828	Imicapital	23.919	24.094	Rolomix	10.189 10.245
Centrale Capital	10.725	10.828	Imindustria	9.565	9.595	Salvadanaio	10.142 20.448
Centrale Global	10.216	10.250	Imirend	14.217	44.250	Sforzesco	11.385 11.406
Centrale Reddito	11.113	11.100	Interbancaria Azion.	17.088	17.251	Venture-Time	11.188 11.151
Commercio Turismo	9.606	9.691	Interbancaria Obbl.	14.294	14.387	Verde	11.381 11.420
Corona Ferrea	11.014	11.077	Interbancaria Rend.	14.746	14.822	Visconteo	15.104 15.162
Eptabond	11.611	11.627	Investire Azion.	10.694	10.791		
Eptacapital	10.400	10.473	Investire Bil.	10.495	10.571		
Euro Andromeda	15.768	15.871	Lagest Azion.	11.157	11.240		
Euro Antares	13.110	13.156	Lagest Obbl.	10.593	10.640		
Euromob. Cap. Fund.	10.340	10.481	Libra	16.666	16.815		
Euromob. Redd.	10.748	10.784	Money-Time	10.355	10.369		
Euro Vega	10.783	10.813	Multiras	16.888	17.043		
Fiorino	22.943	23.256	Nagracapital	14.390	14.580		
Fondattivo	11.223	11.308	Nagrarend	12.487	12.502		
Fondersel	25.022	25.270	Nordcapital	9.946	10.021		
Fondicri 1	11.286	11.303	Nordfondo	12.077	12.122		
Fondicri 2	10.289	10.271					

TUJI (v dolarjih)		30.9.88 7.10.88	
Capital Italia	29,09	29,84	
Fonditalia	65,35	66,47	
Interfund	33,42	33,95	
Int. Securities	24,17	24,34	
Italfortune	36,83	37,95	
Italunion	20,40	20,86	
Mediolanum S. F.	32,05	32,96	
Rominvest	30,00	30,56	
Fondo Tre R. Lit.	37,121	37,485	

Vse se spreminja, kljub temu vse ostaja pri starem

Sicilija je zares edinstvena dežela

Sicilija je v teh dneh spet v središču krvavih dogajanj. Po krajšem navideznem premirju je mafija spet pričela nevarno dvigovati glavo, in ne samo v svojem tradicionalnem oporišču Palermu, ampak tudi drugod, v Agrigentu in Caltanissetti ter v krajih, ki so bili do pred kratkim neke vrste oaza v puščavi vsakodnevnega nasilja. Sicilija pa ni samo nasilje in mafija, ampak je tudi dežela velikih kulturnih tradicij, zgodovinskih in zemljepisnih znamenitosti ter globokih človeških čustev. Je otok Salvatoreja Giuliana in njegovih "picciottov", pa tudi rojstna dežela Pirandella, Quasimoda, Sciascie in Gesulda Buffalina, do včeraj skoraj neznanega pisatelja, danes pa morda najizrazitejšega tolmača križev, lepote in skritih čustev te zemlje.

Potovanje po Siciliji se seveda prične v Mesini, oziroma v Villi San Giovanni, na trajektu, ki te s "celine" pelje proti otoku. Podpisani je bil že enkrat v Palermu in v Catanii, kamor pa je došel z letalom in imel zato občutek, da je prišel v katero koli južno italijansko mesto. Mesinska ožina pa ti takoj nudi priložnost, da na lastni koži doživiš razlike med Sicilijo in "celino". Sicilijanec, ki živi in dela v Milanu, se z družino v "novi domovini" in celo med potovanjem pogovarja v "italijanščini", na trajektu, vse do odhoda z otoka, pa bo njegov pogovorni jezik skoraj izključno sicilijansko narečje. Trajekt nas pripelje v Mesino, v nezanimivo in nesrečno mesto, kjer so še danes precej vidni sledovi razdejanja, ki ga je povzročil silovit potres v začetku stoletja. Mesto ni vredno ogleda. Splača se takoj nadaljevati proti severni obali v smeri Milazza in Palerma. Obala je lepa in morje čisto, ljudje pa so povsod prijazni in gostoljubni.

Pred Cefalujem, nekako na pol poti med Mesino in Palermom, me je pot zanesla v notranjost otoka, ki je z vseh vidikov pravo presenečenje. Vijugaste in strne poti, na katerih ne srečaš žive duše, vodijo v Nebrode in v Madonie, v zelo redko naseljena gorata področja (najvišji hrib doseže dva tisoč metrov), kjer je Sicilija ohranila svojo podobo zaostalosti in vitalnosti. Tukaj je deželna uprava, ki ima več moči in denarja kot osrednja vlada, uredila tudi nekaj smučišč, njeno glavno opravilo pa je bilo, kot kaže, gradnja cest in ogromnih, marsikdaj nepotrebnih viaduktov, čeprav je avtomobilov in vozil zelo malo. Ceste so res važno sredstvo proti zgodovinski osamljenosti teh krajev, so pa istočasno tudi vir velikih zaslužkov za gradbeno podjetja, ki so velikokrat pove-

zana z mafijo. Notranje področje je zelo redko naseljeno, vasi, če jih lahko tako imenujemo, pa imajo povprečno po petnajst, dvajset tisoč prebivalcev. Hotelov in turističnih obratov v tem predelu praktično ni.

Enna in Caltanissetta sta tipično provincialni mesteci, isto velja tudi za Agrigento, ki ne zna dovolj izkoristiti svojo prelepo dolino templjev. Hotelov je malo in skoraj vsa turistična dejavnost je usmerjena v potrošniški turizem, ki nima nobenega kulturnega zaledja. Pirandellova rojstna hiša v znamenitem "Kaosu" je v bistvu samo otok v (zemljepisni in kulturni) puščavi. Nezanimiva je tudi "afriška" obala od Agrigenta do Raguse. Najlepše mestece na tem izrazito kmetijskem in gospodarsko bogatem področju je Comiso, a seveda ne zaradi svojega vojaškega letališča in svojih jedrskih raket, ampak zaradi prelepega baroka in katedrale.

Siracusa je res zelo lepo mesto. Tudi tukaj obiskovalca, podobno kot v Agrigentu, ne razočarajo zanimivi ostanki starogrškega središča, ampak odnos, ki ga krajanje imajo do teh znamenitosti. Mesto pa je zelo živahno, mlado in čisto, vredno torej vsestranske pozornosti. Otok Ortigia, ki je staro mestno jedro, je poln tipičnih sicilskih lokalov in obrtniških delavnic, kjer med drugim izdelujejo pristno otoško keramiko. Sicarusa do pred kratkim ni poznala mafije, nasilna hobotnica pa se nevarno širi tudi v teh krajih. Tukaj se je rodil Elio Vittorini, ki je prav med obiskom rojstnega kraja napisal prelepo "Conversazione in Sicilia", ki jo toplo priporočam vsem, ki pridejo prvič na otok.

Iz Siracuse prideš v Catanio, ki jo časopisne kronike opisujejo kot leglo organiziranega kriminala in vsakovrstne korupcije. Morda je tudi res, turistu pa ne daje tega vtisa. Ima zelo pisano in glasno ribjo tržnico, ulice so zelo široke in mesto ni nič bolj umažano od drugih večjih mest. Nad Catanio kraljuje Etna, ki je verjetno vredna posebnega obiska. Vulkan sem tokrat hote prežrt, ker sovražim organizirane ture in vožnjo s terenskimi vozili, ki te v družbi določenega tipa turistov peljejo do vrha. Etno si moraš ogledati sam in izbrati za izhodiščno točko neznane kraje, na njenih obronkih. Prišel boš tudi v vas Bronte, kjer so "razsvetljeni" garibaldinci pod poveljstvom Garibaldijeve "desne roke" Nina Bixia v krvi zadušili kmečki upor in brez procesa ubili njegove voditelje.

Obala med Catanio in Messino je peščena. Smerokazi te toplo vabijo v Acì Trezza, kjer je Giovanni Verga napisal roman "I Malavoglia". Turist zaman išče staro ribiško naselje in plažo, od koder je stari "padron N'toni" opazoval morje. Kaže, da je vse pogoltnil cement, ki je prizanesele le Kiklopom, majhnim kamnitim otokom, ki jih je besni Polifem zalučal za bežečim Odisejem. Taormina je zibelka elitnega turizma, a z razliko od drugih podobnih središč pa ni kičasta in dolgočasna. Njeno čudovito grško gledališče je še danes prizorišče zelo kvalitetnih kulturnih dogajanj, ki privabljajo obiskovalce iz vsega sveta.

Sicilija je v dobrem in v slabem vsekakor edinstvena dežela. »Spremeni naj se vse, tako da se ne bo na koncu nič spremenilo,« pravi "gattopardo" v istoimenskem romanu Tommasija di Lampeduse v pozdrav Garibaldi, ki je komaj osvobodil Palermo izpod borbonske oblasti. Res je, da Sicilije ne spoznaš z avtomobilskimi in s turističnimi zemljevidi, niti z izrezki iz časopisov, ki poročajo o vsakodnevnih mafijskih zločinih. Najboljši vodiči so njeni ljudje, oziroma književniki, ki so o teh ljudeh pisali in še danes pišejo. Kateri "vodič" in pričevalc o mafiji, o njenem psihološkem in v ljudstvu zakoreninjenem izsiljevanju ter o njenih večnih tišinah je boljši in bolj prodoren od Leonarda Sciascie?

SANDOR TENCE

V Montecatiniju 5. izvedba festivala turističnega filma

V Montecatiniju bo od 16. do 22. oktobra 5. izvedba mednarodnega festivala turističnega filma. Prireajo ga Ustanova za turistični film, tamkajšnja letoviška ustanova, visoko pokroviteljstvo pa imata Dežela Toskana in ministrstvo za turizem in prireditve.

Na dosedanjih izvedbah festivala je bilo prikazanih več sto zanimivih filmov s turistično vsebino. Pred dvema letoma je prvo nagrado dobil jugoslovanski film o Dubrovniku.

Letos se je še več držav prijavilo na ta festival. Zaradi tega so v Montecatiniju prepricani, da bo letos uspeh še večji od tistega prejšnjih let. Še zlasti pomembno je, da pridejo letos filmarji iz nekaterih vzhodnih držav, ki doslej niso sodelovale na tem festivalu. V žiriji, ki jo vodi režiser Vittorio Di Giacomo, je tudi Jugoslovian Branko Živković.

Filme bodo pričeli predvajati v nedeljo, 16. oktobra. Predvajanja bodo na sporedu vsak dan, vmes bodo tudi folklorne prireditve. V petek, 21. oktobra, bo okrogla miza o turizmu v vzhodnoevropskih državah, v soboto pa okrogla miza o gastronomiji in turizmu. Svečan zaključek festivala s podelitvijo priznanj bo v soboto, 22. oktobra.

V Avstraliji polno turistov ponudba spominkov pa nezadostna

V Avstralijo prihaja veliko turistov, še zlasti iz ZDA, Velike Britanije ter Japonske in Kitajske. Marsikoga zanima slikovita in še neznana dežela, ki slavi 200-letnico zasedbe s strani Britancev. Turisti si hočejo ogledati velika mesta, marsikdo pa hoče počitnikovati ob obali ali pa potovati po tej prostrani deželi.

Turisti pa niso povsem zadovoljni. Iz ankete, ki jo je dala izdelati vlada v Canberri, izhaja, da je le 28 odstotkov turistov zadovoljnih s ponudbo, ki so je bili deležni v avstralskih trgovinah. Urniki trgovin so za turiste »nemogoči«. V marsikateri trgovini ni najti za turiste zanimivega blaga. Spominkov skoro da ni, oziroma, taki so, da turista nikakor ne zadovoljijo.

Iz ankete izhaja tudi, da vsak tujec, ki pride v Avstralijo, prihrani 174 dolarjev, ker nima možnosti kupiti kakega spominka ali predmeta, da bi ga s seboj odnesel domov. Dve milijardi dolarjev bi lahko ostali na tem kontinentu, pa jih turisti odnesejo domov. Kar 25.000 ljudi bi lahko zaposlili v obrtnih delavnicah za izdelovanje spominkov.

20 milijonov nočitev letos na Tridentinskem

Na Tridentinskem so zelo zadovoljni z letošnjo turistično bero. Veliko truda in denarja so vložili v reklamo tako v Italiji kot v nekaterih državah Severne Evrope, še zlasti v skandinavskih deželah. V prvih letošnjih osmih mesecih so imeli rekorden obisk. V primerjavi z lanskim letom so imeli kar 18,6 od sto več tujcev, nočitev pa je bilo 8,3 od sto več kot lani.

V času od januarja do avgusta so v tej deželi imeli kar 20 milijonov nočitev.

Uspeh letošnje sezone je turistične delavce v Trentu preprical, da je treba biti zelo aktivni na reklamnem področju. Zaradi tega bodo s to reklamo nadaljevali tako doma kot v tujini.

V Londonu muzej zgodovinskih dokumentov

V Londonu so odprli nov muzej v katerem so na ogled zgodovinski do-

kumenti, ki niso še nikdar bili objavljeni oziroma na ogled širši publiki. Muzej je odprt v Public Record Office na Chancery Lane, odprt je od ponedeljka do petka.

Ob odprtju so razstavili dokumente iz dvanajstega stoletja kot tudi sodobnejše. Tu so prikazani dogodki iz angleške zgodovine.

Urejene pešpoti ob jezerih v Švici

V Švici so okroglo vseh malih jezer sredi gor uredili pešpoti. Povsod so tudi uredili parkirišča za avtomobile. Do jezer pa iz bližnjih krajev vozijo avtobusi. Švicarski turistični urad je izdal lične brošure, v katerih so označene te pešpoti. Tiskane so tudi v italijanskem jeziku.

V okolici vrsta zanimivih vasi

V malem kraju Medijske Toplice poskrbljeno za želje posameznikov

Ime Medijskih Toplic na Izlakah pri Zagorju se izraziteje pojavlja v naših sredstvih obveščanja vsaj trikrat letno: v zvezi z našo najstarejšo slikarsko kolonijo, ob Valvasorjevem dnevu in ob tradicionalnih Medijskih igrah, ki se odvijajo na tamkajšnjem bazenu.

Od Ljubljane so oddaljene 25 kilometrov. Odcep s ceste Ljubljana—Celje je pri znani gostilni na Trojanah, od koder je do Izlak samo 6 km. Tik pred njimi je na desni strani ob cesti slikovit hotel s pestro gostinsko in drugo ponudbo. Izlake so vrata v Zasavje, hotel pa odskočna deska za spoznavanje le-tega. Zasavje v turistični propagandi sicer ni deležno posebno vznesenih besed, ker je ponekod narava zaradi rudarjenja preveč načeta, načetost pa je značilna le za industrijska središča Zagorje, Trbovlje, Hrastnik, okolica pa ponuja obiskovalcem nešteto drobnih zanimivosti, ki jih je vredno videti.

Za tiste, ki si želijo pogledati resnici v oči, bodo tri zasavska mesta pri obisku odkrila marsikaj iz naše preteklosti in sedanjosti. Spoznal bo obliko nekdanjih rudarskih in delavskih kolonij, rudniške objekte, Čebine - kraj prvega kongresa KPS, spomenik spopadu z orjunaši v Trbovljah, življenje steklarjev v Hrastniku itd.

Kdor pa bo želel spoznati drugo plat Zasavja, se bo podal na eno od krožnih poti po okoliških vaseh: Izlake - Šentgotard, Čemšenik, Gamberk - Zagorje, Izlake - Zasavska gora - Senožeti - Zagorje, Izlake - Vače (GEOS Slovenije) - Litija - Bogenšperk - Zagorje, Izlake - Čebine - Zagorje, Izlake - Pedkum - Sopota - Radeče - Zagorje, itd. Povsod bo spoznaval, kako diha jo zasavske vasi, naletel bo na pisano sakralno izročilo, grajske razvaline in druge sledove davne naselitve teh krajev (Vaška situla). Tudi z okrepčili na teh poteh ne bo težav, saj jih nudijo gostinski obrati in privatne gostilne: Vidrgar, Maček, planinski dom na Zasavski gori, Lazarevac in hotel v Trbovljah, Marelja v Kisevcu, Sopota, Jelka v Hrastniku...

Turizem na Izlakah ima že večdesetletno tradicijo, saj so Medijske Toplice privabljale zaradi številnih zdravilnih učinkov termalne vode goste že konec preteklega stoletja, topli vrelci pa je prvi popisal v 17. stoletju znameniti baron J. W. Valvasor. Na Medijskem gradu, ki je le streljaj od Toplic, je imela Valvasorjeva družina svoj dom. Tu je baron Janez preživel svojo mladost, v grajski kapeli, ki je ob razvalinah med vojno porušenega gradu, kjer je družinska grobnica, pa

je našel menda svoj končni mir tudi nemirni baron Janez.

Tišine in prijetnih sprehodov je tu torej v izobilju, ljudje so po zasavsko gostoljubni in z obiskovalci radi pokramljava, če poiščejo stik z njimi. Pri Brečkovih na Izlakah imajo npr. preprosto etnološko zbirko, pri Polcu v Zagorju imajo zbirke stare konjske opreme, v dolini Medije je ohranjen še stari mlin, v Kolovratu je družina zgodovinarja Josipa Mala obnovila porušeni grad, v Šentgotardu so spomeniško zaščitene mogočne vauke lipe, v Trbovljah bedi tamkajšnji muzej tudi nad tipičnim rudarskim stanovanjem... To so sicer drobne stvari, a včasih dovolj, da nam obogatijo dan in preusmerijo naše svetovljanske in razbolele misli in dojemanja.

Medijske Toplice so seveda pripravljene sprejeti goste tudi pozimi, saj imajo pokriti bazen, savno in druge rekreativne pogoje, izven njih pa sta urejeni smučišči na Mareli in na Prvi-nah.

Hotel Medijske Toplice je po velikosti ravno pravičen, zato se osebe lahko posveti željam posameznikov. Poskrbi pa tudi za nemoten potek različnih seminarjev, za zaključena družabna srečanja, svatovska kosila, različne plesne in podobno.

NANDE RAZBORŠEK

Portugalci si prizadevajo povečati turistični priliv

Portugalci bodo letos zabeležili kar 24-odstotni porast turizma v primerjavi s prejšnjim letom. V Evropi in v Ameriki rase zanimanje za obisk turistično zanimivih krajev na Portugalskem. V ospredje seveda stopa Lizbona s svojo slikovito obalno okolico tja do Cascaisa in na jugu do Setubala. V neposredni bližini so tudi nekateri zgodovinsko pomembni kraji, od katerih je najvažnejši Sintra. Na severu pa je Coimbra, znana po eni najstarejših evropskih univerz, pa še mesto Porto, znano tudi po tipičnem vinu, ki navdušuje še zlasti Angleže.

Na južni obali, v Algarvu, pa je turistov vedno več. Še zlasti zaradi tega, ker se tam lahko kopaš v topli vodi Atlantskega oceana že od začetka pomladi do pozne jeseni.

V Lizbonu bodo v januarju 1989 priredili prvo borzo domačega turizma. Nanjo bodo povabili tour-operaterje iz drugih držav. Želijo si čimveč tujih turistov. Tudi Portugalce zelo zanima devizni priliv od turizma. Z zavistjo gledajo na sosedno Španijo, kjer je turizem prvi na lestvici gospodarskih dejavnosti.

TURISTIČNA AGENCIJA GEA

prireja izlet v MEDJUGORJE (28.10.)
martinovanje po Sloveniji
silvestrovanje v Egiptu, Grčiji, Tunisu,
Jordaniji in Rusiji

TURISTIČNA AGENCIJA GEA

ŠEMPETER - Trg I. Roba 7
Tel. 32053
URNIK:
10. - 17. ure; sobota 9. - 12.

Na kosilu s princem v Ferrari

»Na kosilu s princem« je naslov razstave, ki so jo odprli v Ferrari (trajala bo do 12. februarja). Na njej hočejo prikazati, kakšna je bila prehrana ljudi teh krajev v preteklosti. Seveda prihajajo v poštev predvsem jedade in pijače z dvorca plemiške družine Este, ki je stoletja vladala v tem kraju. Na ogled so slike ter dokumenti. V dvorcu pa so pripravili tudi kuhinjo, kjer nudijo specialitete nekdanjih plemičev.

Prodaja hotelov Intercontinental

Britanska družba Grand Metropolitan namerava prodati japonski družbi Seibu Saison mrežo hotelov z naslovom Intercontinental. Vrednost transakcije naj bi znašala 3.100 milijard lir. Hotelov Intercontinental je okrog sto, so v najbolj znanih mestih 47 držav. Do leta 1981 so bili ti hoteli last ameriške letalske družbe Pan Am. Takrat so Angleži za te hotele plačali 700 milijard lir.

Nogomet: danes začetek prvenstva A lige

Sezona osemnajstih ekip in tujcev

Danes se začenja po splošnem ljudskem mnenju »najlepsi nogometni turnir na svetu«, ki bo imel spet po 21 letih osemnajst in ne več šestnajst ekip. Turnir se zaradi olimpijskih iger in nastopa italijanske nogometne vrste začneja z zamudo, zaključil pa se bo ob začetku poletja prihodnjega leta: 26. junija. Na tem turnirju bo dosti novosti. Vsaka enajsterica bo namreč uvrščala tri tuje igralce, kar pomeni da bo prvenstvo dosti bolj zanimivo, saj Brazilci, Argentinci, Zahodni Nemci in še drugi zagotavljajo visok nivo tega turnirja. Mnoge ekipe bodo igrale na stadionu, ki bo bolj podoben gradbišču, kot pa športnemu objektu. Svetovno nogometno prvenstvo se namreč zelo hitro bliža, saj je datum junij 1990 že zelo aktualen, do takrat pa morajo biti stadioni nared.

Kdo je favorit v tem prvenstvu? Prvi je prav gotovo Milan, saj ima Berlusconi »popolno igralko«. Ima tri najboljše igralce z zadnjega evropskega prvenstva (Rijkaard, Gullit in Van Basten), vrsto odličnih državnih in olimpijskih reprezentantov (Maldini,

Colombo, Evani, Virdis itd.), tako da enajsterica nima šibkih točk. Poleg tega, in to je bistveno, ima zmagovito mentaliteto.

Njegov glavni nasprotnik bo, kot že lani, Bianchijev Napoli, ki se je tokrat rešil vseh upornikov, ohranil pa je Maradono. In prav ta ekipa je v sredo v Solunu dokazala, da je še kako zrela. Odlični enajsterici sta Juventus, ki se je v poletni kupoprodajni sezoni bistveno ojačil (Zavarov, Rui Barros, Altobelli, Galia itd.) ter Inter, ki lahko z novimi nakupi Matthäusom, Brehmjem, Bertijem in ostalimi računa na boj za naslov. Roma doživlja globoko krizo, Torino se je ojačil z odličnimi tujci (Škoro, Edu in Muller), Boškova Sampdoria pa bi morala že vrsto let »eksplozirati«, pa tega ne stori nikoli. Neznanki pa sta Fiorentina in Verona, medtem ko se bodo vse ostale ekipe borile proti nazadovanju.

Današnji spored (ob 15.00): Ascoli - Inter; Cesena - Lazio; Como - Juventus; Verona - Lecce; Milan - Fiorentina; Napoli - Atalanta; Pescara - Roma; Pisa - Bologna; Torino - Sampdoria.

Prva in druga jugoslovanska liga Beograjski derbi

V teh burnih jugoslovanskih časih bi lahko ob tako velikih množicah na stadionu prišlo do incidentov, zato je mestna konferenca SZDL pripravila sestanek z navijači in jih nagovorila z geslom »derbi v službi nogometa«. Najbolj zanimivo pa bo prav gotovo v mestnem derbiju v Beogradu.

Današnji spored 1. lige: Sloboda - Spartak; Radnički - Rijeka; Celik - Velež; Vojvodina - Željezničar; Partizan - C. zvezda; Sarajevo - Rad; Hajduk - Vardar; Dinamo - Budućnost; Napredak - Osijek.

V drugi ligi pa se bo okrnjena ljubljanska Olimpija (zdaj še brez Dinka Vrabca, ki odhaja v JLA) v Titovem Užicu srečala s Slobodo.

Današnji spored 2. lige: Bačka - Dinamo; Belasica - Proleter; Novi Pazar - GOŠK Jug; Beograd - Šibenik; Priština - Ilirija; Sloboda - Olimpija; Borac (Č) - Mačva; Radnički - Sutjeska; Leohtar - Proleter; Kikinda - Borac. (BL)

Nogomet: italijanska C-1 liga

Triestina v Modeni

V italijanski B ligi

Udinese - Taranto

Videmski drugoligaš, ki še vedno išče svojo identiteto, saj namerava opraviti še nekaj važnih nakupov (Bagni? Giordano?), bo danes igral doma proti Tarantu, ki je letos kar solidna ekipa. Tudi Videmčani imajo v tej sezoni »lepši obraz« kot lani, vseeno pa se (bolj po nesrečnem naključju, kot po tehničnem znanju) nahajajo pri dnu lestvice.

Današnji spored (ob 15.00): Ancona - Cremonese; Bari - Brescia; Cosenza - Barletta; Empoli - Sambenedettese; Genoa - Messina; Licata - Padova; Parma - Avellino; Piacenza - Catanzaro; Reggina - Monza; Udinese - Taranto.

Pokal UEFA: zmaga Austrie

DUNAJ — Na včerajšnjem povratnem srečanju dvaintridesetne finala pokala UEFA je na Dunaju domača Austria premagala sovjetsko ekipo Žalgiris iz Vilnjusa s 5:2 in se tako uvrstila v naslednje kolo, saj je v prvi tekmi izgubila le z 2:0.

Boks: za evropski naslov

Francoz Jacquot ostal prvak

RIM — Francoski boksar Rene Jacquot je ohranil naslov evropskega prvaka v supervelter kategoriji, s tem da je sinoči po točkah premagal Italijana Romola Casamonico.

Košarka: Enichemu turnir mesta Aquile

AQUILA — Enichem iz Livorna je osvojil prvo mesto na košarkarskem turnirju za trofeje mesta Aquile, s tem da je v finalu premagal državnega prvaka Scavolinija iz Pesara s 104:99 (46:59). V finalu za 3. mesto pa je Benetton iz Trevisa odpravil Phonolo iz Rima s 97:91 (38:33, 82:82).

Alpe-Adria: poraz Smelta Olimpije

BENETKE — Na tekmi za turnir Alpe-Adria je beneški Hitachi premagal ljubljansko Smelt Olimpijo s 93:84. LESTVICA (rdeča skupina): Smelt Olimpija in Hitachi 10, Irge 8, Klosterneuburg 6, Fildodoro 2.

Atletika: mednarodni miting v Tokiu

Poprečni rezultati zaradi dežja in vetra

TOKIO — Izredno slabo vreme je povsem skvarilo včerajšnji atletski miting v Tokiu, na katerem je nastopilo več protagonistov z OI v Seulu.

Tudi slabo vreme pa očitno ni zaustavilo novega zmagovitega teka Američanke Florence Griffith-Joyner in tudi Carl Lewis je glede na vremenske razmere dosegel dober čas.

MOŠKI. 400 m: 1. Everett (ZDA) 46"85; 2. Clark (Avstral.) 47"08; **kladivo:** 1. Litvinov (SZ) 81,74 m; 2. Sedjih (SZ) 80,90 m; **200 m:** 1. Deloach (ZDA) 20"46; 2. C. Smith (ZDA) 20"56; 3. Da Silva (Braz.) 20"59; **višina:** 1. Sjöberg (Šve.) 225 cm; 2. Avdejenko (SZ) 220 cm; **400 m ovire:** 1. Phillips (ZDA) 48"76; 2. Young (ZDA) 48"80; 3. Dia Ba (Sen.) 50"49; **1.500 m:** 1. Scott (ZDA) 3'39"85; 2. Herold (NDR) 3'40"42; **troskok:** 1. Kovalenko (SZ) 17,24 m; 2. Lapšin (SZ) 17,22 m; 3. Markov (Bol.) 17,07 m; **110 m ovire:** Kingdom (ZDA) 13"36; **kopje:** 1. Železni (ČSSR) 84,76 m; **10.000 m:** Barrios (Meh.) 28'10"00; **100 m:** 1. C. Lewis (ZDA) 10"09; 2. C. Smith (ZDA) 10"25; **daljina:** 1. Powell (ZDA) 8,28 m; 2. Myricks (ZDA) 8,23 m.

ŽENSKE. 800 m: 1. Gallagher (ZDA) 1'58"71; **400 m:** 1. Vladikina (SZ) 50"94; 2. Brisco (ZDA) 51"01; **daljina:** 1. Čistakova (SZ) 6,88 m; **200 m:** 1. Jackson (Jam) 22"81; **10.000 m:** 1. Bondarenko (SZ) 31'46"72; **1.500 m:** 1. Samoljenko (SZ) 4'07"34; **kopje:** 1. Felke (NDR) 77,52 m; **100 m ovire:** 1. Donkova (Bol.) 12"60; 2. Jackie Joyner (ZDA) 13"00; **višina:** 1. Bikova (SZ) 195 cm; 2. Kostadinova (Bol.) 189 cm; **100 m:** 1. Griffith-Joyner (ZDA) 10"91; 2. Ashford (ZDA) 11"14; 3. Göhr (NDR) 11"30.

kratke vesti - kratke vesti

Tenis: italijansko državno prvenstvo

CAGLIARI — Današnji posamični finale italijanskega teniškega državnega prvenstva bo med Alessandrom Baldonijem in Massimilianom Narduccijem. V polfinalu je Baldoni premagal Fabia Di Maura s 6:1, 6:3, Narducci pa je odpravil Claudia Pistolesija s 6:3, 6:4.

V ženskem polfinalu je Laura Garrone premagala Barbaro Romano s 4:6, 6:1, 3:0 zaradi odstopa, Federica Bonsignori pa je bila boljša od Nicolette Jaccarino (6:3, 6:1).

Massimo Cierro in Alessandro De Minicis pa sta nova državna prvaka v dvojicah. V finalu sta namreč premagala Omarja Camporeseja in Omarja Urbinatija s 6:3, 4:6, 6:3.

Podvig Jugoslovanke Monike Seleš

NEW ORLEANS — Komaj 14-letna jugoslovanka teniška igralka Monika Seleš je poskrbela za lep podvig. Na mednarodnem turnirju v New Orleansu je v četrtfinalu premagala Američanko McNeilovo s 6:1, 6:3.

OSTALI ČETRTFINALNI REZULTATI: Evert (ZDA) - Sloan (ZDA) 7:6, 6:4; Rehe (ZDA) - White (ZDA) 1:6, 7:5, 6:3; Smith (ZDA) - Potter (ZDA) 6:4, 6:4.

Kolesarstvo: Pavlič drugi

VEROLI (FROSINONE) — V včerajšnji prvi poletapi mednarodne kolesarske dirke po Laciju je Jugoslovan Jure Pavlič osvojil drugo mesto za Romanom Vasilejem. V popoldanski poletapi na kronometer pa je zmagal Švicar Marco Diem. Po 7. etapi vodi Italijan Bielli pred rojakoma Cattaiem in Marinellijem.

Mladinski košarkarski turnir

V Nabrežini memorial Matej Venier

Danes bo v organizaciji ŠD Sokol v Nabrežini celodnevni mladinski košarkarski turnir za memorial Mateja Venierja, na katerem bodo nastopile ekipe Slovana iz Ljubljane, Bora, Jadrana Farca in Sokola.

Nepozabnega Mateja Venierja se zamejski športniki spominjajo kot košarkarja in trenerja Sokola, igral pa je tudi pri Kontovelu in Jadraru Farco.

Današnji spored:

9.00: Jadran Farco - Sokol
11.00: Slovan - Bor
15.00: finale za 3. mesto
17.00: finale za 1. mesto.

Sledilo bo slavnostno nagajevanje v nabrežinski telovadnici, kjer bodo na sporedu tudi vse tekme.

Odbojka: 1. kolo deželnega pokala

Naše šesterke uspešne

SLOGA KOIMPEX - BREG AGRAR 3:0 (15:6, 15:13, 15:12)

SLOGA KOIMPEX: Drnovšek, Milčič, Sosič, Miot, Škerk, L. in N. Lupinc, Grgič, Maruccelli, Fabrizi, Ukmar, Križmančič.

BREG AGRAR: F., E. in T. Žerjal, Komar, Mauri, Kocjančič, Pertot, Tavčar, Erika Žerjal, Debenjak, Canziani.

Ekipa Sloge Koimpex je po pričakovanju zmagala in je tako potrdila vlogo favorita v svoji skupini, kar je tudi logično, saj je edina tretjeligaška šesterka. Kljub gladki zmagi v setih pa šlogašice niso povsem zadovoljile. Lepim akcijam je sledilo nekaj netočnih sprejemov, kar je seveda večkrat pogojevalo napadalne akcije. Breg Agrar je boljšeemu nasprotniku nudil dober odpor in gladek poraz je morda le prehuda kazen za dolinsko ekipo, ki je bila v drugem nizu že na pragu delnega uspeha. Kljub vsemu je bila tekma nadvse koristna za oba trenerja, ki sta tako 20 dni pred začetkom prvenstva lahko preverila stopnjo uigranosti svojih varovank. (Inka)

SOKOL INDULES - PIERIS 3:0 (15:10, 15:1, 15:13)

SOKOL INDULES: Ušaj, T. in L. Masten, Žbogar, Pertot, Kralj, Stoper, Škrk, Brumat, Visentin.

Sokol je pokazal sicer dobro igro, čeprav nekoliko nesproščeno. To je bilo opazno predvsem v prvem setu. V drugem nizu pa so Nabrežinke strnile vrste in povsem nadigrale nasprotnice. Trener Damjan Pertot je v 3. setu zvrstil na igrice vse razpoložljive odbojkarice, tako da se je igra nekoliko upočasnila. Vseeno pa so naše premagale s 3:0 gostujočo ekipo, ki nastopa v C-2 ligi. (T. M.)

AGOREST - FINCANTIERI 3:1 (15:1, 15:6, 10:15, 15:13)

AGOREST: Zavadlav, Cotič, Klemše, Roner, Petarin, Černe, Lovisutti, Primožič, Černic, Marassi.

Igralce Agoresta so po nepotrebnem prepustile set mladim Tržičankam in v določenih trenutkih je kazalo, da si bodo domačinke lahko pripravile celo končno zmago. Srečanje v Sovodnjah se je dobro začelo za varovanke trenerja Leotte, ki so v prvih dveh nizih prepustile nasprotnicam le 7 točk. Podcenjevanju pa je treba pripisati delni neuspeh v tretjem nizu ter začetno prednost Tržičank v četrti igri. Na srečo pa se je v ključnih trenutkih

izkazala Maja Petarin, ki je s hitrimi udarci spravila na kolena obrambo Fincantierija. (pr)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP - VIRTUS 3:2 (12:15, 15:13, 15:1, 12:15, 15:5)

Krasovi rokometiški pokazali napredek

AJDOVŠČINA - KRAS TRIMAC 21:17 (9:5)

KRAS: Klinč, Marko Milčič, Aleks Milčič 2, Sosič 5, Raseni 6, Fonda, Vremec, Race, Gruden 1, Sardoč 3, Oberdan.

Krasovi rokometiški nadaljujejo s predprvenstvenimi prijateljskimi srečanji, rezultati njihovega vztrajnega treniranja pa postajajo iz tekme v tekmo boljši. Na zadnji trening-tekmi proti slovenskim ligašem iz Ajdovščine so naši fantje pokazali zrelo igro. Krasovci so nasploh zgrešili zelo malo priložnosti, uspešno so izpeljali nekaj napadalnih shem in protinapadov, dobro pa se je obnesla tudi obramba tako v enostavni izvedbi 6-0, kot v težji, a učinkovitejši 3-2-1. (Pjotr)

Na Radiu Opčine

Jadran in drugi neposredni prenosi

Današnji spored Športne nedelje na Radiu Opčine (pričetek ob 15.30) bo kar pester, saj bo vseboval neposredne prenose nogometnih tekem Primorje - Costalunga, Kras - Zaula Rabuiese in derbi 3. AL Gaja - Breg. Ob 17.30 bo direktni prenos iz tržaške športne palače za drugoligaško košarkarsko tekmo Jadran - Faenza. Med oddajo bodo še naslednji prispevki: pogovor s trenerjem Šercerjem in Sonjo Milčič o začetku namiznotenškega prvenstva A lige ter prispevek Pavla Morpurga o ŠZ Sloga.

V jutrišnjem tedenskem športnem komentarju bo govor o italijanskih nogometnih ligah s prispevkom I. Pavliča o Triestini. Sledil bo komentar o nogometnih amaterskih ligah in o Jadranski tekmi. V studiu bo predstavnik OK Bor ter komentar z gostom v studiu o 2. avtomobilskem slalomu odprte meje.

Italijanski pokal: proti drugoligašu Coneglianu

Požrtvovalen odpor borovk

Bor - Conegliano 0:3 (3:15, 10:15, 3:15)

BOR: Nacinovi, Maver, D'Ambrogio, Foraus, Superina, Brazzani, Fučka, Grbec, Sancin, Vidali, Visentin.

V drugem kolu kvalifikacijskega dela tekmovalja za italijanski pokal so borovke po pričakovanju gladko klonile pred drugoligašem Coneglianom, ki je bil za naše odbojkarice objektivno premočen nasprotnik, saj letos neprikrito računa na napredovanje v A-2 ligo in ima v svojih vrstah tri bivše prvotligaške igralkke.

Srečanje je pokazalo, da obstaja med boljšimi drugoligaši in tretjo ligo resnično velika razlika v kakovosti, kljub temu pa so naše igralkke občasno tudi zelo uspešno kljubovale nasprotnicam, predvsem z nekaterimi dobrimi servisi in učinkovitimi bloki. Jasno pa je, da so bile pod stalnim pritiskom ekipe iz Veneta, ki je bila neusmiljena skoraj vsakič, ko plavim ni uspelo zaposliti njene obrambe.

Še zlasti požrtvovalno so se borovke upirale v drugem nizu in deset osvojenih točk predstavlja zanje lepo nagrado, čeprav se jim je pri vodstvu z 10:8 celo ponudila možnost za podvig.

Svoj ognjeni krst v uradni tekmi proti drugoligašu sta kot članici standardne postave prestali Borovi petnajstletnici Vidalijsva in Grbčeva, a za sicer krajše obdobje tudi Fučkova in Visentinova in vse štiri moramo pohvaliti.

Borovke na memorialu Frison

Borove odbojkarice bodo danes sodelovale na 1. izvedbi memoriala Daniela Frison, ki ga v spomin na lani tragično preminulo mlado igralko, pod pokroviteljstvom odbojkarke zveze, prireja tržaško društvo OMA.

Poleg borovk in ekipe prireditelja bosta na celodnevem turnirju sodelovali še šesterke PAV Udine in Latisana. Vse ekipe udeležence bodo v bližnji sezoni nastopale v C-1 ligi. Obeta se torej dokaj kakovosten, predvsem pa izenačen turnir, ki bo za borovke predstavljal odličen predprvenstveni test.

Spored: 10.30 OMA - PAV Udine; sledi Bor - Latisana; 15.00 finale za 3. mesto; sledi finale za 1. mesto.

Vse tekme bodo v dvorani osnovne šole Suvich pri Ul. Giulia.

Odbojka: under 18 ženske

Derbi sokolovkam

BOR FRIUEXPORT - SOKOL INDULES 1:3 (13:15, 7:15, 11:15)

BOR FRIUEXPORT: Vidali, Grbec, Sancin, Superina, Brazzani, Fučka, Visentin.

SOKOL INDULES: Žbogar, Masten, Visentin, Brumat, Ban, Škerk, A. in I. Živec.

Prvi slovenski derbi v uvodnem kolu ženskega prvenstva under 18 je pokazal, da se lahko borovke in sokolovke potegujejo za visoko uvrstitev. Zaslužno je zmagal Sokol Indules, ki je pokazal boljši servis in močnejši napad ter je grešil manj od borovk. Ekipama se je pokazala neugiranost (še celo bolj pri zmagovalkah), saj se zaradi obveznosti na članski ravni izrecno ne pripravljata za tovrstne nastope.

Sokolovke so silovito začele in izbojevale prednost 10:1 in 12:4. Borovke so reagirale in skoraj dohitele Nabrežinke, ki so osvojile niz šele po petih set-žogah. V drugem nizu so vodile do sedmice, nato pa je set pripadel borovkam. Tretji niz je bil znova monolog sokolovk, vodile so tudi z 11:2, a najbolj izenačen je bil zadnji niz.

OKRAJNER

POHIŠTVO

TRST - Ul. Flavia 53

Čudovita jesen

300

sedežnih garnitur

po

neponovljivih cenah

PLAČILO NA OBROKE DO 60 MESECEV BREZ MENIC

LASTNO PARKIRIŠČE

Drevi ob 17.30

Jadran doma za prvi točki

Uvodni poraz v Castel San Pietru med našimi ljubitelji športnih prireditvev prav gotovo ni okrnil pričakovanja za drevišnji krstni nastop Jadranovih košarkarjev pred domačim občinstvom.

»Modri bojevniki« so nas že navadili na težke štarte, prav tako pa na bleščeče igre in suverene zmage v tržaški športni palači, ki je za nasprotnike v drugi ligi skoraj vselej pojem nepremagljive trdnjave.

Nastop moštva Banca popolare iz Faenze, ki se po lanskem ne ravno briljantnem prvenstvu postavlja zdaj kot eden (sicer številnih) kandidatov za uvrstitev v play-off, še večja zanimanje za drevišnjo tekmo.

Vrh tega bo širše gledalstvo lahko letos prvič, poleg »starih« akterjev Jadranovega fenomena, videlo na delu Gobba in Manzana, ki sta letos okrepila vrste združene ekipe.

Tekma med Jadranom in Faenzo se bo pričela ob 17.30.

VODSTVO SZ JADRAN obvešča, da interesi lahko dobijo abonmaje za novo sezono tudi uro pred začetkom današnje tekme pri blagajni v tržaški športni palači.

Abonmaji so na voljo tudi v trgovini čevljev Malalan na Opčinah, v cvetličarni Nadja na Proseku in v potovalni agenciji Aurora v Trstu.

Cena abonmaja je 80.000 lir, za mladino do 15. leta starosti pa 40.000 lir.

Namizni tenis: v soboto začetek prvenstev

Krasove ekipe zdaj zares

Pri namiznoteniškem odseku ŠK Kras se vestno pripravljajo na začetek ekipnih prvenstev. Tehnične priprave so začeli že sredi avgusta. Igralci so trenirali dvakrat dnevno, s pričetkom šole pa so postali treningi vsakodnevnega dvehurne obveznosti. Ob sobotah so treningi fakultativni, a se jih udeležuje precejšnje število zagnancev. Posamezniki so svojo usposobljenost že izkazovali na nedavnem deželnem mladinskem turnirju, na mladinskih kvalifikacijah ter na državnem turnirju tretjekategorikov. Sedaj je na njih, da se izkažejo v ekipnem tekmovalstvu.

Ta trenutek bo napočil v soboto, 15. oktobra, ko se bodo uradno pričela ekipna državna prvenstva. Kras Globtrade bo v letošnji tekmovalni sezoni nastopal s štirimi ekipami: z žensko v A in B ligi, z moško v C ter z najmlajšimi v promocijski ligi, ki je deželna značaja. Ženska prva ekipa si je za lanskoletno uvrstitvijo na 4. mesto zagotovila tudi nastop na evropski ravni - za pokal Nancy Evens. V prvem kolu (5. novembra) bodo Krasove prvotigašice gostile grško ekipo Pera Thessaloniki. O A ligi podrobneje ob predstavitvi ekipe, ki bo v petek 14. t. m., v Športno-kulturnem centru v Zgoniku.

ŽENSKA B LIGA

Naše predstavnice (Tanja in Martina Ravbar, Elena Colja, Biserka Simoneta) bodo v prvem kolu počivale. V skupini je namreč samo pet od predvidenih osem ekip. Poleg naših predstavnic bosta nastopili še ekipi Fincantieri in Azzurra iz naše dežele ter Recoaro in Karneid iz Bocna. Cilj krasovk je nabiranje izkušenj in uvrstitev v sredino lestvice, še zlasti, ker bodo

razbremenjene psihološkega pritiska o izpadu, ki ga letos ne bo.

MOŠKA C LIGA

V C ligi je položaj bistveno drugačen. Cilj Krasove ekipe (Edi Bole, Matjaž Serčer, Boris Stocca, Igor Milčič, Igor Colja) bo obstanek v ligi. Zaradi preureditve tekmovalnega sistema bodo kar štiri od osmih ekip nazadovale. Moška liga je tudi najštevilčnejša: obsega osem ekip v dvanajstih skupinah. Krasovci se bodo borili s štirimi novimi ekipami, z lanskoletnim podprvakom Alto Adige, z ekipa Edera in prišlekom iz D-1 lige Centro Marina Mercantile. Poleg z jakostjo skupine se bo moralo naše moštvo spopadati tudi z velikimi krajevnimi razdaljami (Reggio Emilia, Ferrara, Bologna, Rovigo), ki so povezane z večjimi finančnimi izdatki.

PROMOCIJSKA LIGA

V stalni skrbi za lastno zaledje posveča Kras Globtrade veliko pozornost delu z mlajšimi. V ta namen so Moniko Radović, Jasno Simoneta in Katjo Stocca vpisali v promocijsko ligo, da bi si nabirale tekmovalnih izkušenj.

Deželne kvalifikacije za DP 3. kategorije

Danes bodo v športno kulturnem centru v Zgoniku (pričetek ob 9. uri) deželne kvalifikacije tretjekategorikov za uvrstitev na namiznoteniško državno prvenstvo. To je prva preizkušnja, sledili ji bosta še dve. Za Kras Globtrade bodo nastopili štirje tekmovalci in šest tekmovalk.

Igrali bodo posamezno in v dvojicah na direktno izpadanje. Ob 11. uri bo tekmovalje posameznikov, ob 14. uri posameznice. (J. J.)

Dušan Jelinčič ZVEZDNATE NOČI

Utrinki iz Karakoruma

Zvečer se dvigne veter

Ob poznem večeru se dvigne veter. Morda piha s severa, kar naznanja lepo vreme. Sem na ledeniku in gledam proti jugu, po neskončni dolini. Cogolisa je v večernem siju vsa bela, kot preveč osvetljena fotografija, Broad Peak in K2 pa sta krasno in jasno zarisana v večernem nebu. Vse to pomeni, da se moramo odpraviti. Zvezde se bodo prikazale, ko bo ta veter čez kako uro razpihal še zadnjo megleno kopreno. Imam čudne občutke. Nekaj se je v zraku spremenilo. Stvarnost je nadomestila sanje, sedaj pa ni več poti nazaj.

Zdi se, kot da se ne bo ta dan nikoli končal. Grem v kuhinjo, tam pa je delovni sestanek, kjer najbolj razgreti razglabljajo načrte za prihodnje dni. Načrte za zaključni akt odprave, za apoteozo, morda celo za katarzo.

Kot vedno v takih primerih govori Viki: »Na pot se bomo odpravili popoldne jutri zjutraj okoli četrte ure zjutraj. V enem samem zamahu se bomo skušali povzpeti na Gasherbrum II. Ne bomo postavljali nobenih baz, le šotorček bomo vzeli s seboj. Na to pot bomo šli Andrej, jaz, Pavle in Bogdan. Mišo in Tomo si bosta šla ogledat možnost plezarije na K2 v vidiku jugoslovanske odprave na to goro čez dve leti. Tomo pa bo morda tudi nekaj splezal, pa čeprav za to ni

Tomaž Jamnik - Mišo

dolgo ne morem spati, zato se sprostijo pogovor.

Pokvarjene ribe

Z Matevžem, ki se je vrnil s ponesrečenega poskusa na gori, ko je obrnil na sedlu na višini 7800 metrov, ker ga je stiskalo v prsih, popoldne bomo spet poskusili, in z Bogdanom govorimo o Radu, kaj se mu je pravzaprav zgodilo. Oba sta ga videla, kako se je pred dnevi počutil slabo, vendar pa nista vedela, da je z njim tako hudo. Takrat, ko se je Rado odločil, kaj narediti na Trojki - sedaj se je izkazalo, da je ukrepal napačno, ker se je odpravil proti vrhu in se ni vrnil v dolino z Matevžem, toda tega takrat ni mogel nihče vedeti - se je Bogdan odpravil proti vrhu, in ga naposled kot prvi z Vikijem tudi osvojil, Matevž pa je obrnil. Sedaj sem pomislil, kako je Matevž vzdržel. Popoldne bomo še tretjič v nekaj dneh poskusili osvojitev vrha. Tokrat vem, da mu bo uspelo.

Jaz naravnost hlastam za novicami. Bogdan pravi: »Vsi smo videli in vedeli, da se Rado v Trojki počuti slabo, vendar ni nihče pričakoval takšnega razvoja dogodkov. Takrat je Rado jedel neke ribe iz konzerve, zaradi višine pa je vse tisto izbruhalo. Na ta način je spravljal iz sebe še tisto malo vode, ki jo je imel v telesu. Ni se zavedal, da mora vsaj ogromno piti, saj je bil zaradi napore in slabosti že pomalec apatičen. Ko sva z Vikijem nadaljevala pot, je on počakal Kranjčane in se z njimi podal na vrh. Že Tomo je takrat videl, da ima črne prste, vendar se mu ni zdelo posebno hudo, pa tudi sam se ni mogel v takem stanju vracati. Potem je bilo vse že prepozno, z vrha navzdol pa ga je stalno spremljal Andrej.

Sedaj mi je vse jasno. Tako enostavna zgodba, vendar po svoje tako poučna. Rado pa je še kako plačal svojo napako, svojo preveliko željo po vrhu. Ni verjel, da lahko prav njega doleti to, kar se je zgodilo. Že mnogim. Nikdar ničesar ne verjamemo, dokler se s stvarjo ne soočamo osebno. Takrat pa je po navadi že prepozno.

Mojmir Štangelj

Od jutri najmlajši na stadionu 1. maj v Trstu Vadba ŠŠT za predšolske otroke

letne otroke, ki se s pomočjo mame, očeta, babice, dedka ali varuške prvič spoprijemajo z organizirano, sistematično vadbo. Okolje je zanje novo, velikega prostora, kot je telovadnica, v glavnem niso vajeni. Učiteljica je za otroka povsem nova in neznana figura. Zaradi tega je prisotnost roditelja zelo važna. Ta mu pomaga pri vključevanju v skupino in pri premoščanju raznovrstnih težav, ki jih ima otrok zaradi vrste novih okoliščin. Roditelj je pri vadbi stalno prisoten, otroka spodbuja, mu pri vajah pomaga, je prijatelj v igri, ga varuje med opravljanjem težjih vaj. Skratka, omogoči, da dveletni otrok lahko sploh telovadi v skupini. Vadba bi bila v skupini 10-15 dvehletnih otrok brez roditelja nemožna.

Prva vadbena ura bo jutri na stadionu 1. maj v Trstu (Vrdelska cesta 7) ob 16.15 za starejše predšolske otroke, ob 17.15 pa za malčke, ki vadijo z roditeljem.

Na sliki: z revije najmlajših ŠŠT

Danes od Doline do Socerba

Slalom Odprta meja

Do včeraj se je za današnje 2. izvedbo avtomobilističnega slaloma odprte meje za Trofejo Antonio Grandi, na progi Dolina-Prebenež-Socerb, prijavilo že okrog 50 tekmovalcev, od teh 22 s Tržaškega. Udeležba kakih trideset posadk zunaj tržaške pokrajine pa potrjuje, da vlada za to preizkušnjo, ki jo bodo prihodnje leto vključili med veljavne za italijansko prvenstvo, vse večje zanimanje.

V tej svojevrstni disciplini preizkušajo tekmovalci svojo spretnost. Proga teče po asfaltni cesti, na kateri so v predelih postavljene zapreke, ki prisilijo voznika, da spreminja smer in zmanjšuje hitrost. Proga slaloma Odprte meje meri 3.300 m in ima 15 presledkov, spektakularnih točk pa je več. Osnovno merilo za točkovanje je čas vožnje. Temu prištevajo kazenske točke, ki si jih tekmovalci nabere, če premakne oziroma podre posamezne zapreke. Proga v smeri Dolina-Prebenež-Socerb bodo tekmovalci prevozili dvakrat. Poleg navadnih serijskih in turističnih vozil se tekme lahko udeležijo avtomobili serijske izdelave, tudi s predelanimi motorji, prototipi do 3.000 kubikov in vozila avtokros.

V nagradnem skladu dirke, ki jo, ob sodelovanju in pokroviteljstvu zastopništva Fiat Grandi, Pokrajine Trst, Občine Dolina in Občine Koper, prireja tržaški avtomobilski klub ACI, Racing club in Avto-moto klub iz Kopra, so motor za čolne znamke tomos, počitnice za dve osebi v Portorožu, motorno kolo in še druge nagrade.

SPORED TEKMOVANJA

Od 7.00 do 10.00 ogled vozil in tehnični pregled pri zastopništvu Fiat Grandi;

Ob 11.30 start prvega vozila;

Ob 15.30 razstavev lestvic pred občinsko palačo občine Dolina;

Ob 16.00 nagajevanje na Socerbskem gradu.

S.A.C.A.T.

nadomestni deli za
FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA
in za tuje znamke avtomobilov

UPRAVA:
Ul. Marconi 6 - Tel. 775483 - 4

Ul. sv. Frančiška 38
TRST - Tel. 768667 - 772002

obvestila - obvestila

ŠPORTNA ŠOLA TRST
sporoča, da se prične vadba za predšolske otroke jutri, 10. t. m., na stadionu 1. maj (Vrdelska cesta 7, tel. 51377) z naslednjim urnikom: v ponedeljek 16.15-17.15 in v četrtek 16.00-17.00 starejša skupina (4-5 let), v ponedeljek 17.15-18.15 in v četrtek 17.00-18.00 skupna vadba starši in otroci (2 leti in prvi letnik vrtca).

KOŠARKARSKI KLUB BOR
obvešča, da bo redni občni zbor jutri, 10. t. m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju.

NAMIZNOTENIŠKI ODSEK ŠK KRAS
obvešča, da so se v Športno-kulturnem centru v Zgoniku pričeli treningi začetnikov, in sicer ob torkih in četrkih ob 16.30 do 18. ure. Zanimajo se ob navedenih urah lahko zgledajo direktno v dvorani.

SK DEVIN
organizira od torka, 11. t. m., dalje smučarski tečaj na plastični stezi v Nabrežini. Tečaj se bo nadaljeval vsak

torek in četrtek od 18.30 do 22.30. Informacije: Jordan Purlič 227196 in B. Škerk 200236.

LOKOSTRELSKI ODSEK NAŠEGA PRAPORA SIRION
organizira uvodne treninge lokostrelstva za letnike 1975-76-77. Zanimajo se prijaviti naj se javijo do vključno 22. oktobra v telovadnici Kulturnega doma ob torkih in petkih od 19.30 do 20.30 ali na domu Bena Vižintina v Pevm 8 (tel. 85728).

ŠZ SLOGA
prireja v sodelovanju z ZSSDI plavalni tečaj pod geslom Naučimo se plavati za otroke od 3. do 5. leta starosti. Tečaj bo ob torkih v bazenu v Lipici, otroke pa mora spremljati odrasla oseba (starši, stari starši...). Cena celoletnega tečaja je 80.000 lir. Za podrobne informacije telefonirati na št. 767304 (ZSSDI).

ŠK KRAS ODSEK ZA REKREACIJO
obvešča, da bo telovadba za odrasle ob torkih od 20.45 do 22.00 in četrkih od 21.00 do 22.30. Prvi trening bo v torek, 11. t. m. Prijave pred treningom.

ZSSDI
obvešča, da se v torek, 11. t. m., prične plavalni tečaj v Lipici s sledečim urnikom: 1. izmena od 16. do 17. ure; 2. izmena od 17. do 18. ure.

AO SPDT
prireja alpinistični tečaj za vse. Vpisovanje ob sredah na sedežu odseka (Ul. Carducci 8, II. nadst.) od 20.30 do 21.30 ali po tel. 227277, Papi Sport, Davor Zupančič.

domači šport

DANES

NEDELJA, 9. OKTOBRA 1988

KOŠARKA

MOŠKA B-2 LIGA

17.30 v tržaški športni palači: Jadran - Faenza

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA

15.00 na Proseku: Primorje - Costalunga

2. AMATERSKA LIGA

15.00 v Repnu: Kras - Zaule Rabuiese; 15.00 v Porpettu: Porpetto - Vesna; 15.00 v Gorici, Ul. Baiaumonti: Juventina - Giarizzole

3. AMATERSKA LIGA

15.00 v Doberdodu: Mladost - Primo-rec; 15.00 v Aiellu: Aiello - Sovodnje; 15.00 v Romjanu: Vermegliano - Zarja; 15.00 na Padričah: Gaja - Breg

NARAŠČAJNIKI

9.30 v Dolini: Breg - Giarizzole

NAJMLAJŠI

10.30 na Proseku: Primorje - CGS; 10.45 v Trstu, Sv. Sergij: Triestina - Zarja Adriaimpex; 11.15 v Dolini: Breg - Fortitudo

ZAČETNIKI

10.30 v Bazovici: Zarja Adriaimpex - Esperia

ODBOJKA

UNDER 18 ŽENSKO

11.00 v Dolini: Breg - Sloga Koimpex

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 1000 - din, naročnina za zasebne mesečno 6.000 - din, trimesečno 17.000 - din, letno 60.000 - din, upokojenci in študenti mesečno 4.500 - din, trimesečno 12.000 - din, letno 45.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000 - din, letno 75.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

9. oktobra 1988

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

V nesreči je umrlo 42 delavcev neke tekstilne tovarne

Takoj po vzletu je letalo pristalo na strehi hotela

PEKING — V kitajski pokrajini Shanxi, približno 200 kilometrov od glavnega mesta Taiyuan je neko potniško letalo strmoglavilo na hotel. V nesreči je umrlo 42 potnikov, ranjenih pa je bilo tudi več oseb, v glavnem uslužbencev hotela. Vest je objavil kitajski mladinski vestnik, ki pa ne poroča o morebitnih žrtvah v hotelu samem. Prav tako niso znani vzroki nesreče. Letalo je samo minuto pred nesrečo vzletelo z letališča Kangfen in kaže, da se ni dovolj dvignilo od tal, tako se je naslonilo na streho poslopja. Preden je eksplodiralo, se je štirim potnikom uspelo rešiti.

Podatki o nesreči so zelo skopi, izvedelo se je le, da je bilo letalo iljušin 14 sovjetske izdelave, in da so bili vsi potniki delavci in voditelji neke tekstilne tovarne. Vodstvo tovarne je priredilo potovanje z letalom za skupino najmarljivejših delavcev in najzaslužnejših voditeljev.

Na sliki (telefoto AP): arhivski posnetek iljušina 14

Udarec rimskemu neofašističnemu prevratništvu

Policija sporočila imena aretiranih

RIM — Policija je včeraj sporočila imena treh od štirih v Rimu aretiranih neofašistov. Za zapuhe so strpali 37-letnega zdravnika Roberta Procopia, 37-letnega balističnega sodnega izvedenca Maurizia Ruggiera in 51-letnega Giulia Caletta brez stalne zaposlitve. Ime četrtega aretiranca, ki je imel pri sebi ponarejene dokumente, niso sporočili.

V stanovanjih trojice so agenti Digosa in Ucgiosa odkrili pravi arzenal orožja, municije, razstreliva, bajonetov in nožev. Vsi trije so imeli dovoljenja za posest zbirateljskega orožja, a kaj, ko so na svojih domovih imeli tudi »nezakonito vojaško orožje«. Od 70 komadov raznega strelnega orožja, je po mnenju preiskovalcev kar 25 »nezakonitih kosov«. Med njimi so odkrili tudi 4 policijske službene pištole Beretta kalibra 9. Preiskovalci bodo sedaj skušali ugotoviti, kako so se te pištole znašle v rokah neofašistov.

Preiskava se je začela pred meseci, potem ko se je spomladi v Rimu poja-

vil letak neofašistične prevratniške skupine NAR, ki je napovedovala obnovo svoje dejavnosti. Da se nekaj premika v krogih desničarskega terorizma, so preiskovalci dokončno spoznali ob spodletelem bombnem atentatu na milansko kvesturo.

Preiskovalci so takoj osredotočili svojo pozornost na zbiratelje orožja, ki so že v preteklosti služili za kamuflažo neonacističnemu prevratništvu. Ob tem postaja jasno, da so bile tudi aretacije zbirateljev orožja v Lancianu pri Chietiju, kjer so odkrili brzostrelna pištola skorpion, rezultat širokopotezne policijske akcije.

Sedaj se začenja seveda najtežje in najbolj zamudno delo. Aretirance so obtožili le nedovoljene posesti orožja, razstreliva, municije in dušilcev, ne pa domnevne pripadnosti oboženi tolpi. Na domovih niso namreč dobili nobenega dokumenta. Sedaj bodo skušali predvsem ugotoviti, ali so kdaj zaplenjeno orožje že uporabili v terorističnih akcijah.

Papež Janez Pavel II. na obisku v Strasbourgu

STRASBOURG — Papež Janez Pavel II. se je včeraj v Strasbourgu zavzel za nadaljnjo integracijo Evrope, opozoril je na nevarnost, ki jo predstavljajo biogenetske manipulacije, zavzel se je za obrambo življenja proti splavu in evtanaziji in je pozval Evropo, naj reši vprašanje brezposelnosti. Te teme je papež Wojtyła sprožil pred evropskim svetom, ki združuje 21 zahodnoevropskih držav.

Njegov uradni štiridnevni obisk pri evropskih institucijah v Strasbourgu je torej čisto politične narave. Po srečanju s francoskim predsednikom Françoisom Mitterrandom je torej papež hotel evropskemu svetu povedati, kaj želi za Evropo. Njegov vizijo odpiranja Evrope proti Vzhodu so v Strasbourgu pozitivno ocenili. Prav tako pozitivno so ocenili njegov poziv Evropi, naj se prebudi in poišče svoje korenine, ki v različnosti črpajo življenjske sokove iz krščanske tradicije. Seveda se vsi ne strinjajo z verskimi načeli obrambe življenja in cerkvenega nasprotovanja splavu, večina pa se strinja, da je treba postaviti etične meje genetskim manipulacijam, ki jih papež mora obsojati.

V svojem govoru pred strasbourškim sodiščem pa je papež Janez Pavel II. predlagal sodnikom, da bi med že uveljavljene pravice uvrstili tudi pravico posameznika do zdravega in varnega okolja. Strasbourško sodišče namreč obravnava prizive državljanov proti državam in je torej poklicano, da načne tudi to pereče vprašanje. Papežev prvi dan obiska je bil torej prežet z evropsko mislijo, ki dobiva prav v Strasbourgu, »mestu sprave med nemškim in francoskim narodom«, svoj najgloblji pomen.

V Alžiriji se neredi razširjajo Doslej umrlo najmanj sedem ljudi

Poškodovani avtomobili po petkovih demonstracijah v glavnem mestu Alžirije (zgoraj); spodaj pa prizor z glavne ulice v središču mesta (Telefoto AP)

ALŽIR — Položaj v Alžiriji je tudi včeraj bil zelo napet. Po ulicah prestolnice je krožilo veliko oklepnih vozil in tankov, čeprav kaže, da ni bilo kršitev policijske ure. Povsem drugačen pa je položaj v pristaniškem mestu Oran, v severozahodnem delu države, kjer je včeraj ponoči prišlo do streljanja. Zaradi silovitih neredov je vojska uporabila solzilne pline, kot poroča španska televizija pa je izgubilo življenje vsaj sedem ljudi. Med žrtvami naj bi bili tako demonstranti kot pripadniki javnega reda.

Zelo napeto je tudi v Blidi, mestu, ki je oddaljeno petdeset kilometrov od Alžira. V Blidi so včeraj demonstranti vdrli v sodno palačo in županstvo ter ju zažgali, poleg tega pa so precej poškodovali nekatere banke. Demonstranti so zahtevali odstop vlade, razpustitev edine dovoljene stranke in narodnega parlamenta. Podobne zahteve je izrazilo tudi približno 200 alžirskih priseljencev v Marseillu, ki so, podobno kot v petek, pripravili sprevod po arabski četrti.

Nek anonimni glasnik alžirske vlade je medtem zanikal trditve, po katerih naj bi v vrhovih vojske prišlo do padanja glav. Glasnik je dejal, da je do nekaterih zamenjav res prišlo, vendar je ta ukrep povezal s prizadevanji za boljši nadzor položaja v državi. Oglasil se je tudi predsednik države Bendžedid, ki je v telefonskem pogovoru s palestinskim voditeljem Arafatom zagotovil, da se stanje v Alžiriji počasi normalizira. Alžirskemu predsedniku je tudi včeraj izrazilo solidarnost več arabskih voditeljev iz magrebskih držav, njihove brzojavke pa je oddajal alžirski radio.

Opazovalci menijo, da so sedanji neredi precej podobni tistim, ki so pred časom pretresli Tunizijo in Maroko. Glavni vzrok nemirov naj bi tudi v tem primeru bila gospodarska kriza. Dokaz tega so številni vdori v državne veleblagovnice in ljudsko nezadovoljstvo zaradi draginje. Čeprav je cena kruha relativno nizka, pa čedalje bolj primanjkuje meso, maslo in celo kava, ki je v Alžiriji nekakšna narodna pijača. Velik problem je tudi zadolžitev s tujino, ki je že konec leta 1986 dosegla 20 milijard dolarjev.

Delavec umrl med delom na stadionu

BOLOGNA — Obnovitvena dela mestnega stadiona pred svetovnim nogometnim prvenstvom 1990, so včeraj terjala življenje 44-letnega delavca Luigijs Volpata. Volpato se je povzpел na zidarski oder, da bi z žerjavi snel dele železne ograje, ki bi jo moral potem namestiti na tribune. Nenadoma je omahnil v prazno in se hudo poškodoval. Kljub hitri pomoči je pozneje umrl v bolnišnici. Lastnik podjetja, ki opravlja dela na stadionu je povedal, da je v trenutku, ko je Volpato dosegel jekleno vrh žerjava, zapihal veter. Zaradi tega naj bi delavec izgubil ravnotežje in padel v globino kakih 12 metrov. Čeprav podjetje spoštuje vse varnostne ukrepe, Volpato ni imel zaščitnega pokrivala in ni bil privezan z varnostnim pasom, kar bi mu nemara omililo poškodbe. Podjetje zaposluje 160 delavcev, v včerajšnji sobotni izmeni pa jih je delalo le dvajset.

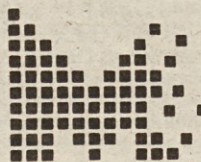
Černobil bodo do tal porušili

MOSKVA — Moskovska Pravda je objavila tajne načrte v zvezi s sanacijo Černobila in njegove neposredne okolice. Znanstveniki in oblasti so se po dveh letih preiskavah in poskusih odločili, da mesto, ki leži kakih 18 kilometrov od centrale, dokončno porušijo do tal. Pravda se s tako odločitvijo ne strinja in jo ostro komentira. Med drugim piše, da je odločitev nedemokratska in nekorektna tudi z ozirom na dejstvo, da bi Černobil leta 1993 praznovalo 880-letnico obstoja. Mesto torej ni zraslo ob jedrski centrali, kot je širša javnost doslej mislila, pač pa ima že dolgo zgodovino.

Zadnja številka tovarniškega biltena jedrske centrale objavlja svojo verzijo dogodkov. Piše namreč, da je žarčenje tudi do 30 kilometrov naokrog tako močno, da bi ga bilo skoraj nemogoče odpraviti do mere, ki ne bi imela negativnih posledic za prebivalstvo. Žarčenje pa se bo baje nadaljevalo še za več desetletij. O odločitvi pa piše, da je predvsem strateškega značaja. Černobil bodo zato na najbolj ustrezen način porušili, ne da bi čakali, da bi to delo opravil zob časa.

MONTAŽNE HIŠE

GRADBENO PODJETJE

TRST - Boršt 140

Tel. 228245

maral SNC

PRODAJA - Boljunec 76

odobren načrt za 9 montažnih hiš v Nabrežini

Cremcaffè

PRIMO ROVIS

NUDI PRAVIM LJUBITELJEM KAVE

1. bogato izbiro najboljših kave
2. kakovostno kavo po najugodnejši ceni
3. dnevno sveže praženo in surovo kavo

Pražena kava, ki jo hranite v zmrzovalniku ostane sveža kot na dan praženja

SKODELICA KAVE 500 LIR

Kavne mešanice CREMCAFFÈ so vam na razpolago v degustaciji na Trgu Goldoni šte. 10 ter v vseh trgovinah, supermarketih in kavarnah